

AVUSTRALYA PAZAR BİLGİLERİ VE TÜRKİYE İLE EKONOMİK - TİCARİ İLİŞKİLER

Melburn Ticaret Ataşeliği, Sidney Ticaret Ataşeliği
Temmuz 2023

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	6
1. TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER	7
1.1. Ülkeye ait Temel Bilgiler	7
1.2. Ekonomik Göstergeler	9
2. ÜLKE HAKKINDA GENEL BİLGİLER	9
2.1. Kısa Tarihçe	9
2.2. Siyasi ve İdari Yapı	10
2.2.1. Yasama (Siyasi Partiler, Seçim Sistemi, Parlamento).....	11
2.2.2. Yürütme.....	12
2.2.3. Yargı	12
2.3. Coğrafi Bilgiler ve İklim	13
2.4. Nüfus ve İstihdam.....	13
2.5. Eğitim ve Kültür.....	14
2.6. Sağlık	15
3. MAKRO EKONOMİK GÖSTERGELER VE SEKTÖRLER.....	16
3.1. Avustralya'nın Genel Ekonomik Görünümü	16
3.2. Sektörler	19
3.2.1. Tarım ve Hayvancılık.....	20
3.2.2. Sanayi	21
3.2.3. Hizmetler	23
3.2.4. Madencilik.....	25
3.2.5. Enerji.....	25
4. AVUSTRALYA PAZARININ ÖZELLİKLERİ, İŞ KÜLTÜRÜ VE DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR.....	28
4.1. Pazarın Genel Özellikleri	28
4.2. Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları.....	28
4.3. Dağıtım Kanalları.....	28
4.4. Tüketici Tercihleri.....	30
4.5. Satış Teknikleri ve Satışı Etkileyen Faktörler	30
4.6. Kamu İhaleleri.....	31
4.7. İş Kültürü	31
4.8. Şirket Kuruluşu ve İş Yapma ile ilgili Bilgiler	34
4.8.1. Şirket Türleri ve Şirket Kurma Prosedürü.....	34
4.8.2. Sigorta.....	36

4.8.3. Vizeler (Çalışma, oturma izinleri, geçici çalışma vizesi, başvuru merci gibi bilgiler)	38
5. AVUSTRALYA DIŞ TİCARETİ.....	40
5.1. Dış Ticarete İlişkin Genel Görünüm.....	40
5.2. İhracat.....	40
5.3. İthalat.....	41
5.4. Serbest Ticaret Anlaşmaları (STA)	42
5.4.1. Yürürlükteki Serbest Ticaret Anlaşmaları	42
5.4.2. İmzalanan Ancak Henüz Yürürlüğe Girmemiş Olan Serbest Ticaret Anlaşmaları	43
5.4.3. Avustralya-AB Serbest Ticaret Anlaşması Müzakereleri	43
6. DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE UYGULAMALARI	43
6.1. Dış Ticaret Mevzuatı (İhracat-İthalat Rejimi)	43
6.2. İthalat için Gerekli Belgeler	44
6.3. Gümrük Giriş Beyannamesi, Gümrük Değeri ve Gümrük Vergileri.....	45
6.4. İç Vergiler ve Oranları.....	46
6.5. Ürün Standartları ile İlgili Uygulamalar.....	47
6.6. Test Etme, Muayene ve Belgelendirme.....	48
6.7. İthalat Lisansları ve İthalatı Kontrolle Tabi Ürünler	50
6.8. Sağlık/Bitki Sağlığı	52
6.9. Ambalaj, Paketleme ve Etiketleme	52
6.10. Geçici İthalat	53
6.11. Menşe Ülke	54
6.12. Devlet Alımları.....	54
6.13. İhracat Yardımları.....	54
6.14. Teknik Engeller	55
7. TÜRKİYE İLE EKONOMİK VE TİCARİ İLİŞKİLERİN GELİŞİMİ	55
7.1. Ekonomik ve Ticari İlişkiler	55
7.2. Türkiye-Avustralya Dış Ticareti.....	57
7.2.1. Yürürlükte Olan Anlaşma ve Protokoller	57
7.2.2. Müzakeresi Süren Anlaşma ve Protokoller.....	57
7.2.2.1. Türkiye – Avustralya Serbest Ticaret Anlaşması.....	57
7.2.3. Karma Ekonomik Komisyon Mekanizması	58
7.2.4. İş Konseyi	58
7.2.5. Uzak Ülkeler Stratejisi.....	58
7.3. Türkiye'nin Avustralya'ya İhracatında Başlıca Ürünler	59

7.4. Türkiye'nin Avustralya'dan İthal Ettiği Başlıca Ürünler	59
7.4. Ticari İlişkilerde Bilinmesi Gereken Hususlar ve İş Kültürü.....	60
8. ÖNEMLİ ADRESLER VE İLETİŞİM BİLGİLERİ	61
8.1. Büyükelçilik, Başkonsolosluk ve Müşavirlik İletişim Bilgileri	61
8.2. Sanayi ve Ticaret Odaları	62
8.3. İthalat ve İhracat ile İlgili Kurum ve Kuruluşlar	64
8.4. İş Dernekleri	65
8.5. Basın ve Yayın Kuruluşları.....	66
8.6. Ulusal Sanayi Birlikleri	66
8.7. Sektörel Birlikler	69

TABLO VE GRAFİKLER

Tablo 1: Ülkeye ait Temel Bilgiler.....	7
Tablo 2: Ekonomik ve Ticari Göstergeleri.....	9
Tablo 3: Eyaletler / Bölgeler ve Başkentleri.....	11
Grafik 1: Avustralya Çeyreklik Bazda Ekonomik Büyüme.....	17
Tablo 4: Avustralya GSYİH'sinin Harcamalar Bazında Dağılımı.....	18
Tablo 5: Avustralya Ekonomisinin Sektörel Bazda Dağılımı ve Büyüme Oranları.....	19
Grafik 2: Avustralya Cari İşlemler Dengesi.....	19
Tablo 6: Başlıca Tarım Ürünlerinin İthalat Değerleri - (Milyon Avustralya Doları).....	21
Tablo 7: İmalat Sanayi Alt Sektörlerinin GSYH Katkıları - (Milyon Avustralya Doları, cari fiyatlar).....	23
Tablo 8: Başlıca Enerji Üretim Kaynakları.....	23
Tablo 9: Avustralya Kamu İhale Sistemleri.....	31
Tablo 10: Avustralya İş Ortamına İlişkin Genel Göstergeler.....	32
Tablo 11: Avustralya'da İşletme Kurma İşlemleri.....	34
Tablo 12: İthalat Kontrolüne Tabi Ürünler ve Sorumlu Kuruluşlar.....	50
Tablo 13: Yürürlükteki Anlaşmalar.....	57

GİRİŞ

Bu rapor, Avustralya'nın genel ekonomik durumu, ekonomi ve ticaret politikaları ve uygulamaları ile Türkiye ile ekonomik ve ticari ilişkilerin 2022 yılında gelişimi konusunda ilgili tüm taraflara bilgi sağlamak üzere hazırlanmıştır. 2022 ve 2023 yılının bir kısmına ait verileri kapsayan rapor sekiz bölümden oluşmaktadır. İlk dört bölümde Avustralya'nın sosyal ve ekonomik göstergeleri, ülke hakkında genel bilgiler, ülkenin genel ekonomik gelişmeleri ve pazara özgü bilgiler; beşinci ve altıncı bölümlerde ülkenin dış ticaret yapısı ve uygulamadaki esaslar; yedinci bölümde ise Avustralya ve Türkiye'nin ikili ekonomik ve ticari ilişkileri incelenmektedir. Raporun son bölümünde pazara yönelik ihracat gerçekleştirmek isteyen firmalarımızın ihtiyaç duyabileceği önemli adres ve iletişim bilgilerine yer verilmektedir.

Avustralya'da yayımlanan istatistiklerin bir kısmı "Mali Yıl: 1 Temmuz-30 Haziran" tarihleri esas alınarak yayımlandığından, bazı tablolarda mali yıl verileri kullanılmıştır. Avustralya ekonomisi ile ilgili genel bilgiler, istatistikler, sektör raporları, uygulanan politikalar ve mevzuat, ülkede düzenlenecek fuar bilgileri veya bu bilgilere ilgili kurum ve kuruluşların internet sitelerinden ulaşmak mümkün bulunmaktadır. Mezkûr kurumların isimleri <http://www.directory.gov.au> web sitesinde liste halinde yer almaktadır.

Avustralya dünyanın en büyük ada ve en küçük kıta ülkesi olarak Asya-Pasifik bölgesinde yerleşik bir ülkedir. Avustralya 25,9 milyon nüfusu ile stratejik, ekonomik ve siyasi menfaatlerin yönlendirdiği değerler temelinde ikili, bölgesel ve çok taraflı ilişkiler kurmaya yönelik politikasıyla istikrara önem veren gelişmiş bir ülkedir. Avustralya, OECD yaşam standartları indeksi verileri bağlamında Norveç, İzlanda, İsviçre, İsveç, Finlandiya ve Hollanda'yı takiben dünyanın yedinci en yüksek yaşam standardı olan ülkesi olarak değerlendirilmektedir (OECD, 2023). Avustralya, 2022 yılında kişi başına düşen GSMH açısından 9. sırada yer alırken Dünya Ekonomik Forumu Küresel Rekabet Endeksi'ne göre 16. sırada konumlanmaktadır. Bununla birlikte Avustralya'da GSYİH 2022 yılında %3,6 oranında büyüme göstermiş ve hanehalkı ile kamu harcamaları Avustralya GSYİH'sinin yaklaşık %75'ini oluşturmakta olup 2022 yılında bu kalemlerde toplamda %6,1 düzeyinde artış yaşanmıştır. Ülkenin ekonomi ve ticaret politikaları son derece liberal, uluslararası kriz ve olağanüstü doğa olaylarına karşı direnci yüksek, esnektir. Diğer yandan, Türkiye ve Avustralya arasında tarihi bağlar çok eskilere dayanmakta, ekonomik ve ticari ilişkiler yıllar itibariyle giderek artan bir gelişme kaydetmektedir. İki ülke arasında 2022 yılında ticaret hacmi % 11,8 oranında artarak 2,1 milyar ABD doları düzeyinde gerçekleşmiştir. Avustralya'nın ülkemizden gerçekleştirdiği ithalat genel ithalatta olduğu gibi çeşitlilik arz etmekle birlikte, 2022 yılında ülkemizden gerçekleştirdiği 987,7 milyon \$'lık ithalatın 523,4 milyon \$ ile yarısından fazlasını demir-çelikten eşya, fındık dahil kuru meyveler, inşaat malzemeleri, ticari taşıtlar, mücevherat, giyim eşyası, elektrikli ve elektriksiz ev eşyası, halılar ve yer kaplamaları ve demir, çelik, alüminyum inşaat ürünlerinin oluşturduğu kaydedilmektedir.

Ülkemiz, Avustralya'da Büyükelçilik düzeyinde temsil edilmektedir. Ayrıca, Sidney ve Melburn'de faaliyet gösteren Başkonsolosluklar nezdinde Ticaret Ataşelikleri bulunmaktadır. Avustralya'ya gelecek olan Türk vatandaşları Türkiye'deki Avustralya temsilciliklerinden vize almak zorundadırlar.

1. TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER

1.1. Ülkeye ait Temel Bilgiler

Tablo 1: Ülkeye ait Temel Bilgiler

Devletin Adı	Avustralya Milletler Topluluğu
Başkenti	Kanberra
Yönetim Biçimi	Anayasal Monarşi
Resmi Dili	İngilizce
Dini	Hıristiyan %43,9, Ateist %38,9, İslam %3,2, Hindu %2,7, Budist %2,4, Sihist %0,8, Yahudi % 0,4, Diğer % 1,7, Belirtmeyenler % 7,2 (2021 Nüfus Sayımı)
Para Birimi	Avustralya Doları (Avustralya doları)
Yıllık Ortalama Döviz Kuru (Bin dolar karşılığı):	1 AU\$ = 0,6950 USD (2022 yılı ortalaması) 1 AU\$ = 0, 7505 USD (2021 yılı ortalaması) 1 AU\$ = 0,6876 USD (2020 yılı ortalaması)
Üyesi Olduğu Uluslararası Kuruluşlar	Başlıca: Dünya Ticaret Örgütü (WTO) Birleşmiş Milletler (UN) Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD) Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Uluslararası Para Fonu (IMF) Dünya Bankası Tümü: ADB, APEC, ASEAN (görüşme ortağı), ARF, Avustralya Grubu, ANZUS, BIS, CP, Commonwealth of Nations, EAS, EBRD, G20, IAEA, IBRD, ICC, ICAO, ICCt, Interpol, IDA, IEA, IFRC, IFC, IHO, IMO, IMSO, , IOC, IOM, ISO, ICRM, ITU, ITSO, ITUC, IPU, MIGA, NAM (misafir), NEA, NSG, , OPCW, PIF, PCA, SPC, SAARC (gözlemci), Sparteca, , UNCTAD, UNESCO, UNFAO, UNHR, UNMIT, UNMIS, UNRWA, UNTSO, UPU, WCO, WFTU, WHO, WIPO, WMO, UNWTO, ZC
Yüzölçümü	7.692.924 km2 (Adalar dahil)
Nüfus (2022 Haziran)	25.422.788 Kadın: 12.877.635 Erkek: 12.545.154
Yıllık nüfus artışı (%)	1,6
Nüfus Yoğunluğu (km2/kişi)	3,3
Mesai Saatleri ve Günleri	09.00 – 17.00 Melburn ve Sidney Başkonsoloslukları hafta içinde 09.00 – 16.00 saatleri arasında çalışmaktadır. Bankalar: Pazartesi-Perşembe: 09.00–16.00 Cuma: 09.00 – 17.00 Mağazalar ve Alışveriş Merkezleri: Perşembe günleri akşam saat 21.00, haftanın diğer günleri saat 18.00'a kadar açıktır.

Büyük Kentler ve Limanlar	<p>Başlıca kentler: Sydney, Melbourne, Adelaide, Brisbane, Newcastle, Canberra, Perth</p> <p>Limanlar: Sydney, Adelaide, Botany Bay, Brisbane, Burnie, Cairns, Darwin, Devonport, Freemantle, Geelong, Gladstone, Hastings, Hobart, Launceston, Mackay, Melbourne, Newcastle, Port Kembla, Port Stanvac,</p>
Türkiye ile Saat Farkı	<p>+ 9 (Doğu zaman dilimi için)</p> <p>Avustralya’da uygulanan üç zaman dilimi vardır: Doğu, Merkez ve Batı.</p> <p>Sidney, Melburn, Kanberra, Brisbane, Cairns şehirleri Doğu zaman dilimindedir.</p> <p>Türkiye’de yaz saati uygulanırken saat farkı +7’ye düşmektedir.</p>
Mevsimler	<p>Avustralya ile Kuzey yarımküredeki mevsimler tamamen terstir.</p> <p>Yaz: Aralık-Ocak-Şubat</p> <p>Sonbahar: Mart-Nisan-Mayıs</p> <p>Kış: Haziran-Temmuz-Ağustos</p> <p>İlkbahar: Eylül-Ekim-Kasım</p>
Haftalık Çalışma Saati	38 saat
Resmi Tatil Günleri	<p>01 Ocak -Yeni Yıl</p> <p>28 Ocak - Ulusal Gün</p> <p>29 Mart - Good Friday</p> <p>31 Mart – Paskalya - Pazar</p> <p>1 Nisan – Paskalya</p> <p>25 Nisan - Anzak Günü</p> <p>10 Haziran– Kraliçe’nin doğum günü</p> <p>5 Ağustos – Bank Holiday</p> <p>6 Ekim – İşçi Günü</p> <p>25 Aralık - Christmas (Noel Tatili)</p> <p>26 Aralık - Boxing Day</p>
Uluslararası Telefon Kodu	<p>Avustralya: 61 -</p> <p>02- Avustralya Başket Bölgesi ve NSW Eyaleti</p> <p>03- Viktorya ve Tasmanya Eyaletleri</p> <p>04- Avustralya Geneli</p> <p>07- Queensland Eyaleti</p> <p>08- Güney ve Batı Avustralya Eyaletleri ve Kuzey Bölgesi</p> <p>Avustralya’dan çıkış:</p> <p>Telefon: 00 11 + Türkiye’nin kodu</p> <p>Faks: 00 11 veya</p> <p>00 15 + Türkiye’nin kodu</p>

1.2. Ekonomik Göstergeler

Tablo 2: Ekonomik ve Ticari Göstergeler

Avustralya	2021 (1-12)	2022 (1-12)	2021/2022 % Değişim	2022 (Dönemsel)	2023 (Dönemsel)	2022/2023 % Değişim
GSYİH (Cari Fiyatlar-Milyar \$) (*)	1.644	1.703	%3,6	-	-	-
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar-%) (*)	%5,2	%3,6	-1,6 Puan	-	-	-
Kişi Başına Düşen GSYİH (Cari Fiyatlar-\$) (*)	63.981	65.380	%2,2	-	-	-
Tüketici Fiyat Enflasyonu (Ort, %) (*)	%3,5	%7,8	+4,3 Puan	-	-	-
İşgücü (Milyon) (**)	13,9	14,3	%2,8	14,0	14,4	%2,8
İşsizlik Oranı (%) (**)	%4,0	%3,4	-0,6 Puan	%4,2	%3,8	-0,4 Puan
Cari İşlemler Dengesi (Milyar \$) (*)	49,9	19,5	%60,9	-	-	-
İhracat (Milyar \$) (***)	344,3	412,6	%19,9	94,8	98,3	%3,7
İthalat (Milyar \$) (***)	247,3	289,1	%16,9	69,8	69,1	%1,0

Kaynak: ABS (Australian Bureau of Statistics-Avustralya İstatistik Bürosu)

*2023 yılı dönemsel istatistikleri henüz yayımlanmamıştır.

**Dönemsel istatistikler, Ocak-Mart dönemini kapsamaktadır.

**Dönemsel istatistikler, Ocak-Şubat dönemini kapsamaktadır.

2. ÜLKE HAKKINDA GENEL BİLGİLER

2.1. Kısa Tarihçe

Dünyanın en büyük ada ve kıta ülkesi olan Avustralya'ya ilk yerleşenler 50.000 yıl önce Güneydoğu Asya'dan göç ederek adaya çıkan ve kısaca "Aborjin" adı verilen yerlilerdir.

Kolonizasyon öncesinde yaklaşık 250-300 dilin 600'ün üzerinde diyalekte konuşulduğu Aborjin toplumunda bugün aktif olarak kullanılan dil sayısı 200'ün altındadır ve bu dillerden 20 tanesi yok olma tehlikesi (endangered language) ile karşı karşıyadır. İlk kez 1606 yılında Hollandalı kâşif Williem Janszoon tarafından keşfedilen Avustralya kıtasının kıyı haritasını, daha sonraki yüzyılda Avrupa tacir ve kâşifleri çizmeye devam etmişlerdir. 1770 yılında İngiliz Donanması subaylarından Kaptan James Cook'un, İngiltere Krallığı adına kıtanın doğu kıyılarına çıkması ve o bölgeye "New South Wales" adını vermesiyle Avustralya tanınmaya başlanmıştır. İngiltere 1835'te *Terra Nullius* (sahipsiz toprak) olarak tanımladığı Avustralya'yı başlangıçta bir ceza kolonisi olarak kullanmış ve yarısı mahkûmlardan oluşan yaklaşık 1500 kişiyi taşıyan 11 gemilik bir filo Sidney Limanına 26 Ocak 1788'de gelmiştir. Bugün, 26 Ocak Ulusal Gün olarak kutlanmaktadır.

1788 tarihinden itibaren kıtanın bir ceza kolonisi olarak kullanılmasına son verildiği 1868 yılına kadar, Avustralya'ya toplam 160.000 kadın ve erkek mahkûm gönderilmiştir. 1790'ların başından itibaren mahkûmlara kendi istekleri ile gelen göçmenler de katılmışlardır. Avustralya başlangıçta kürek mahkûmlarının ve İngiltere'de istenmeyen diğer suçluların gönderildiği bir yerken, daha sonra 1850 ve 1860 yıllarında altın madenlerinin keşfedilmesi, yün sanayisinin gelişmesiyle İngiltere, ABD ve Çin'den önemli oranda göç almış ve böylelikle ilk koloniler oluşmaya başlamıştır. İngiltere ve İrlanda'dan devam eden göçün neticesinde başta New South Wales, Tasmania, Batı Avustralya ve Queensland'de olmak üzere koloniler kurulmuş, bu koloniler 1901 yılında tek bir anayasa altında birleşerek 'Commonwealth of Australia'yı oluşturmuştur. Böylece Avustralya ilk kez 1901 yılında, İngiliz Milletler Topluluğu'nun (Commonwealth) bir üyesi olarak Dünya Devletlerine katılmıştır. Yeni kurulan bu federatif devlet, ilk dönemlerinde katı bir göçmen politikası ve korumacı bir tarife sistemi uygulamıştır.

1914-1918 yılları arasında 400.000 Avustralya'lı, ANZAK ordusu ile Birinci Dünya Savaşı'na katılmıştır. Avustralya'nın ilk büyük muharabesi olan Gelibolu Savaşı'nda yaklaşık 9.000 kayıp vererek mağlup olmalarına rağmen Gelibolu Avustralya ulusal kimliğinin ortaya çıkışında tarihi bir rol oynamıştır. 1919 yılında imzalanan Versay Barış Anlaşması ise Avustralya'nın imzaladığı ilk uluslararası anlaşma olarak tarihe geçmiştir.

Ülkenin çok zengin doğal kaynakları, tarım ve imalat sanayilerinin hızla geliştirilmesinde bir lokomotif olarak kullanılmış, bu yolla ayrıca İngiltere Krallığı'na I. ve II. Dünya Savaş'ları boyunca önemli destekler sağlanmıştır. İşgücünün azlığı, kıtanın büyüklüğü, çiftçilik, madencilik ve ticaret alanındaki imkanlar Avustralya'yı bir fırsatlar ülkesi haline getirmiştir. 1788'den 1970'lere kadar göçmenlerin çoğunluğu Avrupa kıtasından gelmişse de günümüzde Avustralya başta Asya olmak üzere her kıtadan göçmen almaktadır ve ulusal göçmenlik istatistiklerine göre Afrika ve Orta Doğu'dan alınan göçmen sayısı 1996 yılından bugüne yaklaşık iki kat artmıştır. Özetle, bugün Avustralya işgücü azlığını göç yolu ile karşılamakta, göçmen konusunda belli kriterlere dayandığı, ayrımcılık gözetmeyen bir politika izlemekte, çok çeşitli ülkelerden gelen çok milliyetli ve çok kültürlü bir ülke konumunda bulunmaktadır. Ülkenin uzun vadeli endişeleri arasında; kirlilik, ozon tabakasının zamanla yok oluşu, çevrenin ve bitki örtüsünün korunması ve sınırların uzunluğu dolayısıyla kıyı bölgelerinin idaresi ve korunmasındaki güçlükler gelmektedir (DFAT, 2014).

2.2. Siyasi ve İdari Yapı

Resmi adı Avustralya Milletler Topluluğu olan ülkenin yönetim şekli 'Federal Demokrasi'dir. Ülke, Anayasal Monarşi altında parlamenter demokrasi ile yönetilmekte olup Senato ve Temsilciler Meclisi yapısına ve yasaların yalnızca federal parlamento ve eyalet

parlamentoları tarafından değil aynı zamanda bağımsız bir yargı kararıyla geliştirilip biçimlendirilmesi yönü ile İngiliz modeli Anglo-Sakson Hukuk Sistemi'ne sahiptir.

Ülkenin başkenti Kanberra olup resmi dili İngilizcedir ve adalar dahil toplam yüzölçümü 7.741.220 km²'dir. Dünyanın "en büyük adası" ve "en küçük kıtası" olarak da bilinen Avustralya'nın hiçbir ülkeyle kara sınırı bulunmamaktadır. Başlıca şehirleri Sidney, Melburn, Brisbane, Perth, Adelaide ve Kanberra'dır.

Ülkede altı eyalet (New South Wales, South Australia, Queensland, Tasmania, Victoria ve Western Australia) bulunmaktadır. Avustralya'da ayrıca Australian Capital Territory ve Northern Territory adı altında iki özerk bölge bulunmakta olup, Ashmore, Cartier, Christmas, Cocos (Keeling), Coral Sea, Heard, McDonald ve Norfolk Adaları ise ülkeye bağlı diğer kısımları oluşturmaktadır.

Avustralya'da yaşayan özel temsilcileri (Avustralya Genel Valisi ve altı Eyalet Valisi) aracılığıyla kullanmaktadır. Genel Vali, Avustralya Başbakanı'nın önerisi ile Kraliçe tarafından görevlendirilmektedir. Genel Valilik görevini 1 Temmuz 2019 tarihinde 27. Avustralya Genel Valisi olarak atanan Sayın David HURLEY yürütmektedir.

Başbakanlık görevini ise İşçi Partisi Genel Başkanı Anthony ALBANESE yürütmektedir. Bakanlar, Federal Parlamento üyeleri arasından ve Başbakan'ın önerisi ile Genel Vali tarafından atanmaktadır. Yürütmede yetki Federal Hükümet (Commonwealth) ile Eyalet ve Bölge Hükümetleri arasında dağılmıştır.

Tablo 3: Eyaletler / Bölgeler ve Başkentleri

Eyaletler	Başkentleri
New South Wales (NSW)	- Sydney
Victoria (VIC)	- Melbourne
Queensland (QLD)	- Brisbane
Western Australia (WA)	- Perth
South Australia (SA)	- Adelaide
Tasmania (TAS)	- Hobart
Özerk Bölgeler	
Australian Capital Territory (ACT)	- Canberra
Northern Territory (NT)	- Darwin

2.2.1. Yasama (Siyasi Partiler, Seçim Sistemi, Parlamento)

Federal sisteme dayalı bir idari yapı ve çok partili parlamenter demokrasi kapsamında Avustralya yasama sistemi, federal düzeyde Senato (üst meclis) ve Temsilciler Meclisi (alt meclis)'nden oluşmaktadır. Eyalet düzeyinde Queensland eyaleti hariç çift meclisli eyalet parlamentoları bulunmaktadır. Toplam 150 milletvekilinin görev yaptığı Avustralya federal parlamentosu için seçimler her üç yılda bir yapılmaktadır. En son 21 Mayıs 2022 tarihinde yapılan seçimleri halihazırda iktidarda bulunan Sayın Anthony Albanese başkanlığındaki İşçi Partisi kazanmıştır.

Avustralya'da federal genel seçimler üç yılda bir gerçekleştirilmekte olup, Mayıs 2022 tarihi itibarıyla Federal Parlamentoda (House of Representatives), İşçi Partisi 77 sandalyeye, Liberal Parti/Ulusal Parti Koalisyonu 58 sandalyeye sahiptir. Geri kalan on altı milletvekilliğinin 10'u

bağımsız milletvekilleri olup, Yeşiller 4 ve diğer partiler iki milletvekiline sahiptirler. Söz konusu partilerin liderlikleri ise Mayıs 2022 tarihi itibarıyla şu isimler tarafından yürütülmektedir: Avustralya İşçi Partisi – Anthony Albanese, Yeşiller Partisi – Adam Bandt, Avustralya Liberal Partisi - Scott Morrison, Katter’s Australian Partisi - Robbie Katter, Centre Alliance Partisi - Rebekha Sharkie.

Diğer taraftan, Senato 76 üyeden oluşmakta olup, kanun yapma konusunda Temsilciler Meclisi ile hemen hemen aynı güce sahip bulunmaktadır. Senato üyeleri 6 yıl için seçilmektedir. Senato üyelerinin yarısı üç yılda bir yenilenmektedir. Her eyalette seçilen senatör sayısı aynıdır. Temsilciler Meclisi’ndeki üye sayısı ise eyalet nüfusuna göre değişmektedir. 21 Mayıs 2022 tarihinde gerçekleştirilen seçim sonucunda, Mayıs 2022 itibarıyla Senato’da Liberal/Ulusal Koalisyon’un 32, İşçi Partisi’nin 26, Yeşiller’in 12, diğer küçük partilerin ise toplam 6 sandalyesi bulunmaktadır.

Federal Parlamentonun temel görev ve sorumluluğu; hükümetin kurulmasını sağlamak, kanun yapmak, hükümetin faaliyetlerini izlemek olarak sıralanabilir. Avustralya’da, seçmen yaşı 18 olup, oy kullanmak zorunludur. Seçimden sonra Genel Vali, çoğunluğu sağlayan parti liderini hükümeti koalisyonu kurmakla görevlendirmekte, Temsilciler Meclisi’nde en fazla üyeye sahip olan parti başkanı, Başbakan olmaktadır.

2.2.2. Yürütme

Yürütmenin başı olan İngiltere Kraliçesi, yetkilerini Avustralya Genel Valisi ve altı Eyalet Valisi kanalıyla kullanmaktadır. Yukarıda da ifade edildiği üzere, Genel Vali, Avustralya Başbakanı’nın önerisi ile Kraliçe tarafından görevlendirilen, Sayın David HURLEY’dir. Avustralya’da Mayıs 2022 tarihinde yapılan genel seçimler sonrasında İşçi Partisi lideri Anthony Albanese, Avustralya’nın 31. Başbakanı olarak görevine başlamıştır. Başbakanın yetkileri, Genel vali adayını belirlemek ve Kraliçeye teklif etmek, Parlamentonun feshini genel valiye teklif etmek, federal seçimlerin tarihini belirlemek, kabineyi oluşturmak, kabinenin başkanlığını yapmaktır. Bakanlar, Federal Parlamento üyeleri arasından ve Başbakan’ın önerisi ile Genel Vali tarafından atanmaktadır. Bakanlar kurulu ve Bakanların görev dağılımı aşağıda belirtilmektedir:

2.2.3. Yargı

Avustralya’da yargı sistemi hukukun üstünlüğü, adalet ve yargının bağımsızlığı temel ilkelerine dayanmaktadır. Avustralya yasal sisteminin temel ilkeleri 1901 yılında yapılan Anayasa’da oluşturulmuştur. Ülke sınırları içinde Avustralya vatandaşı olsun veya olmasın herkes kanun önünde eşit muamele görmektedir. Kanun Sistemi, İngiliz “Common Law” sistemini takip etmektedir ve Avrupa, Güney Amerika ve Japonya’da yürürlükte olan ve Roma Hukuku’ndan yola çıkarak hazırlanan Medeni Hukuk’tan farklılık göstermektedir. Avustralya dışında Common Law Sisteminin varyasyonlarını uygulamakta olan diğer ülkeler ise ABD, Kanada, Yeni Zelanda, Malezya ve Hindistan’dır. Avustralya’da yargı sistemi federal ve eyaletler düzeyinde örgütlenmiş bulunmakta olup, ülke, 6 eyalet ve 2 bölge ve bir federal hükümet olmak üzere dokuz yasal sisteme sahiptir. Her eyalet ve bölgenin, eyaletten eyalete ve bölgeden bölgeye değişen, kendine özgü bir mahkeme hiyerarşisi vardır. Ayrıca tüm eyalet ve bölgelerde bir Anayasa Mahkemesi bulunmaktadır. Avustralya 1901 Anayasası, yasal gücü federal hükümet ve eyalet hükümetleri arasında dağıtılan federal sistem kurmuştur. Bu çerçevede, Avustralya federal hükümeti Anayasa çerçevesinde eyalet hükümetlerinin yetki alanları da dahil olmak üzere, ticaret, savunma, dışişleri, göçmenlik ve vatandaşlık konularını düzenlemek ve yürütmekten sorumlu bulunmaktadır.

Bölge ve eyaletler ise kendilerine ait ve özel olarak federal hükümete tahsis edilmemiş olan tüm alanlarda yetki sahibidir. Eyaletlerin yasama yetkileri, tarım, eğitim, sağlık, yasaları uygulama ve hizmetlerini kapsamaktadır. Ayrıca, bağlayıcı sübvansiyon veya madencilik faaliyetleri için vergi getirebilme yetkileri bulunmaktadır. Federal ve eyalet mevzuatı arasında herhangi bir tutarsızlık olması durumunda, Federal düzeyde bütünlüğü sağlamak için eskisi geçerli olmaktadır. 1992 yılından itibaren, Avustralya Hükümetleri Konseyi (COAG) federal, eyaletler ve bölgeler arasında potansiyel tutarsızlıkları önlemek amacıyla danışma, iş birliği ve çeşitli politika alanlarında koordinasyonu kolaylaştırmaktadır. Yine, Mart 1993 yılından bu yana federal, eyaletler ve bölgeler arasındaki Avustralya Karşılıklı Tanıma Anlaşması kapsamında bir mal, bir eyalet veya bölge mevzuatına uygun şekilde, yasal olarak satılabilir ise federal düzeyde de satılabilir kabul edilmektedir. Aynı şekilde bir yargı sisteminde kayıtlı bir meslekte çalışan insanlar, diğer eyaletlerde de serbest olarak, başka bir işleme gerek olmadan, eşdeğer bir mesleğe girebilmektedirler.

Avustralya Yüksek Mahkemesi (temyiz organı) federal düzeyde yargı yetkisine sahip bulunmaktadır ve Federal Yüksek Mahkeme kararları tüm Avustralya mahkemeleri için bağlayıcıdır. Ayrıca, Federal Mahkemesi, -Aile Mahkemesi, Avustralya Federal Sulh Mahkemesi ve diğer mahkemeler bulunmaktadır. Yüksek Mahkemelerde görülen bütün davalar bir hâkim ve jüri önünde yargılanmayı gerektirmektedir. En son temyiz mercii Yüksek Mahkeme olup, üyeleri Devlet Başkanı sıfatı ile Genel Vali tarafından atanmaktadır.

2.3. Coğrafi Bilgiler ve İklim

Avustralya 7.692.724 metrekare yüz ölçümüne sahip ve dünyanın “en büyük ada” ve “en küçük kıta” ülkesidir. Avustralya’da ortalama yükseklik 330 metredir. Ülkenin en alçak yeri, deniz seviyesinden 15 metre yüksek olan Eyre Gölü, en yüksek bölgesi deniz seviyesinden 2.228 metre yüksek olan ve New South Wales (NSW) Eyaleti içinde yer alan Kosciuszko Dağı’dır. Ülkenin en uzun nehri 2.520 km uzunluğundaki Murray Nehri’dir.

İklim bölgelere göre farklılık göstermektedir. İç kesimler kurak ve yarı kurak, güney ve doğusu ılıman, kuzeyi tropikal iklim özellikleri göstermektedir. Sidney’in içinde bulunduğu New South Wales eyaleti nemli ve ılıman bir iklime sahiptir. Arazi yapısı olarak, çoğunlukla alçak plato ve çöllerle kaplı olup, güney doğusunda verimli topraklar bulunmaktadır. Ülkede muhtemel doğal tehlikeler olarak, kıyı bölgelerinde yaşanan fırtınalar, ciddi kuraklık, doğal su kaynaklarının yetersizliği ve mevcut tarım alanlarında görülen toprak kalitesi kaybı olarak belirtilmektedir.

2.4. Nüfus ve İstihdam

30 Haziran 2022 tarihli güncel veriye göre Avustralya’nın toplam nüfusu 25 milyon 978 bin 935 kişiye ulaşmıştır (ABS, 2022). Ülkede nüfus daha ziyade doğu ve güneydoğu kıyılarında yoğunlaşmıştır. Nüfusun yaklaşık üçte ikisi eyalet başkentlerinde yaşamakta olup toplam nüfusun yaklaşık %80’inin doğu ve güneydoğudaki dört eyalette bulunduğu tespit edilmiştir. Sidney ülkenin en kalabalık şehridir.

Avustralya nüfusunun büyük çoğunluğu İngiliz ve İrlanda asıllıdır. Geri kalanı ise; Yeni Zelanda, İtalya, Hindistan, Yunanistan, Çin, Arap ülkeleri, Vietnam, Türkiye gibi çeşitli ülke orijinli göçmenlerden ve yerlilerden (Aborjinler) oluşmaktadır. Ayrıca göçmenlerin yanı sıra özellikle Asya Pasifik bölgesinden eğitim amaçlı ülkeye gelen öğrenciler de ülke nüfusundaki demografik çeşitliliğe katkıda bulunmaktadır.

İşgücünün azlığı, kıtanın büyüklüğü, çiftçilik, madencilik ve ticaret alanındaki imkanlar Avustralya'yı bir fırsatlar ülkesi haline getirmiştir. 1788'den 1970'lere kadar göçmenlerin çoğunluğu Avrupa kıtasından gelmişse de ülke günümüzde başta Asya olmak üzere her kıtadan göçmen almaktadır ve ulusal göçmenlik istatistiklerine göre Afrika ve Orta Doğu'dan alınan göçmen sayısı 1996 yılından bugüne yaklaşık iki kat artmıştır. Avustralya işgücü ihtiyacını göç yolu ile karşılamakta, göçmen konusunda belli kriterlere dayandığı, ayrımcılık gözetmeyen bir politika izlemekte, çok çeşitli ülkelerden gelen çok milliyetli ve çok kültürlü bir ülke konumunda bulunmaktadır. Avustralya, dünyadaki prestijli eğitim sistemlerinden birine sahip olarak çok dilli, çok eğitilmiş ve yetenekli bir işgücü sunmaya devam etmektedir. Yüzde 99 okuryazarlık oranına sahip olan ülke, yatırımcılara yüksek derecede eğitilmiş, yetenekli ve bilgisayar okuryazarı bir işgücü sağlamaktadır.

Avustralya İstatistik Bürosu tarafından açıklanan verilere göre Avustralya'da Aralık 2022 yılı itibari ile istihdam edilen kişi sayısı 13,8 milyondur. Ayrıca, aynı tarih itibariyle işsiz sayısı 494.200 civarında olup, işsizlik oranı ise %3,5 olarak ölçülmektedir. Toplam işgücünün yaklaşık rakamlarla %3,2'si tarım, ormancılık ve balıkçılık, %1,4'ü madencilik, %6,6'sı imalat sanayii, %8,6'sı inşaat ve %80,2'si hizmet sektörlerinde istihdam edilmektedir. Avustralya genelinde kişisel gelirin medyanı haftada 805 AUD (557 USD)'dir. Bu rakam 2018'de 662 AUD'dir.

2.5. Eğitim ve Kültür

Avustralya altı eyalet ve iki bölgeden oluşan federal bir eğitim sistemine sahiptir. Eğitim sistemi; ilkokullar, ortaokul ve liseler, mesleki ileri teknik eğitim ve gelişim okulları (TAFE - Technical and Further Education) ve üniversitelerden oluşmaktadır. Avustralya'da üniversite öncesi eğitim, bir yıl anaokulu ve onu takiben 12 yıllık ilkokul ve ortaöğrenim olarak toplam 13 yıldır. Avustralya'da mecburi eğitim süresi ise 10 yıldır.

Eğitimle ilgili sorumluluk federal devlet ve yerel hükümetler tarafından birlikte üstlenilmektedirler. Avustralya'da, okulların idaresi ve ödeneği de dahil olmak üzere ilk ve orta öğretimden esas itibariyle eyalet ve bölge hükümetleri sorumludur. Federal Hükümet, yükseköğrenim kurumlarının finansmanından doğrudan sorumlu olup, ilk ve orta öğretim okullarının finansmanına da katkıda bulunmaktadır. Ayrıca, eyalet ve bölge hükümetlerinin özel ihtiyaçları için yardımlar sağlamaktadır. Federal hükümet finansal destek dışında, Avustralya genelinde eğitim ve öğretim alanında ulusal eğitim bütünlüğü ve tutarlılığını geliştirme konusuna müdahil olmaktadır. Avustralya eğitim standartları, dünyanın önde gelen ülkeleri ile başa baş gitmektedir. Bu durumun, federal hükümet ve eyalet hükümetlerinin iş birliği ve devlet kontrolünün, Avustralya okullarının her seviyesinde etkili olmasının bir sonucu olduğu değerlendirilmektedir.

Öğrenciler, orta eğitimin son basmağı olan 12. sınıfta hükümetçe desteklenen ve ülkedeki üniversiteler ve mesleki ve teknik eğitim veren kurum ve enstitülerce de tanınan bir sertifika programını seçebilmektedirler. Bahsi geçen sertifika programları birçok yabancı üniversite tarafından da kabul edilmektedir. Avustralya'da okul öncesi eğitimden yüksek eğitime kadar olan tüm eğitim programlarına ilişkin ayrıntılı bilgi Avustralya Eğitim Bakanlığı'nın <https://www.education.gov.au/> adresinden erişilen internet sitesinden temin edilebilir.

Avustralya okul sistemi, devlet okulları ve özel okullardan oluşmaktadır. Pek çok özel okul, dini veya etnik gruplarla iş birliği içinde kurulmaktadır. Devlet okulları doğrudan eyalet veya bölge hükümetlerinin ilgili bakanlıklarına bağlı iken, özel okullar yine eyalet veya bölge yönetimleri tarafından belirlenmiş olan kurallara uygun olarak yönetilmektedir. Eğitim sistemi, küçük farklılıklar dışında bütün Avustralya'da genel itibariyle aynıdır. Örneğin Batı Avustralya, Güney

Avustralya, Queensland ve Northern Territory bölgelerinde, yedi yıllık ilköğretimin ardından beş yıllık ortaöğrenim gelmektedir. New South Wales, Victoria, Australian Capital Territory ve Tasmania'da ise öğrenciler altı yıllık ilköğretimin ardından altı yıllık orta öğrenimi tamamlamaktadırlar. Her iki sistemde de öğrenciler, ortaöğrenimlerini tamamladıktan sonra mesleki eğitime veya üniversiteye devam etme hakkına sahip olmaktadır.

2.6. Sağlık

Avustralya sağlık sistemi hizmet verenler, finansman kaynaklarını sağlayanlar, düzenleyici otoriteler ve destek mekanizmalarını geliştirenlerin dâhil olduğu oldukça karmaşık bir yapıyı oluşturmaktadır. Sağlık sisteminde yetki ve sorumluluk açısından Federal Sağlık Bakanlığı (www.health.gov.au), eyalet ve bölgeler sağlık bakanlıkları ve Medicare Avustralya (www.humanservices.gov.au) kurum ve kuruluşları yer almaktadır.

Avustralya'da genel itibariyle nüfusun ihtiyaç duyduğu sağlık hizmetlerinin gelişmiş olduğu ve önümüzdeki çeyrek yüzyılda da geliştirilmesinin planlandığı, ortalama yaşam süresinin hali hazırda kadınlarda 84,4 yıl, erkeklerde 80,3 yıl ile dünya ortalamasının üzerinde olduğu, çoğu Avustralyalının yaşam kalitesinden memnun olduğu kaydedilmektedir. Ancak aborjin ve bazı adalı grupların özellikle daha kötü sağlık koşullarına, daha kötü ücret, yaşam koşullarına sahip olmasından dolayı ortalama yaşam beklentisinin diğer Avustralyalılar göre 12 yıl daha kısa olduğu belirtilmektedir. Avustralya sağlık sistemi hem etkinlik hem de yeterlilik açısından dünya standartlarında kabul edilmektedir. Avustralya Hükümetinin Yeni Zelanda, İngiltere, İrlanda Cumhuriyeti, İsveç, Hollanda, Finlandiya, İtalya, Belçika, Malta, Slovenya ve Norveç ile ikili Sağlık Anlaşmaları bulunmaktadır.

Avustralya Federal Hükümeti ulusal politikaları oluşturmak ve maddi kaynak sağlamaktan sorumludur. Eyalet, bölge ve yerel hükümetler kamu sağlık hizmetlerinin sunulması ve yürütülmesinin yanı sıra sağlık hizmeti sağlayan çoğu kuruluşla iletişimin sağlanmasından sorumludur. Aile doktorları, uzman doktorlar veya hastanelerin acil servislerinde görev yapan doktorlarca sevk edilen tüm hastalar, devlet hastanelerinden yararlanabilmektedir. Her türlü hastalığın tedavi olanağı bulunan ve önemli ameliyatların gerçekleştirildiği büyük devlet hastaneleri eyaletlerin başşehirlerinde bulunmaktadır. Diğer bölgelerde ve kırsal kesimlerde ise daha sınırlı olanaklara sahip devlet hastaneleri yer almaktadır. Buna ek olarak, belirli alanlarda özelleşmiş ve hizmet sunduğu alana bağlı olarak ilave sağlık donanımlarına sahip devlet hastaneleri de bulunmaktadır.

Özel hastaneler, hastalarına doktorlarını seçme olanağı sunmaktadır. Hastaneye sevk edilen hastalar, gidebilecekleri özel hastaneler ile ilgili de bilgilendirilmektedir. Özel hastaneler çalışma izinlerini hükümetten alırlar ve hükümet tarafından denetlenirler.

Halk sağlığı merkezleri topluma sağlık destek hizmetleri sunar ve yerel hükümetlerce yönetilirler. Verdikleri hizmetler arasında bebek ve çocuklar için sağlık taraması, aşılama, sağlık eğitimi ve danışmanlığı yer almaktadır. Kadın sağlığını geliştirmek amacı ile kadın sağlığı programları geliştirilmiştir. Programlar ile ilgili detaylı bilgi Halk Sağlığı Merkezleri tarafından sağlanmaktadır.

Yaşlı bakımı hizmetleri yaşlılara bağımsız bir şekilde kendi evlerinde daha uzun süre yaşayabilme olanağı sunmaktadır. Kendi bakımını tek başına yürütebilecek durumda olmayan yaşlılara yönelik ev bakımı hizmetleri de sağlanmaktadır.

Diğer taraftan, Avustralya'nın genel sağlık fonu programları Medicare Australia kapsamında uygulanmaktadır. Medicare Australia bir Avustralya kamu kuruluşudur. Medicare

Australia, Avustralya Federal Hükümeti'nin sağlık hedeflerine ulaşmak için Sağlık Bakanlığı ile iş birliği içinde çalışmaktadır. Genel sağlık programları aşağıdaki hizmetleri kapsamaktadır:

- Medicare Avustralya'nın Genel Sağlık Sigortası Programı
- İlaç Yardımı Programı (Pharmaceutical Benefits Scheme)
- Avustralya Hükümetinin Özel Sağlık Sigortası İndirimi
- Avustralya Çocukluk Dönemi Aşı Kütüğü
- Avustralya Organ Bağışı Kütüğü
- Özel Destek Programları (Terörist saldırılar ve doğal afetlerden mağdur olan Avustralya vatandaşlarına yönelik yardım programları)
- Diğer Avustralya Kamu Kuruluşlarıyla İşbirliği İçinde Çalışan Aile Destek Ofisi (Family Assistance Office)
- Gazi İşleri Bakanlığı (Department of Veterans' Affairs), Gazilere Yönelik İlaç Yardım Programı (Repatriation Pharmaceutical Benefits Scheme), İşitme Hizmetleri Ofisi (Office of Hearing Services) ve Batı Avustralya Sağlık Bakanlığı'na yönelik sigorta işlemleri ve ödemeleri

3. MAKRO EKONOMİK GÖSTERGELER VE SEKTÖRLER

3.1. Avustralya'nın Genel Ekonomik Görünümü

Avustralya'nın ticaret politikası açık pazarları teşvik etmek, ticarete liberalizasyonu arttırmak ve bürokratik işlemleri azaltmak suretiyle yatırımların artırılması üzerine kurulmuştur. Bu çerçevede Avustralya, dışa açıklık oranı en yüksek ülkelerden biridir.

Avustralya ekonomisi, coğrafi özelliği gereği deniz ulaştırmasına bağımlıdır. Bu durum Avustralya'nın, tarih boyunca deniz yollarını kontrolünde tutan devletlerle iyi geçinmesini gerektirmiştir. Bu sebeple yakın coğrafyalarda Çin ve Japonya; daha uzak coğrafyalarda ise Amerika Birleşik Devletleri (ABD) ve Avrupa Birliği (AB) ülkeleri ile ilişkilerine özel bir önem vermektedir. Avustralya dünya ülkeleri arasında yaşam standartları açısından refahın yüksek olduğu ülkelerden biridir. Ülke, Dünya Bankası verilerine göre dünyanın en büyük 13. ekonomisidir. Asya bölgesinde, özellikle Çin ve Hindistan ekonomilerinde yakalanan yüksek büyüme oranı, Avustralya ürünlerine olan talebi arttırmıştır. Buna karşın, özellikle 2008 sonrasında, ülkenin sanayi üretiminde ciddi düşüşler gözlemlenmektedir. Bazıları bu durumu ekonominin “gelişmiş”ler kategorisinde yer almasına bağlamakta, sanayinin artık eski bir parça olduğu, yeni ekonomilerin hizmetler ağırlıklı şekillendiğini öne sürmekte; bazıları ise diğer gelişmiş ülkelerdeki oranların aksine Avustralya'da gözlemlenen sanayi üretimi düşüşünün çok sert olduğuna dikkat çekerek, bunun, doğal kaynak bağımlısı ekonominin çeşitlendirilmemesinin neticesi olduğunu savunmaktadır.

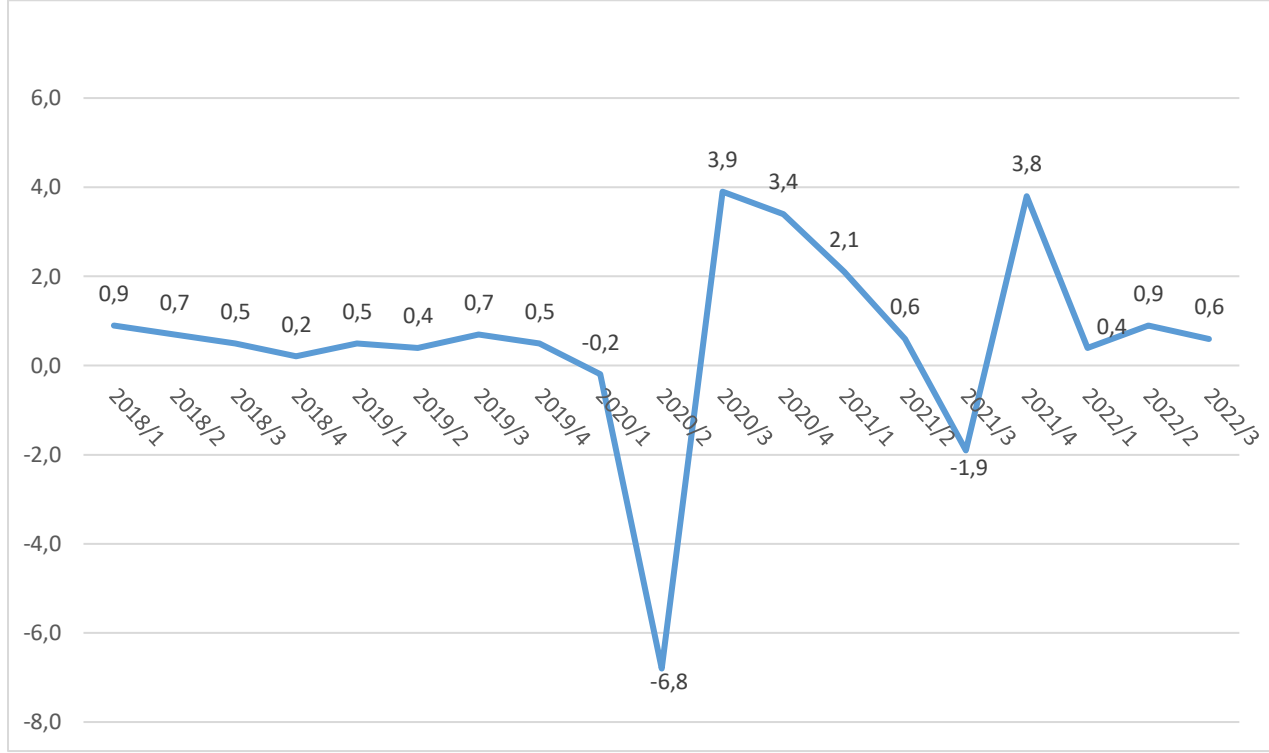
Avustralya ekonomisinde birçok OECD ülkesinde olduğu gibi, verimlilik artışının yavaşlamasına yol açan “düşük büyüme tuzağı” riski bulunmaktadır. Söz konusu tuzağın üstesinden gelebilmek için Avustralya'nın ekonomide inovasyona ağırlık vermesi gerekmektedir. Bununla birlikte, yeni iş modellerinin ortaya çıkmasını kolaylaştıracak iş pazarı ve sermaye piyasası düzenlemelerine ihtiyaç duyulmaktadır. Bu çerçevede, Avustralya'nın Ulusal Yenilik ve Bilim Gündemi reform programı AR-GE faaliyetlerine yönelik iş ve araştırma sektörleri arasında daha güçlü bir iş birliği sağlayarak verimlilik artışına destek olmayı amaçlamaktadır.

Covid-19 salgını sürecinde dünya genelinde görüldüğü gibi Avustralya ekonomisi de salgın nedeniyle alınan tedbirlerden etkilenmiştir. Bunun yanında, dünya geneli ile kıyaslandığında

salgının Avustralya'nın ekonomik büyümesi üzerindeki etkilerinin nispeten sınırlı düzeyde kaldığı söylenebilmektedir. Bu çerçevede, aşağıdaki grafikte, Avustralya'nın zincirlenmiş hacim endeksi yöntemiyle ve mevsimsellikten arındırılarak hesaplanan GSYİH'sinin çeyreklik bazda değişimi gösterilmektedir.

Grafik 1: Avustralya Çeyreklik Bazda Ekonomik Büyüme

Buna göre, Avustralya ekonomisinin salgın öncesi dönemde mütevazî fakat istikrarlı bir büyüme performansı kaydettiği görülmektedir. Bunun yanında, 2020 yılının başında ortaya çıkan salgınla birlikte Avustralya ekonomisi bu yılın ikinci çeyreğinde %6,8 oranında daralmıştır. Diğer taraftan, başta genişlemeci para politikası olmak üzere izlenen ekonomi politikalarının desteğiyle, takip eden dönemde ekonomi hızlı bir toparlanma eğilimine girerek üst üste dört çeyrek boyunca büyüme kaydetmiştir. Bununla birlikte, Avustralya ekonomisi, salgının ikinci dalga etkileriyle 2021 yılının üçüncü çeyreğinde %1,9 oranında küçüldükten sonra izleyen dönemde yeniden büyüme eğilimine dönmüştür.

Yukarıda değinildiği üzere, Avustralya ekonomisinin salgın dönemde gösterdiği güçlü performansın en önemli belirleyicisi RBA (Reserve Bank of Australia-Avustralya Merkez Bankası) tarafından uygulanan genişlemeci para politikası olmuştur. RBA tarafından belirlenen gösterge faizi 2022 yılının Mayıs ayına kadar %0,15 seviyesine kadar düşürülmüştür. Buna paralel olarak sağlanan güçlü büyüme performansının sonucunda Avustralya'da işsizlik oranı 2022 yılında son 50 yılın en düşük seviyesine gerilemiş olup en güncel dönem olan 2022 yılının Kasım ayında işsizlik oranı %3,2 olarak açıklanmıştır.

Öte yandan, gerek RBA'in uyguladığı genişlemeci para politikasının yarattığı güçlü iç talebin gerekse başta uluslararası tedarik zinciri sorunları ve hammadde fiyat artışları olmak üzere ülke dışı koşulların etkisiyle Avustralya'da tüketici fiyatları enflasyonu 2022 yılında artış eğilimine girmiştir. Bu çerçevede, Avustralya'da enflasyon oranı 2022 yılının Kasım ayında %7,3 ile yakın

geçmişin en yüksek seviyesine ulaşmıştır. Buna bağlı olarak, RBA, Covid-19 sürecinde uyguladığı genişlemeci para politikasını terk ederek faiz oranını kademeli olarak arttırmaya başlamış ve Kurul'un 2022 yılı Mayıs ayıyla birlikte başlayan faiz artış politikası sonucunda faiz oranı kademeli olarak 2022 yılının Aralık ayında %3,1'e yükseltilmiştir.

RBA, enflasyonun 2022 yılının Aralık ayında %8 düzeyinde gerçekleşerek zirve yapmasını ve bir süre daha yüksek seviyede seyretmesini beklemektedir. 2023 yılında ise arz yönlü küresel sorunların hafiflemesi, hammadde fiyatlarının gerilemesi ve güçlü iç talebin zayıflamasına bağlı olarak enflasyonun düşüş eğilimine girmesi öngörülmektedir. RBA, 2024 yılında enflasyonun hedef seviye olan %2-3 bandının bir miktar üstü bir düzeye kadar gerileyeceğini tahmin etmektedir.

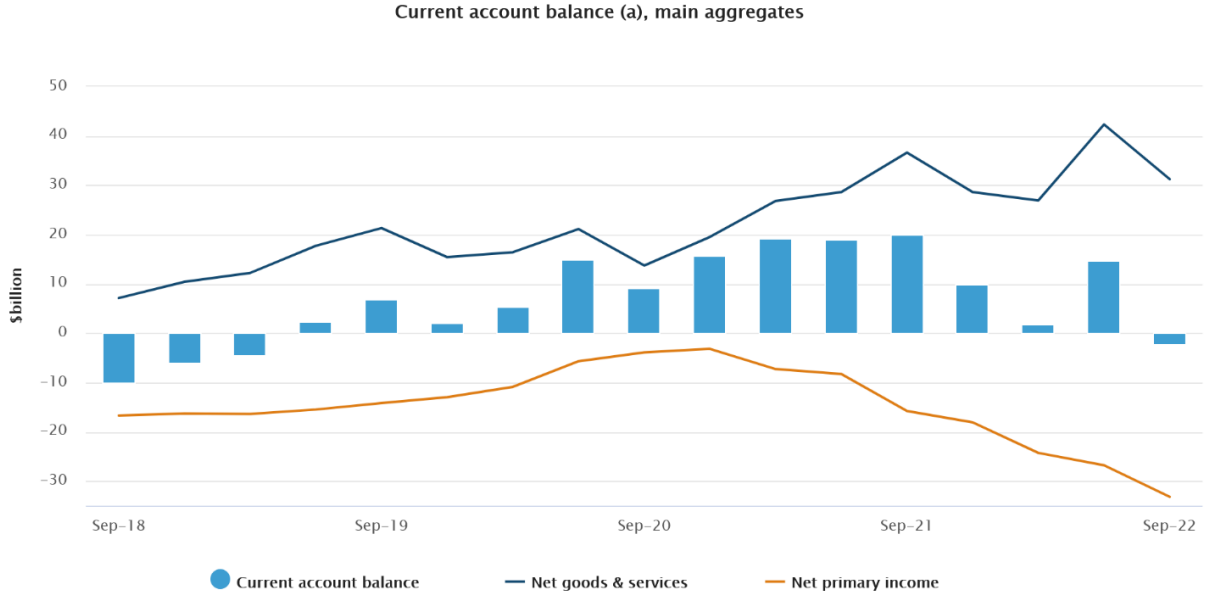
Bunun yanında, küresel ekonomideki yavaşlama, hizmet sektörü harcamalarında düşüş, faiz artışlarının yol açtığı sıkı finansal koşullar ve hanehalkı tüketim harcamalarında gerilemeye bağlı olarak Avustralya ekonomisinin önümüzdeki süreçte daha mütevazı düzeyde büyüme performansı göstermesi beklenmektedir. RBA, ekonomik büyümenin 2023 ve 2024 yıllarında %1,5 seviyesinde gerçekleşmesini beklemektedir.

Tablo 4: Avustralya GSYİH'sinin Harcamalar Bazında Dağılımı

Milyon AUD	2020	2021	Değişim (2020- 2021)	2022 2. Çeyrek	2022 3. Çeyrek	Değişim (2022 2. - 3. Çeyrek)
Harcamalar	1.470.447	1.545.211	%5,1	409.268	412.574	%0,8
<i>Hanehalkı</i>	1.017.386	1.068.100	%5,0	284.045	287.242	%1,1
<i>Kamu</i>	453.061	477.111	%5,3	125.223	125.332	%0,1
Yatırım	444.531	491.012	%10,5	124.521	124.292	-%0,2
<i>Özel Sektör</i>	343.089	382.656	%11,5	95.704	96.441	%0,8
<i>Kamu</i>	101.442	108.356	%6,8	28.817	27.851	-%3,4
Stok Değişimi	-3.291	5.373	-%263,3	1.549	2.666	%72,1
Net İhracat	110.169	81.824	-%25,7	12.673	11.660	-%8,0
İstatistiksel Hata	222	970	%336,9	983	1.355	%37,8
GSYİH	2.022.078	2.124.390	%5,1	548.994	552.547	%0,6

Avustralya'da GSYİH 2021 yılında bir önceki yıla göre %5,1 gibi kayda değer düzeyde bir büyüme göstermiştir. Hanehalkı ve kamu harcamaları Avustralya GSYİH'sinin yaklaşık %75'ini oluşturmakta olup 2021 yılında bu kalemden %5,1 düzeyinde artış yaşanmıştır. Buna ilaveten, aynı yılda özel sektör ve kamu yatırımlarında da %10,5 düzeyinde artış kaydedilmiştir. Diğer taraftan, net mal ve hizmet ihracatı da ekonomik büyümeye 2021 yılında katkı yapmasına rağmen bu kalem söz konusu yılda 2020 yılına göre %25,7 seviyesinde gerilemiştir. Avustralya'da GSYİH'nin 2022 yılının üçüncü çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre %0,6 oranında büyüdüğü görülmekte olup bu dönemde de büyümeye en önemli katkı hanehalkı tüketim harcamalarından gelirken kamu sektörü yatırım harcamalarından kaynaklı olarak toplam yatırım harcamaları ile net ihracatın söz konusu çeyrekte büyümeye negatif katkı yaptığı dikkat çekmektedir.

Grafik 2: Avustralya Cari İşlemler Dengesi

a. Seasonally adjusted estimates at current prices.

Source: Australian Bureau of Statistics, Balance of Payments and International Investment Position, Australia September 2022

Avustralya ekonomisi ödemeler dengesinde cari işlemler hesabı, üst üste 13 çeyrek fazla verdikten sonra 2022 yılının üçüncü çeyreğinde 2,3 milyar AUD açık vermiştir. Bu dönemde, ticaret hadleri bir önceki çeyreğe göre %6,6 oranında gerilemiştir. Aynı dönemde finans hesabı ise 33,2 milyar AUD açık vermiş olup söz konusu açıkta yerleşik olmayan yatırımcılara yapılan kâr payı ödemeleri etkili olmuştur. Avustralya’da genel hükümet bütçesi 2021 yılının dördüncü çeyreğinde 5,3 milyar AUD açık verirken bütçe açığı 2022 yılı birinci çeyreğinde 1,9 milyar AUD seviyesine gerilemiş, bütçe 2022 yılı ikinci çeyreğinde ise 13,2 milyar AUD fazla vermiştir. 2022 yılının üçüncü çeyreğinde ise genel hükümet bütçesinin 15 milyar AUD seviyesinde açık verdiği görülmekte olup söz konusu açıkta vergi gelirlerinin bir önceki çeyreğe göre %16,6 oranında düşmesi etkili olmuştur. Bunun yanında, bu çeyrekte genel hükümetin hem savunma hem de savunma dışı yatırım harcamaları toplamda bir önceki çeyreğe göre %9,8 oranında gerilemiştir.

3.2. Sektörler

Avustralya ekonomisinin sektörel bazda dağılımı ve sektörlerin 2021 yılı ile 2022 yılı üçüncü çeyrek payları ve büyüme oranları aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

Tablo 5: Avustralya Ekonomisinin Sektörel Bazda Dağılımı ve Büyüme Oranları

Sektör	2021		2022 3. Çeyrek	
	Pay	Değişim	Pay	Değişim
Madencilik	% 10,5	-% 2,0	% 10,1	% 1,2
Konut Sahipliği	% 8,3	% 1,7	% 8,1	% 0,5
Sağlık Hizmetleri ve Sosyal Destek	% 7,6	% 8,0	% 7,7	-% 0,2
Profesyonel, Bilimsel ve Teknik Hizmetler	% 7,2	% 5,6	% 7,6	% 1,6
Finans ve Sigorta Hizmetleri	% 7,5	% 3,3	% 7,3	% 0,3
İnşaat	% 7,1	% 6,3	% 7,2	% 2,3
Net Vergiler	% 6,4	% 7,4	% 6,2	-% 0,8

Sektör	2021		2022 3. Çeyrek	
	Pay	Değişim	Pay	Değişim
İmalat	%5,5	%4,6	%5,3	-%1,3
Kamu Yönetimi ve Güvenlik	%5,3	%1,1	%5,1	-%0,2
Ulaşım, Posta ve Depo Hizmetleri	%4,2	%5,9	%4,7	%3,5
Eğitim	%4,8	%2,1	%4,6	%0,4
Perakende Ticaret	%4,3	%3,7	%4,3	%0,6
Toptan Ticaret	%3,9	%5,0	%3,9	%1,3
İdare ve Destek Hizmetleri	%3,4	%12,2	%3,6	%3,3
Konut Kiralama ve Emlakçılık Hizmetleri	%2,9	%12,1	%2,8	-%0,6
Tarım	%2,7	%38,1	%2,7	-%0,4
Medya ve Telekomünikasyon	%2,2	%6,4	%2,3	%1,1
Elektrik, Gaz, Su ve Atık Hizmetleri	%2,2	%2,4	%2,2	%0,4
Konaklama ve Gıda Hizmetleri	%1,9	%10,3	%2,2	%3,4
Diğer Hizmetler	%1,6	%7,3	%1,6	-%0,7
Sanat ve Rekreasyon	%0,7	%8,7	%0,8	-%0,3
Toplam	%100	%5,2	%100	%0,6

Buna göre, Avustralya ekonomisinde en önemli büyüklüğe sahip olan sektör olan madencilikte 2021 yılında %2 düzeyinde daralma yaşanmıştır. Diğer taraftan, diğer önemli sektörlerden sağlık hizmetleri ve sosyal destek sektörü, pandemi koşullarına bağlı olarak, ekonomik büyümeye 2021 yılında önemli düzeyde katkı yapmıştır. İdare ve destek hizmetleri, konut kiralama ve emlakçılık hizmetleri ile tarım sektörleri de 2021 yılında kayda değer düzeyde büyüme gösteren sektörler olarak ön plana çıkmaktadır. Öte yandan, 2022 yılının üçüncü çeyreğinde ise madencilik ve inşaat sektörlerinde çeyreklik bazda büyüme kaydedilirken sağlık hizmetleri ve sosyal destek, imalat ve tarım sektörlerinde küçülme yaşandığı görülmektedir.

3.2.1. Tarım ve Hayvancılık

Avustralya'da tarım, ormancılık ve balıkçılık sektörünün 2021 yılında GSYH içinde %2,6'lık bir paya sahip olduğu görülmekte olup, sektör iç talebin büyük bir bölümünü karşılamakta ve ülke ihracatına katkıda bulunmaktadır. Avustralya ihracatının iki temel dayanağından birini madencilik, diğerini ise tarım ve hayvancılık sektörü oluşturmaktadır. Belli başlı tarım ve hayvancılık ihraç ürünlerini, et, buğday, şarap, yün, kuru baklagiller ve arpa oluşturmaktadır. Ayrıca, süt ürünleri, şeker, meyve ve kanola Avustralya'nın diğer önemli tarımsal ihraç kalemleridir.

ABARES tarafından <https://www.agriculture.gov.au/abares/research-topics/agricultural-outlook/data#agricultural-commodities> adresinde yayınlanan Avustralya emtia istatistikleri verilerine göre, toplam tarım ve hayvancılık FOB ihracat değeri 2020-2021 mali yılı döneminde 48,6 milyar Avustralya Doları tutarında gerçekleşmiş olup, ihracat 2021-2022 mali yılında %37 oranında artış ile 66,6 milyar Avustralya Doları olarak açıklanmıştır. Bu rakamın, 39,6 milyar Doları tarım ürünleri, 27 milyar Doları ise hayvancılık ürünlerinden oluşmaktadır. Avustralya tarım ürünleri ihracatına coğrafi bazlı bakıldığında ise, toplam ihracat içerisinde %19,8 pay ile Çin, %10,9 pay ile Japonya, %9,2 pay ile ABD, %6,3 pay ile Güney Kore ve %5,8 pay ile Endonezya'nın en önemli pazarlar olduğu görülmektedir.

Dünya Ticaret Örgütü tarafından en son Mart 2020'de gerçekleştirilen Avustralya Ticaret Politikası Değerlendirmesi (TPR), tarifelerin hala Avustralya'nın en önemli dış ticaret politikası

enstrümanı olduğunu, ancak toplam vergi gelirleri içinde önemli bir gelir kalemi teşkil etmediğini ortaya koymaktadır. Avustralya'nın ortalama tarife koruma düzeyine ilişkin olarak, 2014 yılındaki %3 oranının 2019 yılında %2,5 oranına gerilediği belirtilirken, MFN tarife koruması uygulanan ürünlerin %96'sı için oranın %0 ila %5 aralığında olduğu saptanmıştır. Bazı hassas ürünlere (örneğin belirli peynir türlerinde, bazı sebzeler, bazı sıvı ve katı yağlar) tarife koruması ve kota devam etmektedir. Ayrıca, Avustralya'nın uygun düzeyde orantılı ve bilimsel bazlı ithalat-risk değerlendirmesine (maliyet-fayda analizi) dayalı sıkı karantina ve kontrol rejimi sektörde belirli koruma düzeyi sağlamaktadır. Bazı malların üretimi ve/veya ihracatına (örneğin belirli süt, tahıl, bahçecilik, hayvancılık ve şarap / üzüm) ağırlıklı olarak AR-GE desteklerinin sağlandığı kaydedilmektedir.

Avustralya'nın tarım sektöründe ihraç kalemlerine bakıldığında, 2021-2022 mali yılında 13 milyar Avustralya Doları ile buğday, 6,5 milyar Avustralya Doları değeri ile kanola ve 3,3 milyar Avustralya Doları ile arpanın ve başlıca tarım ürünleri olarak öne çıktığı görülmektedir. Bunun yanında, Avustralya aynı dönemde 16,2 milyar Avustralya Doları et ve canlı hayvan, 3,6 milyar Avustralya Doları yün ve 3,4 milyar Avustralya Doları süt ürünleri ihracatı gerçekleştirmiştir.

Avustralya'da buğday, şeker, pirinç ve tahıl ihracatının büyük bir bölümünü gerçekleştiren ürün birlikleri ve şirketler aşağıda listelenmiştir:

- **Sugar Australia Pty. Ltd.** <http://www.sugaraustralia.com.au>
- **The Riceworkers' Association of Australia Inc.** <http://rga.org.au>
- **Australian Wheat Board** <http://www.awb.com.au/>
- **GrainCorp** <http://www.graincorp.com.au>
- **Grain Growers Limited** <http://www.graingrowers.com.au>
- **The National Farmers' Federation (NFF)** <http://www.nff.org.au/>

Tablo 6: Başlıca Tarım Ürünlerinin İthalat Değerleri - (Milyon Avustralya Doları)

	2018-19	2019-20	2020-21
Tarım	5.140	5.646	6.061
Hububat ve Yağlı Tohumlar	449	778	553
Endüstriyel Tarım Ürünleri	850	860	947
Toplam Tarla ve Bahçe Bitkileri	3.841	4.008	4.561
Hayvancılık	1.936	2.160	2.158
Et ve Canlı Hayvan	724	872	720
Yün	0,1	0,1	1,7
Süt Ürünleri	1.434	1.680	1.501
İşlenmiş Ürünler	12.382	13.082	12.013
Tarım ve Hayvancılık Toplamı	19.680	21.280	20.297

Kaynak: ABARES, Agricultural Commodity Statistics 2021, December 2021.

3.2.2. Sanayi

Avustralya yerli sanayisini geliştirmek amacıyla 1980'li yıllara kadar yüksek tarife ve kota politikaları uygulaması sonucunda GSYİH içinde imalat sanayi payını artırmış ve kayda değer bir

istihdam sağlamıştır. 1980 sonrasında indirilen tarifeler ve diğer liberal politikalar sayesinde imalat sanayi daha rekabetçi bir nitelik kazanmış ve otomotiv, makine, ilaç ve benzeri sektörlerde ihracat odaklı büyümeler sağlanmıştır.

İmalat sanayinin GSYİH içindeki payı 2013 yılında %6,65 düzeyinde iken yaklaşık on yıl süren küçülme trendi son iki yılda son bulmuş görünmektedir. 2020 yılında %0,03 ve 2021 yılında 0,13 düzeyinde büyüme gösteren imalat sanayinin GSYİH içindeki payı %5,65 düzeyine yükselmiştir. Avustralya'nın imalat sanayi politikası esas itibariyle iş inovasyonun, verimliliğin artırılması ve uluslararası piyasalardaki büyüme fırsatlarının ve rekabetin artırılması ve güçlendirilmesine dayanmaktadır. Bu amaçla 2009 yılında başlatılan 3,1 milyar Avustralya Dolar bütçeli, 21. Yüzyıl İnovasyon Gündemi paketi ile nanoteknoloji, biyoteknoloji ve bilgi teknolojisi gibi geleceğin sektörlerine yönelik inovasyon sisteminin geliştirilmesi için kapsamlı politikalar uygulanmıştır. Bu politikaların devamı niteliğinde 7 Aralık 2015 tarihinde açıklanan "Ulusal İnovasyon ve Bilim Ajandası (National Innovation and Science Agenda)" isimli program 2016 yılında uygulamaya konulmuştur. Toplam süresi 4 yıl olan bahse konu program için ayrılan toplam bütçe 1,1 milyar Avustralya Doları olarak açıklanmıştır. Programın bütçe kalemleri incelendiğinde, araştırma altyapısını geliştirmeye yönelik harcamaların öncelikli olarak değerlendirildiği ve toplam bütçenin %42'sinin bu tip harcamalara tahsis edildiği görülmektedir.

Ulusal İnovasyon ve Bilim Ajandası programına danışmanlık yapmak üzere bağımsız bir kurul niteliğini haiz olarak kurulan Innovation and Science Australia (ISA) isimli kurul, Ocak 2018 tarihinde anılan programın ileriye yönelik stratejik planlaması çerçevesinde Avustralya hükümetine "Australia 2030: İnovasyon ile Refah – Avustralya'nın Küresel İnovasyon Rekabetinde Başarı Olmasına Yönelik Plan" (Australia 2030: Prosperity through Innovation – a plan for Australia to thrive in the global innovation race) başlıklı bir rapor sunmuştur. Planın tam metni <https://www.industry.gov.au/data-and-publications/australia-2030-prosperity-through-innovation> adresinde yer almakta olup, ülkenin 2030 yılında dünyanın önde gelen inovasyon odaklı ekonomileri arasında yer alma hedefine ulaşmasına yardımcı olmak için ulusal eylem ve kültürel değişim planı niteliğindeki raporda, Avustralya hükümetine eğitim, sanayi, yönetim, AR-GE ve kültürden oluşan beş stratejik öncelik ile ilişkili 30 ayrı öneride bulunmaktadır.

Avustralya'da imalat sektörünün zindeliği Avustralya'nın gelecekteki refahı için anahtar konumunda görülmekle birlikte, sektörün yaşadığı sıkıntılar da dikkat çekmektedir. Göreli olarak yüksek nakliye maliyetleri başta olmak üzere enerji, emek ve kira maliyetlerinden kaynaklanan sektörün yüksek maliyetli yapısı Avustralya imalat sanayisinin dünya ile rekabet etmekte zorlanmasına neden olmaktadır.

Genel itibariyle imalat sanayi, alt sektörler itibariyle incelendiğinde, GSYİH'ye katkısı açısından gıda, içecek, tütün sektörleri başı çekmektedir. Bunu, makine ve teçhizat üretimi ile metal ürünler üretimi alt sektörleri takip etmektedir. Uzun yıllar ikinci sırada olan petrol, kömür, kimyasallar ve kauçuk alt sektöründeki küçülmenin 2021 yılında da devam ettiği göze çarpmaktadır. İmalat sanayi alt sektörleri itibariyle farklı enstrümanları içeren özel sanayi programları uygulamakta olup, yeni programların, inovasyon ve daha çevre dostu ürünlerin geliştirilmesine odaklandığı kaydedilmektedir.

Son dönemlerde imalat sanayisine odaklı destek programlarının neticesinde sektörel istihdam düzeyinde yaşanan nisbi iyileşmeye rağmen, GSYİH'ye katkı bağlamında imalat sanayiinde yaşanan trend bazlı küçülmenin önemli göstergelerinden birini; Ford, Toyota ve Holden markası ile üretim yapan General Motors iştiraki olan üç üretici firmanın son birkaç yıl içerisinde üretim faaliyetlerini sonlandırması oluşturmaktadır. Yaşanan bu süreç neticesinde, Avustralya'da binek otomobil üretimi tamamen sona ermiş olup, sektör ithalata bağımlı hale gelmiş durumdadır.

Diğer taraftan, Avustralya imalat sanayi içerisinde tekstil ve giyim alt sanayisinin son 10 yıl içerisinde gerek işletme sayıları ve gerekse sektör içindeki istihdam edilen kişi sayısı açısından düşüş gösterdiği kaydedilmektedir. Özellikle tekstil ürünleri ithalatının her yıl başta Çin, Vietnam,

Hindistan ve Bangladeş başta olmak üzere giderek artarak devam etmesi sonucunda Avustralya içerisindeki tekstil üretiminin azaldığı, işletme sayılarının ve istihdamın düştüğü vurgulanmaktadır. Tekstil imalat sanayi 2017-22 yılları arasında yıllık %1 oranında küçülmüş olup, sektörde faaliyet gösteren işletme sayısı 2010 yılı başındaki 2.200 seviyesinden 2022 yılı itibarıyla 1.700 seviyesine gerilemiştir. İlerleyen dönemde de sektörde daralma trendinin devam edeceği ve 2023-2027 döneminde sektörün yıllık ortalama %1 küçülmeye devam edeceği tahmin edilmektedir.

Avustralya'da faaliyet gösteren tekstil üreticileri, Asya ülkelerinden ithal edilen ucuz ürünlerin hâkim olduğu iç piyasada rekabetçi kalabilmek için organik tekstil başta olmak üzere yüksek katma değerli ve ihracata yatkın ürünlere yönelmektedirler (IBISWORLD, Cut and Sew Textile Product Manufacturing in Australia, Nisan 2022).

Tablo 7: İmalat Sanayi Alt Sektörlerinin GSYH Katkıları - (Milyon Avustralya Doları, cari fiyatlar)

Sanayi Alt Sektörleri	2017	2018	2019	2020	2021
Gıda, içecek ve tütün üretimi	24.640	25.460	26.239	27.097	29.397
Petrol, kömür, kimyasallar ve kauçuk	20.834	20.325	20.284	18.354	17.993
Metal ürünler üretimi	16.529	17.751	17.839	17.747	19.444
Makine ve teçhizat üretimi	21.294	20.710	20.157	22.228	25.575
Diğer ürünler üretimi	22.253	22.269	19.928	22.035	23.549
İmalat Toplam	105.475	106.524	104.447	107.461	115.959

Kaynak: ABS, 5206.0 - Australian National Accounts: Gross Value Added by Industry, December 2021.

3.2.3. Hizmetler

Avustralya ekonomisi içinde hizmetler sektörünün payı 2021 yılında cari fiyatlarla GSYH'nin %73'ünü oluşturmakta ve işgücü piyasasında istihdam edilen kişilerin %76'sı hizmetler sektöründe çalışmaktadır. Hizmetler sektörü toptan ve perakende ticaret, eğitim, sağlık hizmetleri, bankacılık, sigortacılık ve turizm gibi çok fazla alt sektörden oluşmaktadır. Hizmetler sektöründe alt sektörler itibarıyla 2020 yılında yaratılan katma değer açısından %8,81 oranıyla birinci sırada yer alan finans ve sigortacılık hizmetleri 2021 yılında %7,61 oranı ile ikinci sıraya gerilemiştir. Pandemi nedeni ile artan sağlık harcamaları sonucunda %7,72 oranı ile sağlık ve sosyal yardım hizmetleri 2021 yılında ilk sıraya yükselmiştir. Anılan iki sektörü, %7,22 oranıyla bilimsel ve teknik hizmetler alt sektörü ile takip etmektedir. Avustralya'nın finansal hizmetler sektörü; bankalar, yapı kooperatifleri ve kredi birlikleri dâhil mevduat toplamaya yetkili kurumları (ADIS); para piyasası ve finansman şirketleri ve menkul kıymetler dâhil mevduat toplamayan mali araçları ve hayat ve genel sigorta şirketleri, emeklilik ve mevzuat fonları dâhil olmak üzere fon yöneticileri ve sigorta şirketleri olarak üç ana kurumsal yapıya dayanmaktadır.

Avustralya'nın geniş bir yüzölçümüne dağılan nispi olarak 25,8 milyonluk küçük nüfus yapısının iç pazara entegrasyonu, ülkenin dış pazarlara olan uzaklığı dikkate alındığında ekonomik ve ticari faaliyetlerin geliştirilmesi ve sürdürülmesi açısından ulaştırma ve telekomünikasyon sektörü hayati bir öneme sahip bulunmaktadır.

Bu itibarla, Avustralya'da kara ve demir yolları devlet tarafından inşa ettirilmekte ve devlet tarafından ya da devlet-özel sektör ortaklığı işletilmektedir. Ancak son yıllarda işletmesi özelleştirme ile özel sektöre devredilen birçok karayolu olduğu kaydedilmektedir. Son yıllarda

giderek artan doğal kaynak ihracatının, yükleme limanlarındaki kapasite eksikliğini ortaya çıkararak, özel sektör yatırımlarının artışına yol açtığı belirtilmektedir. Bu kapsamda, Federal hükümet tarafından küresel kriz ortamında ekonomiyi de canlandırmak amacıyla karayolu ve liman altyapısının iyileştirilmesi projeleri desteklenmiştir.

Entegre lojistik sektörü Avustralya ekonomisi için önem arz eden sektörlerden biri olarak değerlendirilmektedir. 2022-23 mali yılında 116 milyar Avustralya Doları hasıla ve 6,5 milyar Avustralya Doları net kâr rakamlarına ulaşan ve yaklaşık 81 bin işletmede 308 bin kişiye istihdam sağlayan sektörde, son beş yılda sektörel büyüme oranı yıllık ortalama 2,3 olarak gerçekleşmiş olup, önümüzdeki beş yılda sektörün yıllık ortalama %1,3 büyümesi beklenmektedir (IBISWORLD, Integrated Logistics in Australia, July 2022). Sektör analistleri, ulaştırma ve lojistik sektörünün 2030 yılına kadar iki, 2050 yılına kadar üç kat büyüyeceğini öngörmektedirler.

2019-2020 mali yılında toplam istihdamın %5'ini oluşturan ve 636.200 kişinin doğrudan istihdam edildiği ve Avustralya ekonomisinin en önemli hizmet sektörleri arasında yer alan turizm sektörü pandemiden oldukça olumsuz etkilenmiş olup, 2020-2021 yılında sektörün toplam istihdamdaki payı %3,9'a düşmüş ve sektörde doğrudan istihdam edilen personel sayısı %20 azalarak 507.000 kişiye gerilemiştir. Tourism Research Australia isimli sektörel araştırma kuruluşunun yayınladığı veriler incelendiğinde, 2020-21 mali yılında turizm sektörünün GSYİH'ya katkısının, pandemi koşulları nedeni ile %37 oranında bir azalışla 32,4 milyar Avustralya Doları düzeyine gerilediği ve turizm sektörünün GSYH içindeki payının 2020-21 mali yılında %2,6 oranından %1,6 oranına düştüğü görülmektedir. Turizm sektörü, pandemi koşullarının rahatlamasıyla birlikte hızlı bir toparlanma sürecine girmiştir. Bu çerçevede, Eylül 2021-Ağustos 2022 döneminde %1.218 oranında yükselişle 2 milyon kişiyi aşmış, uluslararası turizm geliri ise %928 oranında artışla 8,7 milyar Avustralya Doları seviyesinde gerçekleşmiştir (Tourism Research Australia, International Visitor Survey Results, September 2022). Yine de, toplam ziyaretçi sayısı Covid-19 öncesi dönemin %24'ü, turizm geliri ise %28'i seviyesinde kaydedilmiştir.

Avustralya, turizm sanayisinin büyümesini desteklemek için gerekli önlemleri almakta, çeşitli fon ve teşvik mekanizmaları ile sektör desteklenmekte, hükümet ile turizm sanayisinin arasında işbirliği ve karşılıklı danışma mekanizmaları kuvvetlendirilmektedir. Sektöre sağlanan desteklerin artırılması için pandemi öncesinde uygulamaya konulan Avustralya Turizm Geliştirme Programına ilaveten ek finansal destek programları uygulamaya konulmuş olup turizm sektörünün yeniden ayağa kalkmasına yönelik çalışmalar için Tourism Recovery Scenarios başlıklı bir rapor yayınlanmıştır. Avustralya Turizm Geliştirme Programı kapsamında yenilikçi turizm projeleri, ulusal veya sektörel turizm girişimleri ve entegre turizm geliştirme projeleri desteklenmekte iken, Çin, Japonya, Malezya, Singapur, Yeni Zelanda ve Orta Doğu dâhil olmak üzere uçuş süresi on saate kadar olan deniz aşırı yerlerden yerli iş seyahati teşvik edilmektedir. Turizm sektörünün canlandırılması için hazırlanan rapora ise <https://www.tra.gov.au/ArticleDocuments/185/Tourism-Recovery-Scenarios.pdf.aspx> adresinden erişmek mümkündür. Ayrıca, Ulusal Uzun Vadeli Turizm Stratejisi kapsamında yenilik, altyapı gelişimi ve sektörün büyümesinin yanı sıra pazarlama kampanyaları ile yaratılan talep ve beklentileri karşılayacak sanayi kapasitesini artırmak için teşvikler verilmektedir.

Avustralya'dan ülkemize yönelik turizmde ise, Çanakkale yöresinde ve Gelibolu Yarımadasında her yıl Nisan ayının ikinci yarısında düzenlenen Anzak Günü anma törenleri önemli bir ziyaret sebebi olmaya devam etmektedir. Her sene aynı tarihlerde gerçekleştirilen anma törenlerinin, iki ülke arasında sosyal, kültürel, turistik, ticari ve ekonomik ilişkilerin geliştirilmesi için uygun zemin yaratacağı ve taraflar arasında farkındalığı arttıracacağı değerlendirilmektedir. Ayrıca, taraflar arasında çok yönlü farkındalığın artması ile birlikte özellikle dış, göz ve plastik cerrahi alanlarında sağlık turizminin geliştirilebileceği değerlendirilmektedir.

3.2.4. Madencilik

Avustralya yeryüzüne yakın önemli mineral ve yakıt kaynaklarına sahip ülkelerin başında gelmekte olup, fosil yakıtlar ve uranyum bakımından zengin bir ülke konumunda bulunmaktadır. Ülke, genel itibariyle doğal kaynaklarda hem rezerv hem de üretim ve ihracat açısından dünyanın ilk beş ülkesi arasında yer almaktadır. Madencilik sektörü bu konunun doğal bir sonucu olarak en çok ihracat geliri kazandıran sektörü oluşturmaktadır. 2020 verileri bazında Avustralya dünyanın en büyük kömür (dünya ihracatının % 40'i), demir cevheri ve konsantreleri (dünya ihracatının % 56'sı), çinko cevheri ve konsantreleri (dünya ihracatının % 16'sı), değerli metal cevher ve konsantreleri (dünya ihracatının % 15'i), kalay cevheri ve konsantreleri (dünya ihracatının % 44'ü) ihracatçısıdır. Ülke, alüminyum ve sıvılaştırılmış doğal gazda (LNG) ikinci ve bakırda ise üçüncü en büyük ihracatçı konumundadır. Avustralya ulaşılabilir demir cevheri rezervi açısından dünyada ikinci sırada yer almakta olup kömür rezervleri açısından ise dünyanın beşinci büyük rezervlerine sahiptir.

IBISWORLD tarafından yayınlanan madencilik sektörü raporuna göre, 2022 yılında sektörde toplam hasıla 496,5 milyar Avustralya doları düzeyinde olup, 2018-2023 yıllarını kapsayan son beş yıllık dönemde yılda ortalama %10,4 oranında büyüyen sektörün, önümüzdeki beş yıllık dönemde ise yıllık ortalama %5,2 oranında daralması beklenmektedir. Sektördeki yavaşlamada, dış talep koşullarının ve maden üretimi kapasite kısıtlarının rol oynayacağı değerlendirilmektedir. Madencilik sektöründeki faaliyet gösteren en büyük firmalar, %18,7 piyasa payı ile BHP Group Limited (demir cevheri, bakır, kömür, petrol, doğal gaz ve diğer mineraller), %10,4 piyasa payı ile Rio Tinto Group (demir cevheri, kömür, boksit, elmas ve uranyum) ve %5 piyasa payı ile Fortescue Metals Group (demir cevheri) olup, %5'in altında piyasa payına sahip firmalar ise Hancock Prospecting (demir cevheri), Glencore Operations Australia (kömür, gümüş, kurşun, çinko, bakır ve nikel), Chevron Australia Holdings (petrol ve doğal gaz), Exxonmobil Australia Pty Ltd (petrol ve doğal gaz), Shell Energy Holdings (petrol ve doğal gaz), Woodside Petroleum (petrol ve doğal gaz), South32 Limited (boksit, alüminyum rafineri, kömür, manganez, gümüş, kurşun, çinko) ve Yancoal Australia (kömür) olarak sıralanmaktadır (IBISWORLD, Mining Australia Industry Report, April 2022).

3.2.5. Enerji

Avustralya doğal enerji kaynakları (uranyum, kömür ve doğal gaz) açısından oldukça zengin, dünya piyasasına enerji hammaddesi sağlayan belli başlı tedarikçi ülkeler arasında yer almakta olup enerji üretiminde dünyanın en büyük ilk on ülkesi arasındadır. Ayrıca, ürettiği enerjinin %80'den fazlasını ihraç eden net enerji ihracatçısı bir ülke konumundadır. ABS tarafından Kasım 2021 tarihinde yayınlanan verilere göre, 2019-20 mali yılında Avustralya'nın toplam net enerji arzı bir önceki yıla göre yaklaşık sabit düzeyde kalarak 25.714 PJ olarak gerçekleşmiş ve toplam arzın %92'si yurtiçi kaynaklardan sağlanmıştır (ABS, 4604.0 Energy Account Australia 2019-20, November 2021).

Bilindiği üzere, uzmanlar tarafından 21. yüzyılda küresel ekonominin ileri üretim yöntemleri ile Sanayi Devrimi'nden bu yana büyük bir dönüşüm geçireceği beklenmektedir. Bu itibarla, uzmanlar tarafından kömür yakıtlı enerji üretimi, karbon emisyonları üzerinde bir fiyatın konulması veya maliyet etkin teknolojiler aracılığıyla daha az karbon yoğun hale getirilmesi gerektiği kaydedilmektedir. Avustralya'nın bu enerji dönüşümünü sağlama konusunda iyi olduğu ve diğer gelişmiş ülkelerle karşılaştırıldığında, yıllardır kömür ve gaz gibi fosil yakıtlarının bolluğu nedeniyle enerji-yoğun bir üretimde karşılaştırmalı üstünlüğe sahip olduğu belirtilmektedir. Avustralya'nın düşük karbonlu bir dünyaya yönelmek ve enerji üretiminde karşılaştırmalı üstünlüğünü devam ettirmek için güneş enerjisi, rüzgar, jeotermal kaynaklar gibi diğer doğal potansiyel zenginliklerinin olması da bir şans olarak değerlendirilmektedir. Doğalgaz, genel olarak

düşük karbon ekonomisine geçiş yakıtı olarak kabul edilmektedir. Avustralya, Batı Avustralya kıyılarındaki geniş rezervlere ilave olarak doğu Avustralya kömür damarı gazı ile bol miktarda doğalgaz rezervlerine sahip bulunmaktadır.

1 Ocak 2010 tarihinden itibaren, ulusal Yenilenebilir Enerji Hedefi (RET) planı, eyalet ve bölge hedeflerini birleştiren tek bir ulusal program haline getirilmiştir. İlgili program kapsamında temel hedef, 2020 yılına kadar Avustralya toplam enerji arzının %20'sine karşılık gelen (en az 33.000 Gwh) yenilebilir kaynaklardan sağlamak olarak saptanmıştır. Konuyla ilgili mevzuat Haziran 2010'da kabul edilerek, 1 Ocak 2011 tarihinden itibaren yürürlüğe konulmuştur. Dönemin İşçi Partisi iktidarınca 2011 yılında revize edilen ve yenilenebilir enerji kaynakları üretiminde kapasite artırımı için 11 milyar Avustralya Doları yatırım bütçesine sahip ulusal program, 2015 yılı içerisinde Liberal Parti iktidarı tarafından sonlandırılmak istenmiştir. Bu amaçla ulusal programı yürütmekle sorumlu olan "Clean Energy Finance Corporation" (CEFC) kurumunun kapatılması yönünde bir parlamento kararı çıkarılmış olmakla birlikte hükümetin girişimi Senato tarafından veto edilmiştir. Bahse konu kurum tarafından <https://www.cefc.com.au/annual-report-2021/> adresinde yayınlanan ve 2020-21 mali yılı raporunda, kuruluşundan itibaren toplam proje değeri 32,8 milyar Avustralya Doları olan temiz enerji projesi için 9,5 milyar Avustralya Doları düzeyinde yatırım kredisi sağlandığı açıklanmıştır. 2020-21 mali yılında ise toplam değeri toplam 2,5 milyar Avustralya Doları tutarında olan temiz enerji projelerine 620 milyon Avustralya Doları finansman desteği sağlandığı belirtilmektedir.

Ülke genelinde enerji piyasası oluşturmak ve tüketicilerin karşı karşıya kaldığı fiyat sinyallerini güçlendirmeye yönelik reformlarda ilerleme sağlanmasına karşın, Avustralya'nın elektrik üretim, iletim ve dağıtımının, Güney ve Doğu Avustralya yetki alanı ile Batı ve Kuzey Avustralya Bölgesi olmak üzere iki büyük blok coğrafi bölüme tabi kaldığı kaydedilmektedir. Elektrik sektörünün ülke GSYH'sına katkısı 2021 yılında 24,5 milyar Avustralya Doları olarak açıklanmış olup bu tutar GSYH'nın %1,2'sine karşılık gelmektedir (ABS, 5206.0 - Australian National Accounts: Gross Value Added by Industry, December 2021). Avustralya'nın elektrik fiyatlarının, diğer OECD ülkeleri ile karşılaştırıldığında, ülkenin bol ve düşük maliyetli kömür kaynaklarından dolayı düşük olduğu kaydedilmektedir. Fiyat düzenlemeleri, Victoria dışındaki tüm Avustralya eyalet ve bölgelerde değişik yöntemlere göre bireysel eyalet ve bölge düzenleyici otoriteler tarafından tarifelerle belirlenmektedir.

Avustralya Hükümetleri Konseyi tarafından ulusal düzeyde, modern, maliyet düşürücü teknolojilerle işletmelerin ve hane halkı yatırımlarının geliştirilmesi, bürokrasinin azaltılması ve enerji verimliliği politikasıyla tutarlı bir yaklaşım geliştirilmesi amacıyla Ulusal Enerji Etkinliği Stratejisi 2009 yılında uygulamaya konulmuştur. 2010 yılında güncellenen strateji halen uygulanmaktadır. Stratejinin temel kapsamını, verimsiz elektrikli sıcak su sistemlerinin ortadan kaldırılması, enerji kullanan cihazların enerji derecelendirmesi ve etiketlenmesine ilişkin mevzuatın uygulanması, tüm ticari binaların 2010 yılından, meskenlerin ise 2011 yılından itibaren enerji derecelendirmesi standartlarına uyumunun zorunlu kılınması ve aşamalı olarak akkor ampullerin yasaklanması oluşturmaktadır. Stratejinin temel amacı ise, hanehalkı ve işletmeleri enerji tasarrufu ve düşük karbon emisyonuna yönlendirmek ve enerjiyi verimli kullanan binaların inşasını sağlarken hükümetin stratejik liderlik rolünü etkin bir şekilde hayata geçirmesi olarak saptanmıştır. Ayrıca, bu amaç doğrultusunda Ulusal Elektrik Yasası ve Ulusal Elektrik Kuralları, ulusal bir çerçevede elektrik dağıtımını düzenlemeleri değiştirilmiştir. Avustralya hükümetinin 2030 yılına kadar enerji verimliliğini %40 oranında artırmayı amaçlayan stratejik politikası doğrultusunda, Avustralya Hükümetleri Konseyi tarafından imzalanan "Ulusal Enerji Verimliliği Planı" ise 2015 yılında yürürlüğe girmiştir.

Diğer taraftan, Avustralya ham petrol, LPG ve petrol ürünlerinin net ihracatçısı durumundadır. Kasım 2021 tarihinde açıklanan 2019-20 mali yılı verilerine göre, toplam enerji üretiminin %84'üne karşılık gelen 19.703 PJ tutarında enerjiyi ihraç etmiştir. İhracat içerisinde

kömür %56 ile en büyük paya sahip iken bir önceki yıla göre kömür ihracatının %0,6 oranında artarak 11.062 PJ düzeyinde gerçekleştiği açıklanmıştır. Enerji ihracatında ikinci sırada %22 pay ile yer alan sıvılaştırılmış doğalgaz ihracatının ise bir önceki yıla göre %6,4 düzeyinde artış ile 4.393 PJ seviyesine yükseldiği görülmektedir. %17 pay ile üçüncü sırada yer alan uranyum ihracatının ise 2019-20 mali yılında bir önceki döneme göre %4,9 oranında azalarak 3.382 PJ seviyesinde gerçekleştiği görülmektedir (ABS, 4604.0 Energy Account Australia 2019-20, Table 3.1, November 2021).

Avustralya madencilik ve enerji sektörü yatırımlarını desteklemek için gümrük tarifeleri imtiyazlarını içeren bir destek politikası uygulamaktadır. Çeşitli düzenlemeleri içeren bahse konu politika ile Avustralya’da eşdeğer üretimi olmayan ya da Avustralya’da üretilen versiyonundan daha üstün olan ve üretimde girdi olarak kullanılan belirli maddelere gümrük vergisi muafiyeti uygulanarak sektöre belli ölçüde destek sağlanmaktadır.

Avustralya’da doğalgaz üretimi ise Batı Avustralya’nın kuzey batı bölgesindeki Carnarvon Basin’de yoğunlaşmaktadır. Ayrıca Browse Basin ve Bonaparte Basin de önemli üretim merkezleridir. Üretilen gazın hemen tamamı Asya ülkelerine ihraç edilmektedir. Avustralya önemli sıvılaştırılmış doğalgaz (LNG) ihracatçısı ülkelerden biri olup, Katar ile birlikte dünyanın en büyük iki sıvılaştırılmış doğalgaz ihracatçısı ülkesinden biridir. Avustralya enerji sektörünün büyümesini devam ettirebilmesinin yeni yatırımlara bağlı bulunduğu belirtilmektedir. Ayrıca petrol sektöründe global petrol fiyatlarının, arama faaliyetleri ve yatırımlarını belirlemede önemli bir unsur olduğu vurgulanmaktadır.

Tablo 8: Başlıca Enerji Üretim Kaynakları

	<u>2015-16</u>	<u>2016-17</u>	<u>2017-18</u>	<u>2018-19</u>	<u>2019-20</u>	<u>Son Yıl</u> <u>Artış Oranı</u>
	PJ	PJ	PJ	PJ	PJ	%
Siyah kömür	12.101,5	12.161,8	12.370,1	12.593,7	12.316,8	-2,2
Kahverengi kömür	624,6	584,2	473,3	444,4	425,4	-4,3
Ham petrol ve sıvı doğalgaz (NGL)	680,6	596,9	572,0	676,7	798,4	18,0
Sıvılaştırılmış petrol gazı (LPG)	73,2	72,7	73,6	102,2	151,0	47,8
Doğalgaz	3.236,8	4.129,5	4.731,2	5.507,7	5.944,9	7,9
Yenilenebilir (Odun, Bagasse ve biyoyakıt, Hidroelektrik, Güneş enerjisi, rüzgâr)	360,2	379,1	382,5	400,2	418,8	4,6
Toplam	17.076,9	17.924,1	18.602,7	19.724,8	20.055,3	1,7

Kaynak: Department of the Environment and Energy, Australian Energy Update 2020 (Table J), September 2020.

4. AVUSTRALYA PAZARININ ÖZELLİKLERİ, İŞ KÜLTÜRÜ VE DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

4.1. Pazarın Genel Özellikleri

2021 yılı verilerine göre 1,6 trilyon ABD Doları Gayri Safi Yurt İçi Hasıla ile dünyanın en büyük 13'üncü ekonomisi konumunda olan Avustralya'da kişi başı milli gelir ise 65 bin ABD Doları düzeyindedir. Ülkenin GSYİH'nin yaklaşık %50'sini hanehalkı tüketim harcamaları oluşturmaktadır.

Dil öğrenmek ve çalışmak amacıyla ülkeye göç eden genç nüfus, nüfusun yaşlanma sürecini yavaşlatan önemli bir faktördür. Bununla birlikte, 65 yaş üstündeki kişilerin sayısının düzenli olarak artması, sağlık ürünleri ve hizmetlerine, ev ile ilgili bakım hizmetleri ve konaklama ile ilgili söz konusu yaş grubunun taleplerinin artmasına neden olmaktadır.

Avustralya'nın, coğrafi olarak izole olmasına ve göreceli olarak az bir nüfusa sahip olmasına rağmen, GSYİH seviyesi, yüksek kişi başı milli geliri ve hızlı büyüyen ekonomisi ile cazip bir pazar olmayı sürdüreceği öngörülmektedir.

Avustralya piyasasına arz edilecek tüm ithal ürünlerin ilgili mevzuatına uygun olmasından ithalatçı sorumlu bulunmaktadır. Pazara girişte herhangi bir teknik engelle karşılanmaması için ürünün tabi olduğu standartlar ile teknik düzenlemeler konusunda ithalatçıdan detaylı bilgi istenmeli veya bu raporun ekinde yer alan ilgili kurumların web sitelerinden detaylar kontrol edilmelidir.

Ayrıca, diğer ülkelere olan coğrafi uzaklık nedeniyle Avustralyalılar aldıkları ithal ürünlerin kaliteli olması yanında, ihracatçıdan belirli süre için ürün garantisi, eğitim, ilan ve promosyon için destek beklemektedirler. Ticari ilişkilerde ürünlerin ve yedek parçaların zamanında teslimi, alıcıya verilen tüm taahhütlerin zamanında yerine getirilmesi çok önemli görülmektedir.

4.2. Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları

IP Australia, ülkenin fikri, sınai mülkiyet haklarını icra eden kurumudur. <http://www.ipaustralia.gov.au> adresinden kurum faaliyetleri ile ilgili olarak detaylı bilgi alınabilmektedir. Kurum, fikri, sınai mülkiyet haklarını düzenleyerek, yeni fikir ve icatlara yönelik ülkede daha fazla yatırımı yapılmasını amaçlamaktadır.

Genelde Avustralya'da lisans alanında çok az kanuni ve idari yükümlülük bulunmaktadır. Patentlerin, "copyright"ların ve diğer kanuni hakların özel lisanslarını almak için belirli formalitelerin yerine getirilmesi gerekmektedir.

Ticari Marka Kanunu (the Trade Marks Act) lisans alanların veya kanunda belirtildiği şekliyle kullanıcıların kaydolmalarını zorunlu kılmaktadır. Bir lisans anlaşmasının; verilen lisansın türü, izin verilen bölge, lisans ücreti veya telif hakkı, lisans alanın görevleri ve yükümlülükleri, söz konusu teknolojinin kullanılacağı saha ve süresi, kalite kontrolünün devamlılığı, lisans alan tarafından yapılan yenilikler ve geliştirmelerin mülkiyet hakları, garantiler ve sorumluluklar, teknik yardım ve gizlilik, alt-lisanslar ve görevlendirme ile lisansın sona erme koşullarını ihtiva etmesi gerekmektedir. Lisans anlaşması yapmadan önce her iki tarafın, lisans verilecek ürün veya hizmetin Avustralya'da başka bir şirket adına kayıtlı olup olmadığını araştırması gerekmektedir.

4.3. Dağıtım Kanalları

Dağıtım kanalları doğrudan satış, distribütör veya acente kullanımı veya doğrudan yatırımlar yoluyla oluşturulabilir.

Avustralya'ya ürünlerini pazarlamak isteyen firmalar genellikle acenteler, distribütörler, franchise yapanlar veya lisans kullanıcısı firmalarla iş birliği yapmaktadırlar.

Acenteler: Acente veya temsilciler yabancı şirket adına iş yaparlar ve alım anlaşmaları için aracı olurlar. Birçok halde, bir satış acentesinin şartları müzakere etmeye veya bir satış kontratını sonuçlandırmaya yetkisi yoktur. Acente, kontratı yabancı firmaya (ihracatçı) yollar, firma da kontratı kabul eder veya reddeder. Ancak, acente yabancı bir firma satış temsilcisi olarak kabul edildiği için acentelik mevzuatına göre yabancı firma, acentesinin yaptığı eylemlerden sorumludur.

Acenteler yabancı bir firma ile acentelik anlaşması imzalayınca ana şirketin talimatlarına uyma, çıkarlarını koruma ve düzgün muhasebe tutmak dahil birçok vazife ve sorumluluğun altına girerler. Acente, hizmetlerinin karşılığını alma ve işine usulsüz son verilmesi halinde alacaklarının ve uğradığı kayıpların tazmin edilmesi hakkını mahfuz tutar. Ancak, Avustralya mevzuatında tazminat için bir emsal yoktur. Taraflar, sözleşmenin sona erdirilmesi için belli hususları sözleşmeye derç edebilirler. Her iki taraf da sözleşmenin sona erdirileceği konusunda makul bir süre içinde birbirlerine haber verirlerse sözleşmeyi sorunsuz sona erdirebilirler. Her ne kadar "makul süre" için herhangi bir belirli süre bulunmuyorsa da hakimler, makul sürenin verilip verilmediğine, kontratın özelliğini ve yürürlükte kaldığı süreyi göz önünde bulundurarak karar vermektedirler.

Distribütörler: Distribütör bağımsız bir şirket gibi çalışır. Ürünleri yabancı firmadan satın alır ve toptancılara ve/veya perakendecilere bunların dağıtımını yapar. Genel olarak yabancı şirket, distribütörün rakip ürünleri satmasını engelleyemez. Ancak, distribütörler yabancı firmanın acentesi olarak kabul edilmediği için yabancı firma onun eylemlerinden sorumlu tutulmaz.

Avustralyalı distribütörler için yabancı bir firmanın ürünlerini bir coğrafi bölgede pazarlamak amacıyla münhasır hak talep etmek normal bir uygulamadır. Bu hak, pazarın coğrafi büyüklüğünden dolayı genelde birkaç eyalet, hatta bazen tüm ülke için talep edilebilmektedir. Taraflar, bir sözleşme kaleme alırken Avustralya veya bir başka ülke kanunları arasında tercih yapabilirler. Ancak, yabancı bir kanunun seçilmesi Avustralya kanununun zorunlu hükümlerinin uygulanmasına engel değildir. Kanun şartı olmadan Avustralya Mahkemeleri acente veya distribütörün çalıştığı yerin kanununu (Avustralya federal kanunu veya ilgili Eyalet veya yerel kanun) uygulayabilir.

Franchising: Bu yöntem son yıllarda gelişen bir pazara giriş şekli olmuştur.

Ortak Yatırımlar: Avustralya firmalarıyla ortak yatırım yoluyla iş birliğine gidilebilir. Ortak yatırım Avustralya'da olabileceği gibi, Türkiye veya üçüncü bir ülkede de olabilir.

Lisans Alma: Genelde Avustralya'da lisans alanında çok az kanuni ve idari yükümlülük vardır. Patentlerin, copyrightların ve diğer kanuni hakların özel lisanslarını almak için belirli formalitelerin yerine getirilmesi gerekmektedir. Ticari Marka Kanunu (the Trade Mark Act) lisans alanların veya kanunda belirtildiği şekliyle "kullanıcıların" kaydolmalarını öngörmektedir.

Bir lisans anlaşması şunları ihtiva etmelidir;

- Verilen lisansın türü,
- İzin verilen bölge,
- Lisans ücreti veya royalty,
- Lisans alanın görevleri ve yükümlülükleri,
- Söz konusu teknolojinin kullanılacağı saha ve süresi,
- Kalite kontrolünün devamlılığı,
- Lisans alan tarafından yapılan yenilikler ve geliştirmelerin mülkiyet hakları,

- Garantiler ve sorumluluklar,
- Teknik yardım ve gizlilik,
- Alt-lisanslar ve görevlendirme ile lisansın sona erme şartları.

Lisans anlaşması yapmadan önce her iki taraf da lisans verilecek ürün veya hizmetin Avustralya’da başka bir şirket adına kayıtlı olup olmadığını tespit etmelidir.

4.4. Tüketici Tercihleri

Ülkede son 10-15 yıldır tüketim harcamalarında önemli bir artış yaşanmaktadır. Önümüzdeki dönemde de tüketimin yavaş ama düzenli olarak artacağı, küresel ekonomik sorunlardan daha çok etkilenmiş olan diğer gelişmiş ülkelerle karşılaştırıldığında Avustralya’nın daha sağlam duracağı ve yabancı yatırımcılar için cazip bir ülke olmaya devam edeceği tahmin edilmektedir. Son yıllarda Avustralya’nın en hızlı büyüyen sektörleri, finansal hizmetler, madencilik, çevrimiçi alışveriş, altyapı ve inşaatlardır. Avustralya’nın özellikle Asya, Avrupa ve Kuzey Amerika’dan göç almasının en önemli sebebi; iklim ve yüksek yaşam standardına sahip olmasıdır. Bu bölgelerden gelen yüksek gelir grubundaki bireyler, Avustralya’da ev, ev eşyaları ve otomobil tüketimini arttırmakta ve böylece kendi geleneksel alışkanlıklarını bu ülkeye taşıyarak farklı sektör üreticileri için bir fırsat yaratmaktadır.

Avustralya’da önümüzdeki dönemlerde aşağıda bahsedilen tüketici eğilimlerinin geçerli olacağı düşünülmektedir: Satın alma kararı, esas olarak Avustralya’daki fiyat faktörü ile belirlenir. Aynı zamanda, Avustralyalıların kaliteye olan ilgileri, medya ve reklamların yarattığı trend, yeni markaların artan etkisi ve “etnik” ürünler, özellikle yabancı markalar için ülkeyi popüler kılmaktadır. Son yıllarda tüketim harcamalarındaki artışın da etkisiyle, markalar ülkede yatırım yapmaya hâlâ devam etmektedir. Tüketicilerin yaklaşık %25’i “yaşam tarzı” oluşturmak için harcama yapmaya hala istekliyken, orta yaşlı Avustralyalılara göre gençler harcamalarını kısmaya pek eğilimli görünmemektedir. Amerikan pazarına girmek isteyen firmalar için Avustralya pazarı pilot pazar olarak görülebilir. Amerika ve Avustralya’nın tüketim kalıpları çok benzerken firmalar tarafından Avustralya’ya yapılacak yatırım Amerika’dan daha sınırlı olacaktır ve Amerikan pazarına girmeden önce bir prova niteliği taşıyacaktır.

4.5. Satış Teknikleri ve Satışı Etkileyen Faktörler

Avustralya coğrafi ve kültürel uzaklık, nüfusunun azlığı gibi bazı faktörler nedeniyle, halihazırda Türkiye’nin dış ticaretinde ilk otuz ülke arasında bulunmamaktadır. Bununla birlikte, gelişmiş ekonomisi ve yüksek hayat standardı ile 2022 yılında 289 milyar ABD Doları tutarında ithalat gerçekleştiren Avustralya, pazarlarını çeşitlendirme hedefinde olan ülkemiz için göz ardı edilemeyecek bir pazardır.

Coğrafi uzaklığın günümüzde artık bir dezavantaj olmaktan çıktığı düşünülürse, sahip olduğu büyük alım gücü ve Asya-Pasifik Bölgesindeki stratejik konumu nedeniyle büyük potansiyeli bulunan Avustralya pazarını doğrudan hedefleyen stratejiler geliştirmek gerekmektedir.

Avustralya’ya ihracat yapmayı düşünen muhtemel ihracatçılarımızın piyasaya girmeden kapsamlı pazar araştırması yapmaları ve gerekli pazarlama tekniğini belirlemeleri uygun olacaktır. Pazar araştırmasından sonra ülkeyi ziyaret ederek, pazarı yerinde incelemek ve ülke içinde düzenlenen özellikle sektörel fuarlara katılım sağlamanın tanıtım, uygun pazarlama ve satış tekniğinin belirlenmesi açısından yararlı olacağı değerlendirilmektedir.

4.6. Kamu İhaleleri

Avustralya İhale Sistemi üzerinden (<https://www.tenders.gov.au/>) açılan ihaleler kamuya açık ve şeffaf olarak takip edilebilmektedir. Altyapı harcamalarının önemli bir kısmı merkezi hükümet tarafından değil eyaletler tarafından gerçekleştirilmektedir. Avustralya'ya yönelik yatırım gerçekleştirmek isteyen girişimcilerin faydalanabileceği ve federal ve eyalet düzeyinde kamu ihalelerini takip edebilecekleri internet siteleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 9: Avustralya Kamu İhale Sistemleri

Eyalet	İnternet Sitesi
Federal	https://www.tenders.gov.au/
New South Wales	https://tenders.nsw.gov.au/
Victoria	https://www.tenders.vic.gov.au/
Queensland	https://www.hpw.qld.gov.au/qtenders/
Tasmania	https://www.tenders.tas.gov.au/
Western Australia	https://www.tenders.wa.gov.au/watenders/index.do
South Australia	https://www.tenders.sa.gov.au/tenders/index.do
Australian Capital Territory (ACT)	https://tenders.act.gov.au
Northern Territory	https://tendersonline.nt.gov.au/Tender/List/#!/Current

Avustralya Federal Hükümeti tarafından ise, federal, eyalet ve yerel hükümetlerce planlanan büyük ölçekli altyapı projeleri hakkında bilgi vermek amacıyla National Infrastructure Construction Schedule (NICS) isimli bir web sitesi www.nics.gov.au oluşturulmuştur.

Ayrıca, hem Avustralya hem de Yeni Zelanda'daki büyük alt yapı projelerini ve ihale süreçlerini takip etmek açısından ANZIP web sayfası (<https://infrastructurepipeline.org/>) önemli bir kaynak olarak kullanılabilir.

4.7. İş Kültürü

Avustralya'ya ihracat yapmayı düşünen muhtemel ihracatçılarımızın piyasaya girmeden kapsamlı pazar araştırması yapmaları ve gerekli pazarlama tekniğini belirlemeleri uygun olacaktır. Pazar araştırmasından sonra ülkeyi ziyaret ederek, pazarı yerinde incelemek ve ülke içinde düzenlenen özellikle sektörel fuarlara katılım sağlamanın tanıtım, uygun pazarlama ve satış tekniğinin belirlenmesi açısından yararlı olacağı değerlendirilmektedir.

Bakanlığımızın desteklediği fuarlara <https://www.ticaret.gov.tr/ihracat/fuarlar> web adresinden ulaşılabilir. Avustralya'da düzenlenen genel ve sektörel fuar ve sergilerinin tam listesi Exhibition and Event Association of Australia'nın www.eeaa.com.au web sitesinde yayınlanmaktadır. Ayrıca, Avustralya'da düzenlenen fuarlar için www.auma.de web adresine de başvurulabilir.

Uygun bir fiyat tespiti için ihracatçıların, ithal edilen ürünlerin tabi olacağı masrafları göz önünde tutmaları gerekir. Fiyatın rekabet edebilir bir düzeyde olmasını hesaplarırken, nakliye masrafları, işçilik masrafları, gümrük vergileri, pazarlama masrafları, GST vergisi, acente ve distribütör komisyonları göz önünde tutulmalıdır. Türkiye ile Avustralya arasında direkt deniz ulaşımı olmadığından diğer ülkelerdeki limanlar aracılığı ile mallar gönderilmektedir ki bu da nakliye masraflarını yükseltmektedir.

İhracatçılarımız pazara doğrudan girebilecekleri gibi, Avustralya’da yaygın olarak görülen acente ve distribütör kullanımı, lisans/teknoloji transferi anlaşmaları, franchise anlaşmaları, ortak yatırım, şube veya ofis açma yöntemlerinden birini pazara giriş yöntemi olarak kullanılabiliyorlar. Bu bağlamda, Türkiye için önemli bir avantajı Avustralya’da yaşayan ve ticaretle uğraşan Türk asıllı vatandaşlar oluşturmaktadır. Avustralya’daki Türk ticaret odaları ile irtibata geçilmesi, firmalarımızın pazara girişlerinde ve pazarda kalıcı olmalarında yardımcı bir unsuru oluşturmaktadır.

Dünya Bankası’nın her yıl yayınladığı İş Yapma Kolaylığı Endeksi iş ortamına ilişkin genel göstergeleri sunma açısından fikir verici olmaktadır. Bu verilere göre Avustralya, araştırmaya konu 190 ulusal ekonomi içerisinde 2020 yılında 14. sırada bulunmaktadır. Söz konusu araştırma bağlamında yüksek gelirli ülkeler kategorisinde yer alan Avustralya, yeni işletme kurma endeksinde ise 7. sırada yer almaktadır. Dünya Bankası tarafından 16 Eylül 2021 tarihinde yapılan ve tam metni <https://www.worldbank.org/en/news/statement/2021/09/16/world-bank-group-to-discontinue-doing-business-report> adresinde yer alan açıklamada, her yıl yayınlanan Doing Business raporların yayınlanmasının durdurulduğu duyurulmuştur. Dünya Bankası’nın en son yayınlanan *Doing Business 2020* raporunda yer alan Avustralya iş ortamına ilişkin genel göstergeler aşağıda sunulmaktadır:

Tablo 10: Avustralya İş Ortamına İlişkin Genel Göstergeler

Konular	2019 Sıralaması	2020 Sıralaması	Değişim
Yeni işletme kurma	7	7	-
İnşaat izni alma	9	11	-2
Elektrik enerjisine erişim	52	62	-10
Mülk edinilmesi ve kaydı	50	42	+8
Kredi alma	8	4	+4
Küçük yatırımcıyı koruma	64	57	-7
Vergi ödeme	26	28	-2
Sınır aşırı ticaret yapma	103	106	-3
Sözleşmelerin bağlayıcılığı	5	6	-1
İflas çözümü	20	20	-

Kaynak: Doing Business 2020, Dünya Bankası.

Avustralya 25,9 milyonluk nüfusuyla nispeten küçük bir pazar olmakla birlikte, ülkeye dünyanın her yerinden ürün ithalatının yapıldığı ve piyasada rekabetin çok yüksek olduğu dikkate alınmalıdır. Avustralya perakende piyasası esas itibarıyla büyük rekabetin olduğu ve alıcıların en iyi fiyatı buldukları ülkeden alım yaptıkları bir piyasadır. Bu nedenle, Avustralya’ya ihracat yapmak isteyen iş insanlarımızın, başta ürün kalitesine ve devamlılığa dikkat etmesi gerekir. Avustralya pazarında kalıcı olmak için; ürün kalitesi, taahhütlerin zamanında karşılanması ve hizmetin devamlılığı konularında gerekli hassasiyetin gösterilmesi önem arz etmektedir.

Türkiye'den Avustralya'ya doğrudan deniz ulaşımı bulunmamaktadır. Genellikle ürünlerin nakliyesi Pire, İskenderiye veya Singapur limanları kanalıyla yabancı firmalarla aktarmalı geldiği için ulaşım ve nakliye maliyetleri ve süresi uzadığından rekabet avantajı elde edilememektedir. Ayrıca, yabancı ülke menşeli taşıma şirketleri tarafından zaman zaman Türk firmalarına, ürünlerinin miktarı, nakliye zamanı ve ücreti konusunda sıkıntı yaratılabilmektedir. Bundan hareketle, Türk ihraç ürünlerinin Asya Pasifik bölgesine taşınmasında Türk deniz taşımacılığı firmalarının devreye girmesinin bahse konu sorunların aşılmasında ve bölgeye olan ihracatımızın artırılmasında önemli bir rol oynayacağı düşünülmektedir.

Avustralya, piyasasına arz edilecek ürünlere, gümrük vergisi ve/veya katma değer vergisi (GST) ile diğer vergi veya harçlar uygulamakta, gümrük vergileri, ürünün çeşidi ve menşe ülkeye göre değişiklik gösterebilmektedir. Gümrük vergileri dışında, mal ve hizmet vergisi, lüks araba vergisi ve şarap eşitleme vergisi gibi vergiler uygulanmaktadır. Bu konudaki detaylı bilgiler <http://www.ato.gov.au> web sitesinden temin edilebilmektedir.

İthal ve yerli mallara Katma Değer Vergisi (Goods and Services Tax, GST) uygulanmakta olup, genel GST oranı %10 düzeyindedir. Avustralya'ya ihracat yapılmadan önce ürün güvenliği kontrolüne tabi tüm ürünlerin ve sorumlu kuruluşların listesinin Avustralya Gümrük İdaresi'nin <https://www.homeaffairs.gov.au/> web sitesinden kontrol edilmesinin olası sıkıntıların aşılması açısından önemli olduğu değerlendirilmektedir.

Avustralya genelinde büyük mağazalar zinciri ve çok fonksiyonlu alışveriş merkezleri yaygın bulunmaktadır. Avustralya'daki en büyük perakende zinciri gıda sektöründe Woolworths Grubu, ikinci en büyük firma ise Wesfarmers grubudur. Ayrıca Avustralya'da ihtisaslaşmış mağazalar zincirleri bulunmaktadır. Bunlar; David Jones, Myer, Kmart, Target, Oroton, Big W, Harvey Norman, JB Hi-Fi, Bunnings, Mitre 10, Tradelink gibi ev eşyası, giyim, aksesuar, ayakkabı mobilya, elektrik, elektronik, iletişim ürünleri, beyaz eşya, inşaat malzemeleri, hırdavat gibi çeşitli konularda faaliyet göstermektedir.

Süpermarket zincirleri gıda üzerinde yoğunlaşmakla birlikte, çok çeşitli tüketim maddeleri de satmaktadırlar. Avustralyalı büyük mağaza zincirleri genelde diğer ülkelerde bulunan kendi alım temsilcileri kanalıyla mal tedariklerini sağlamaktadırlar. Bu çerçevede, söz konusu temsilcilerle temasa geçmek yararlı olacaktır. Ayrıca, Avustralya perakende piyasasının, büyük rekabetin olduğu ve alıcıların en iyi fiyatı buldukları ülkeden alım yaptıkları bir piyasa olduğunu gerçeği unutulmamalıdır.

Genel olarak, Avustralya'ya mal ithalatında gümrük işlemleri kısa sürede, kolaylıkla tamamlanmakla birlikte, ürün sınıflandırması, gümrük işlemlerinin en etkin bir şekilde yürütülmesi ve olası yanlışların engellenmesi açısından deneyimli Gümrük Komisyoncuları ile çalışılmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir. Gümrük Komisyoncuları/Acentelerinin listesi, eyaletlerin mahalli telefon rehberleri olan sarı sayfalardan <http://www.yellowpages.com.au> temin edilebilmektedir. Ayrıca gümrük acentalığı ve navlun sektörü firmalarının üye olduğu The Customs Brokers and Forwarders Council of Australia Inc isimli sektör kuruluşuna <https://www.austrade.gov.au/contact/faqs/how-do-i-find-a-customs-broker-or-freight-forwarder-in-australia> internet adresinden ulaşmak mümkündür.

Diğer taraftan, Avustralya elektronik ticaretin son derece yaygın kullanıldığı bir perakende pazarına sahiptir. Avustralya'da son beş yıldır sürekli olarak büyüme gösteren ve cep telefonlarına ilaveten tabletlerin de kullanımının yaygınlaşması ile artış hızı yükseliş trendinde olan online

perakende sektörünün, başta ev tekstili, hazır giyim, ayakkabı ve mücevher sektörleri olmak üzere ülkemiz ihracatçıları için de önemli bir potansiyel sunduğu değerlendirilmektedir.

Diğer taraftan, ülke genelinde düzenlenen fuarlara firmalarımızın katılması yararlı olacaktır. Günümüzde firma iletişim bilgileri tedariki yolu ile dış ticareti arttırılma olanakları sınırlı düzeyde kalmakta, kişisel temas ve tanıtım büyük önem kazanmaktadır. Potansiyel alıcılara en etkili tanıtım, doğrudan temas ve ürünleri sergilemek, göstermek ve bilgilendirmekten geçmektedir. Ayrıca, iş insanlarının karşılıklı ve sürekli olarak temas içinde olmaları ve birbirlerinin faaliyetlerinden bilgi sahibi olmaları önem taşımaktadır.

Avustralya ile Türkiye arasında karşılıklı ticari ilişkilerinin devamını veya iş hayatını etkileyecek siyasi veya ticari herhangi bir sorun bulunmamaktadır. Ancak Türkiye'nin Avustralya'ya ihracatının daha fazla arttırılmasının önündeki en büyük engel, zaman farkı, uzaklık ve Avustralya'nın Çin, Tayland, Hindistan gibi ucuz mal üreten ülkelere yakın olması ve bölge ülkeleri ile ticarete ağırlık vermesi olduğu düşünülmektedir.

4.8. Şirket Kuruluşu ve İş Yapma ile ilgili Bilgiler

4.8.1. Şirket Türleri ve Şirket Kurma Prosedürü

Avustralya'da ticari faaliyetler, şahıs (sole proprietorship), ortaklık (partnership), ortak girişim (joint venture), tröst (trust) ya da şirket (company) kurarak yapılabilmektedir.

Dünya Bankası Doing Business 2020 Raporunda, Avustralya'da işletme kurmak için 3 farklı işlemin gerektiği ve bu işlemlerin 2 işgününde tamamlandığı ifade edilmektedir. Aşağıda bahse konu üç işlemin detayları sunulmaktadır.

Tablo 11: Avustralya'da İşletme Kurma İşlemleri

İşletme kurmak için yapılması gereken işlemler	İşlem süresi	Maliyet
Avustralya Menkul Kıymetler ve Yatırımlar Komisyonu'na (Australian Securities and Investment Commission, ASIC) ASIC Form 201 numaralı "Application for Registration as an Australian Company" dilekçe ile başvurulması ve Şirket Statüsü (Certificate of Incorporation) ile Şirket Numarası (Australian Company Number, ACN) alınması gerekmektedir.	1 işgünü	576 AUD
Yabancı firmalar Avustralya'da şube açabilmektedirler. Eğer yabancı bir firma Avustralya'da şube açmak isterse, Şirketler Kanunu (the Corporations Act) çerçevesinde yabancı şirket (foreign company) olarak tescil işlemini gerçekleştirmekle mükelleftir. Bahse konu işlem için, firmanın faaliyet gösterdiği ülkedeki Şirket Statüsü ve diğer ilgili belgelerin onaylı kopyaları ile birlikte, başvuru formu (Form 402, Corporations Act 2001) doldurularak Avustralya Menkul Kıymetler ve Yatırımlar Komisyonu'na (ASIC) müracaat edilmesi gerekmektedir. Avustralya'da şube açan yabancı firmaların kayıtlı ofislerinin Avustralya'da bulunması ve en az bir yerel yönetici tahsis edilmesi zorunludur. Tescil işleminin tamamlanmasını müteakip, yabancı firmaya Avustralya Kayıtlı Kurum Numarası (Australian Registered Body Number, ABRN) tahsis edilmektedir.	1 işgünü	576 AUD

İşletme kurmak için yapılması gereken işlemler	İşlem süresi	Maliyet
Avustralya Vergi İdaresi'nden (Australian Tax Office, ATO) Vergi Numarası (Australian Business Number, ABN) alınması gerekmektedir.	İnternet üzerinden başvuru yapılabilen ve 14 gün içerisinde gönderilmekte	Yok
İşçi tazminatı (Worker Compensation) için bir sigorta şirketine kayıt olmak	1 işgünü	Yok

<https://asic.gov.au/for-business/payments-fees-and-invoices/asic-fees/fees-for-commonly-lodged-documents/>

Avustralya yasalarına göre, ticari şirketler kendi adına varlıklarını tutabilen ayrı tüzel kişiliklerdir ve kendi yükümlülüklerinden sorumludur. Avustralya'da özel (proprietary) ve halka açık (public) olmak üzere iki şirket türü bulunmaktadır. Halka açık şirketler Avustralya Menkul Kıymetler Borsası'na (the Australian Securities Exchange) kote olabilmektedir. Özel şirketlerin Avustralya içerisinde kayıtlı ofisinin olması gerekmele birlikte, pay sahiplerinin ikametine ve minimum sermaye miktarına ilişkin bir kısıtlama bulunmamaktadır.

Yabancı firmalar Avustralya'da şube açabilmektedirler. Eğer yabancı bir firma Avustralya'da şube açmak isterse, Şirketler Kanunu (the Corporations Act) çerçevesinde yabancı şirket (foreign company) olarak tescil işlemini gerçekleştirmekle mükelleftir. Bahse konu işlem için, firmanın faaliyet gösterdiği ülkedeki Şirket Statüsü ve diğer ilgili belgelerin onaylı kopyaları ile, Avustralya Menkul Kıymetler ve Yatırımlar Komisyonu'na ilgili başvuru formunu (Form 402, Corporations Act 2001) doldurarak müracaat etmeleri gerekmektedir. Avustralya'da şube açan yabancı firmaların kayıtlı ofislerinin Avustralya'da bulunması ve en az bir yerel yönetici tahsis edilmesi şarta bağlanmıştır. Tescil işleminin tamamlanmasını müteakip, yabancı firmaya Avustralya Kayıtlı Kurum Numarası (Australian Registered Body Number, ABRN) tahsis edilmektedir. Şubenin Avustralya'da faaliyete geçmesini müteakip, şube yetkilisi yabancı şirketin yıllık hesaplarını beyan etmek ve diğer raporlama sorumluluklarını yerine getirmekle mükelleftir. Konu ile ilgili detaylı bilgilere <https://asic.gov.au/for-business/registering-a-company/steps-to-register-a-company/foreign-companies/> adresinden ulaşılması mümkündür.

Yabancı yatırımcıların Avustralya'da mevcut şirketlere ortak olmaları veya kendi şirketlerini kurması kolaydır. Yabancı bir şirketin çeşitli şirket türleri arasından seçim yapma imkanı bulunmaktadır. Avustralya Şirketler Kanunu'na (the Corporations Law) göre hükmi şahsiyet, otomatik olarak bir Avustralya şirketi olarak kaydedilebilmektedir. Böylece, Avustralya genelinde iş yapabilme imkânı elde edilmekte olup, eyaletler ile bölgelerde ayrıca kayıt olmalarına gerek bulunmamaktadır. Avustralya'da faaliyette bulunacak şirketler muhasebe, mali dokümanlar, yıllık gelirler, genel kurul denetimleri ve kamuya açık kayıtlı ofis bulundurma konuları bakımından Şirketler Kanunu'na uymak zorundadırlar.

Yabancı şirketin, tamamen kendisinin sahibi olduğu ve hisse senedi çıkartmak istemediği bir yan-şirket kurmak istemesi halinde, en uygun şekil bir adi şirket kurmaktır. Zira adi şirket kuruluşunda uygulanan mevzuat daha basittir ve kuruluş maliyeti halka açık bir şirketten daha düşüktür. Ayrıca, bu şirket her an halka açık bir hale dönüştürülebilir. Ancak, bütün kolaylığa rağmen her zaman hukuki ve mali bir uzmanın yardımlarından yararlanmakta fayda görülmektedir.

Yabancı şirketler, Avustralya'da bağlı ortaklık (subsidiary) da kurabilmektedir. Bu amaçla yeni bir şirket kurulabileceği gibi, Avustralyalı bir şirketin satın alınması da mümkündür.

Yabancı şirketler Avustralya'da temsilcilik de açabilmektedir ancak temsilciliklerin ticari faaliyette bulunmaları mümkün değildir. Temsilcilik ofislerinin faaliyetleri, ticari nitelikte olmayan

tanıtım ve reklam gibi faaliyetleri gerçekleştirmek ve irtibat bürosu olarak hizmet vermek ile sınırlandırılmıştır.

Yabancı şirketler de dahil olmak üzere, Avustralya’da faaliyet gösteren şirketler ticari faaliyetlerine son verseler dahi şirket feshedilmedikçe şirket tescilleri ASIC’de kayıtlı kalmaya devam etmektedir. Bu durumda, yıllık denetleme ücretinin ödenmesi dâhil olmak üzere ticari faaliyetini sonlandıran şirketler yasal gerekliliklere tabi olmaya devam etmektedirler. Şirketin feshi ise ancak Avustralya Menkul Kıymetler ve Yatırımlar Komisyonu’na yapılacak fesih başvurusu ile gerçekleşmektedir ve bahse konu işlem sonrası şirketin varlığı sona ermektedir. Konu ile ilgili detaylı bilgilere <https://asic.gov.au/for-business/closing-your-company/> adresinden ulaşılması mümkündür.

Avustralya’da şirket kurmaya ilişkin temel esaslar Şirketler Kanunu’nda (1989) yer almaktadır. Bu kanun hükümleri çerçevesinde, Avustralya’da faaliyet gösteren bütün şirketlerin kayıtları, Avustralya Menkul Kıymetler ve Yatırım Komisyonu (ASIC-Australian Securities and Investment Commission) tarafından tutulmaktadır.

Avustralya’da herhangi bir eyalet içerisinde firma kaydını gerçekleştiren yabancı şirketler diğer bütün eyalet ve bölgelerde de ticari faaliyetlerini gerçekleştirebilirler. Birçok yabancı menşeli şirket, Avustralya’da kurulmuş iştirakleri üzerinden faaliyette bulunmaktadır. Bu iştirakler hem sınırlı sorumluluğa hem de ayrı bir hukuki statüye sahiptirler.

Avustralya’da bir şirket, Avustralya Menkul Kıymetler Borsası’na kayıtlı olup halka açık bir şirket (public) olabilir veya sınırlı hisseli bir “proprietary” şirket (halka açık olmayan şirket) olabilir. Avustralya’da faaliyet göstermek isteyen yabancı şirketler, ASIC’a yabancı şirket olarak kayıt yaptırmakla yükümlüdürler. Yabancı şirket olarak kayıt yaptırma esnasında aranan şartlar aşağıda listelenmektedir:

- Bildirim yapılabilmesi için yerel temsilcinin (kişi ya da şirket) atanması,
- Avustralya’da kayıtlı şirket ofisinin belirlenmesi,
- Şirket tüzüğü’nün son değişikliklerle birlikte güncel halinin ibrazı,
- Şirket ticaret sicilinin güncel halinin ibrazı,
- Şirket yöneticilerinin listesinin bildirilmesi, eğer Avustralya’da yerleşik olan var ise bu kişi ile yapılmış memorandumun başvuruya eklenmesi.

Avustralya dışında yaşayanların Avustralya’da şirket kurması durumunda en az bir şirket yöneticisi ya da şirket sekreterinin Avustralya’da ikamet etmesi zorunludur. Halka açık şirketlerde ise en az iki şirket yöneticisinin Avustralya’da ikamet etmesi zorunluluğu vardır.

Avustralya’daki her şirketin kanunen defter tutma zorunluluğu vardır.

Şirket faaliyete geçtikten sonra uyması gereken ilave yükümlülükler ise şu şekildedir:

- Şirketin kayıtlı ofisinin iş saatleri içerisinde açık olması,
- Şirket isminin görülebilir şekilde belirtilmesi,
- Şirket isminin ve ARBN numarasının tüm halka açık dokümanlarda belirtilmesi,
- Yerel bir çalışan kullanılmaya devam edilmesi,
- Yıllık finansal raporların ASIC’a sunulması,
- Kayıtların güncel tutulması

4.8.2. Sigorta

Avustralya’da, sosyal güvenlik sistemi emeklilik (superannuation) dışında primsiz olup, bütün yardımlar devletçe karşılanmaktadır. Sağlık hizmetleri de bu çerçevede devlet (Medicare) tarafından sağlanmaktadır.

Sosyal güvenlik, Federal Hükümetin sorumluluğunda olup, Beşeri Hizmetler Bakanlığı tarafından yürütülmektedir. Bakanlık sosyal güvenlik hizmetini, emeklilik ve sağlık gibi bir kısım alanlar dışında eyaletlerde “Centrelink” (Sosyal Güvenlik Kurumu) aracılığıyla yürütmektedir. Centrelink, kişilere bir merkezden sosyal güvenlik ödemeleri hakkında bilgi ve yardım sağlayan ve iş bulmalarına yardımcı olan bir devlet kuruluşudur. Avustralya sosyal güvenlik sisteminin dört temel özelliği bulunmaktadır:

- Sosyal güvenlik yardım ve hizmetleri, ülkede daimi ikamet hakkı olan herkesi kapsamaktadır.
- Sosyal güvenlik aylık ve ödeneklerinin miktarı, ilgilinin Avustralya’da veya Avustralya dışında başka bir ülke veya ülkelerden elde ettiği gelirlerin miktarı ve/veya sahip olduğu malvarlıklarının değeri dikkate alınarak tespit edilmektedir. Bu tür gelir ve malvarlıklarının belirli bir düzeyi aşması halinde aylık ve ödemelerin miktarı azaltılmakta ve belli bir üst sınırı aşması halinde ise tamamen kesilmektedir.
- Bazı sosyal güvenlik ödenekleri için öngörülen sürelerin hesaplanmasında, ilgilinin Avustralya’da ikamet ettiği süre göz önüne alınmaktadır.

Sosyal Güvenlik Yasasında öngörülen sosyal güvenlik yardım ve hizmetleri; Yaşlılık Aylığı, Maluliyet Destek Aylığı, Dul Aylığı, Hastalık Ödeneği, Aile Yardımı, Analık Ödeneği başta olmak üzere çok çeşitli kalemlerden oluşmaktadır.

Sosyal güvenliğin bir başka boyutu da emeklilik (superannuation) konusudur. Bir iş sahibi olup, yanında eleman çalıştıran herkesin emeklilik ile ilgili yükümlülükleri bulunmaktadır. Bu kapsamda işveren ve çalışan kişi tanımları yapılmış, ödenmesi gereken prim miktarı belirlenmiştir. Buna göre, belirli bazı istisnaların dışında, işverenin ödemesi gereken prim miktarı hesaplanmakta ve bunun ödenmemesinin ciddi cezai yaptırımları bulunmaktadır. Bunun oranı ücretin minimum %9,5’i olup, bu kesintinin işveren tarafından yatırılması gerekmektedir.

Avustralya vatandaşı olmamakla birlikte, Avustralya’da devamlı ikamet izni bulunanlar için de bu ödemenin yapılması gerekmektedir. Bu konuda ayrıntılı bilgi Avustralya Vergi İdaresi’ne ait <https://www.ato.gov.au/Super/> adresli internet sitesinde yer almaktadır.

Öte yandan çalışanların hastalık, kaza gibi durumlarla karşılaşmaları halinde mağduriyetlerini önlemek amacı ile “Workcover” olarak nitelendirilen bir uygulama bulunmakta olup, bu konudaki düzenlemeler eyalet hükümetlerince yürütülmektedir.

Bankacılık Mevzuatı

Avustralya’da ödemelerde yasal olarak sadece Avustralya Doları kullanılmaktadır. Yabancı ülke paraları, uluslararası havaalanlarında, bankalarda, büyük otellerde ve çok yaygın olmayan döviz ofislerinde değiştirilebilir.

Avustralya’daki bankalar kendi aralarında büyük bir rekabet içindedir. Avustralya’da yirmiye yakın ulusal ve çok sayıda da uluslararası bankacılık grubu vardır. Büyük bankaların, tüm şehir ve eyalet merkezlerinde şubeleri bulunmaktadır. Avustralya’da 50 civarında banka faaliyette bulunmakta ve 15,000 kadar ATM bulunmaktadır.

Bankaların mesai saatleri Pazartesi-Perşembe günleri 9:30-16:00, Cuma günleri 9:30-17:00 arasındadır.

Avustralya mali sisteminin üç parçadan oluştuğu söylenebilir. Bunlar, bankalar gibi mali teşebbüsler, düzenleyici kuruluşlar olan Reserve Bank ve Australian Prudential Regulation Authority (APRA)’dır.

Avustralya Merkez Bankası (Reserve Bank), www.rba.gov.au , 1998 yılına kadar ticari bankaların gözetiminden sorumlu iken 1 Temmuz 1998 tarihinden itibaren, bu sorumluluk APRA tarafından üstlenilmiş ve Merkez Bankası para politikasından ve mali istikrardan sorumlu olmuştur.

Bütün havaalanlarında döviz büroları mevcuttur. Avustralya'ya ziyarette bulunacak kişilerin paralarını havaalanlarında ya da banka şubelerinde bozdurmaları tavsiye edilmektedir. Ayrıca, on bin doların üzerinde olan para giriş ve çıkışları yetkili makamlara bildirilmek zorundadır.

Başka yerlerde zor olabileceği için seyahat çekleri büyük otellerde ya da banka şubelerinde nakde çevirebilmektedir. Bazı bankalar seyahat çeklerini nakde çevirirken belli bir ücret talep edebilmektedir.

4.8.3. Vizeler (Çalışma, oturma izinleri, geçici çalışma vizesi, başvuru merci gibi bilgiler)

Avustralya'ya seyahat gerçekleştirmek isteyen kişilerin başvurabileceği vize türleri seyahat amacı ve kişinin durumuna göre değişebilmektedir.

Department of Home Affairs geçici ve daimi oturma vizesi vermekte ve vatandaşlık başvuruları ile ilgili kararları almaktadır (<https://immi.homeaffairs.gov.au/>). Seyahat edecek kişinin kendi durumu ve seyahat amacına uygun olan vize türünü bulmak için <https://immi.homeaffairs.gov.au/visas/getting-a-visa/visa-finder> adresi üzerinden "Visa Finder" gerecini kullanmaları gerekmektedir. Birçok vize türüne buradan başvuru gerçekleştirilmektedir.

Resident Return vizeleri

Kişinin Avustralya'da, güncel ya da eski daimi oturma izninin bulunması ve yurtdışına gidip, Avustralya'ya daimi oturma izniyle dönmek istemesi durumunda, bir Resident Return vizesi (RRV) için başvuruda bulunması gerekebilir. Güncel daimi oturma vize süresinin dolmuş olması ya da dolmaya yakın bulunması durumunda, bu vizeyi almak gerekmektedir. RRV, yolculuk olanağının geçerlik süresi içinde, yurtdışına seyahat edilmesine ve daimi oturma izni ile Avustralya'ya dönüş yapılmasına izin veren, kalıcı bir vizedir. Vize sahibinin Avustralya'da sürekli olarak kalmasını sağlar. Yurt dışına gitme niyetinin olmaması durumunda, RRV vizesine başvurulması gerekmemektedir. RRV ile ilgili daha fazla bilgi, <https://immi.homeaffairs.gov.au/visas/getting-a-visa/visa-listing/resident-return-visa-155-157> adresli internet sitesinde yer almaktadır.

Ziyaret vizeleri

Geçici ziyaretçilerin, Avustralya'da kalacakları sürenin tamamı için vize almak üzere başvuruda bulunmaları gerekmektedir. Ziyaretin amacına göre değişik bir dizi geçici vize bulunmakta olup her vizenin özel koşulları vardır.

Çalışma vizeleri

Ülkeye çalışma amaçlı seyahat etmek isteyen kişilerin çalışma vizesi altında yer alan vize türlerinden kendilerine uygun olana başvurmaları gerekmektedir. Alınabilecek vize türü kişinin ne kadar süre Avustralya'da kalmak istediğine bağlı olup genellikle "beceri eksikliği listesi"nde yer alan bir mesleğe sahip olunması gibi şartlar aranabilmektedir.

Geçici çalışma vizeleri

Bu vizeler, Avustralya işgücü piyasasındaki beceri eksikliklerini gidermek için öngörülmuş ve Avustralya'da iş teklif edilen kişilere verilmektedir. Geçici Beceri Eksikliği (TSS) vizesi ve Mevsimlik İşçi Programı dahil olmak üzere Avustralya'ya çeşitli geçici çalışma vizeleri vardır. Geçici Beceri Eksikliği (TSS) vizesi, Geçici Çalışma (Nitelikli) vizesinin (alt sınıf 2018) yerini alan yeni bir vize olup yabancı işçilerin Avustralya'da dört yıla kadar zorunlu bir işte çalışmasına izin vermektedir (Bkz. Kısa Vadeli Nitelikli Meslek Listesi veya Orta ve Uzun Vadeli Stratejik Beceriler Listesi). Bu vizeye hak kazanabilmek için yabancı işçilerin onaylı bir Avustralyalı işverenden iş teklifi alması, iş için gereken beceri ve niteliklere sahip olması ve İngilizce dil gereksinimlerini karşılaması gerekir.

Mevsimlik İşçi Programı ise yabancı işçilerin tarım, ormancılık ve balıkçılık gibi sektörlerde çalışmak üzere altı aya kadar Avustralya'ya gelmelerine izin verir. Yine, bu vizeye hak kazanabilmek için, yabancı işçilerin onaylı bir Avustralyalı işverenden iş teklifi alması, iş için gereken beceri ve niteliklere sahip olması ve İngilizce dil gereksinimlerini karşılaması gerekir.

Yukarıda belirtildiği gibi çok çeşitli vize türleri bulunmakta olup yalnızca çalışma hususuna yönelik dahi 43 adet vize tipi bulunmaktadır.

Aşağıda listelenmiş olan çalışma vizeleri Avustralya'nın Ankara Büyükelçiliği'nde değerlendirilmekte olup Türkiye, Gürcistan ve Azerbaycan'da ikamet eden kişiler buradan söz konusu vizeye başvurabilmektedirler.

19 Kasım 2016 tarihinden itibaren aşağıdaki vize sınıflarındaki başvurular (Geçici Çalışma (Uluslararası İlişkiler) (vize sınıfı 403) vizesi hariç) internet üzerinden yapılmaktadır.

Online başvuru yapabilmek için <https://www.homeaffairs.gov.au/Trav/Visa/Immi> üzerinden ImmiAccount oluşturulması gerekmektedir.

Geçici Çalışma (Kısa Süreli Çalışma) Vizesi (Vize Sınıfı 400)

Bu vize Avustralya'ya kısa süreli, özel uzmanlık gerektiren ve devamlı olmayan işlerde çalışma veya kısıtlı bazı koşullar altında, Avustralya'nın faydasına ilişkin bir faaliyet veya işte yer alma amaçlı geçici süre için seyahat etmek isteyen kişiler için uygundur.

Geçici Çalışma (Uluslararası İlişkiler) Vizesi (Vize Sınıfı 403)

Bu vize ise Avustralya'ya iki taraflı anlaşmaya bağlı olarak veya yabancı bir hükümeti temsil etme ya da Avustralya'da bir okulda yabancı dil eğitimi verme amaçlı geçici süre için seyahat etmek isteyen kişiler için uygundur.

Geçici Çalışma (vize sınıfı 408)

Bu vize bir Avustralya organizasyonunun daveti üzerine sürekli olmayan kültürel ya da sosyal bir faaliyete katılma veya Avustralya hükümetinin onayladığı bir etkinliğe katılma amaçlı geçici süre için seyahat etmek isteyen kişiler için uygundur.

Çalışma vizesine ilişkin detaylı bilgi <https://immi.homeaffairs.gov.au/visas/getting-a-visa/visa-finder/work> adresli internet sitesinde yer almaktadır.

Avustralya'da oturma izninin alınmasının yanı sıra diğer birçok konudaki faydalı bilgilere Avustralya Göçmen ve Çok Kültürlülük Bakanlığı'nın internet sitesinden ulaşılmaktadır. Diğer taraftan, Avustralya'da firma kurulması veya taahhüt işleri alınması halinde, belirli süreye mahsus personel istihdamı için gerekli olan çalışma vizesi ve oturma izni konularında, aşağıda irtibat bilgileri verilen Çalışma ve Sosyal Güvenlik Müşavirlik/Ataşeliklerimizden ayrıntılı bilgi alınması mümkündür.

Melburn Çalışma ve Sosyal Güvenlik Ataşeliği

Adres: Level 8/24 Albert Rd, South Melbourne VIC 3205 Melburn/AVUSTRALYA

Tel: 0061/3/968 67 446

Santral: 0061/3/969 60 46

Faks: 0061/3/969 661 04

E-posta: melburn@csgb.gov.tr

5. AVUSTRALYA DIŞ TİCARETİ

5.1. Dış Ticarete İlişkin Genel Görünüm

Avustralya, ihracatının yaklaşık üçte birini Çin'e yapmaktadır. Çin, Avustralya'nın, başta madencilik ürünleri olmak üzere, en büyük ihracat pazarıdır. Avustralya'nın Çin'e ihracatında kömür ihracatı önemli yer tutmaktadır. Diğer yandan, Çin ekonomisindeki büyümenin yavaŐlaması ve AB ekonomisindeki zayıflama, Asya bölgesi ve Avustralya ekonomisindeki gelişimi olumsuz yönde etkilemektedir.

Avustralya Hkmeti, bu konjonktür içinde ihracat pazarlarını geliŐtirip çeŐitlendirmeye çalışmakta; bu çerçevede özellikle Orta Doğu ülkelerine yönelik açılımlarını artırmaktadır. Bu erevede, Körfez İŞbirliği lkeleri ile 2007'den bu yana STA görüŐmeleri yürütmektedir. KİK ile sınırlı kalmadan, Fas'tan İran'a uzanan geniş bir coğrafyada tüm ülkelere eriŐebilmek adına, ülke odaklı pazara giriş stratejileri belirlemek için çalışmalar da sürmektedir.

Öte yandan, önümüzdeki beş yıl içerisinde, Avustralya'nın ticaret rejimini daha da serbestleŐtirmesi öngörülmektedir. Hlihazırda, tekstil, ayakkabı ve giyim eşyası gibi hassas ürünler hariç olmak üzere ortalama %5 olan gümrük vergisi oranının daha da düşmesi öngörülmektedir.

Avustralya'nın ihracatında en önemli ürünler, taş kömürü, demir cevheri, doğalgaz, altın, ham petrol, buğday, işlenmemiş mineraller, elik ürünleri, sığır eti ve alüminyumdur.

Ülkenin ithalatında en önemli ürünler, rafine petrol, binek otomobiller, cep telefonları, ticari taşıtlar, bilgi işlem makinaları, ham petrol, ilaçlar, vitaminler ve hormonlar, inşaat makinaları ve altındır.

zet olarak bakıldığında, Avustralya'nın en çok ihracat yaptığı ülkeler sırasıyla, Çin (%29,1), Japonya (%19,3) ve Güney Kore (%8,6) olarak sıralanmaktadır. Ülkenin en çok ihracat yaptığı ürünler ise 27.01 GTP'li taş kömürü, 26.01 GTP'li demir cevherleri ve 27. 11 GTP'li doğalgazdır.

Avustralya'nın en çok ithalat yaptığı ülkeler sırasıyla Çin (%26,7), ABD (%10,1) ve Güney Kore (%6,4) olarak sıralanmakta olup en çok ithalat yaptığı ürünler ise 27.10 GTP'li rafine petrol, 87.03 GTP'li binek otomobiller ve 85.17 GTP'lice telefonlarıdır.

5.2. İhracat

Avustralya İstatistik Bürosu tarafından açıklanan Avustralya'nın 2020, 2021 ve 2022 yılları ülke ve ürün bazlı dış ticaret istatistikleri incelendiğinde ülkenin ihracat ve ithalatına ilişkin genel duruma ilişkin veriler elde edilebilmektedir.

Söz konusu verilere göre Avustralya'nın 2020 yılında 249,8 milyar ABD doları (\$) olan ihracatının 2021 yılında %37,8 oranında artarak 344,3 milyar \$'a yükseldiği,

Ülkenin 2021 yılındaki ihracat artışında; ihracatı bir önceki yıla göre %44 oranında artarak 80,9 milyar \$'dan 116,5 milyar \$'a yükselen demir cevheri, %59,5 oranında artarak 29,6 milyar \$'dan 47,2 milyar \$'a yükselen taş kömürü, %50,6 oranında artarak 24,6 milyar \$'dan 37 milyar \$'a yükselen doğalgaz, %75,6 oranında artarak 4,3 milyar \$'dan 7,5 milyar \$'a yükselen ham petrol, %163,5 oranında artarak 2,7 milyar \$'dan 7,1 milyar \$'a yükselen buğday, %16,9 oranında artarak 5,7 milyar \$'dan 6,7 milyar \$'a yükselen alüminyum cevheri ile %17,4 oranında artarak 4,9 milyar

\$'dan 5,8 milyar \$'a yükselen bakır cevheri gibi Avustralya'nın geleneksel ihrac ürünleri olan maden ve tarım ürünlerinin etkili olduğu,

İhracat değerlerindeki ve geçen yıla göre sıralamalarındaki değişikliklere rağmen demir cevheri, taş kömürü, doğalgaz, altın, sığır eti, alüminyum cevheri, ham petrol ve bakır gibi geleneksel ihrac ürünlerinin Avustralya'nın toplam ihracatı içindeki paylarını ve önemini koruduğu,

2021 yılında yapılan 344,3 milyar \$'lık ihracatın %81,4'lük kısmının hammadde ithalatçısı konumundaki başta Çin (%38,8 pay) ve Japonya (%13,5 pay) olmak üzere, Güney Kore, Hindistan, Tayvan, Singapur, Yeni Zelanda, Endonezya, Vietnam gibi coğrafi olarak yakın ülkeler ile ABD'ye gerçekleştirildiği ve Asya-Pasifik ülkelerinin Avustralya'nın en önemli pazarı olduğu gerçeğinin değişmediği,

Avustralya'nın 2021 yılında 344,3 milyar \$ olan ihracatının, 2022 yılında %19,7 oranında artışla 412,4 milyar \$'a yükseldiği,

Ülkenin 2022 yılı ihracat artışında; ihracatı bir önceki yıla göre %519,3 oranında artarak 1,3 milyar \$'dan 8,3 milyar \$'a yükselen işlenmemiş mineral maddeler dikkat çekerken %108,5 oranında artarak 47,1 milyar \$'dan 98,3 milyar \$'a yükselen taş kömürü, %69,1 oranında artarak 37 milyar \$'dan 62,6 milyar \$'a yükselen doğalgaz, %41,3 oranında artarak 7 milyar \$'dan 10 milyar \$'a yükselen buğday, %33,6 oranında artarak 7,5 milyar \$'dan 10 milyar \$'a yükselen ham petrol ile diğer geleneksel ihrac ürünleri olan alüminyum cevheri, başta kanola olmak üzere yağlı tohumlar ile kırmızı etin etkili olduğu, buna karşın en önemli ihrac ürünü olan demir cevherinde yaklaşık %25,9 ve altında ise %6,6 oranında bir gerileme yaşandığı,

Avustralya'nın 2022 yılı ihracatının yaklaşık %80'ini gerçekleştirdiği ilk 10 ülke içerisinde en büyük paya sahip ülke olan Çin'e ihracatının başta demir cevherindeki gerilemeye bağlı olarak %8,4 oranında düştüğü, ABD hariç olmak üzere söz konusu ilk on ülke ihracat pazarının güneydoğu Asya ve Uzakdoğu ülkelerinden oluşmaya devam ettiği görülmektedir.

5.3. İthalat

Avustralya'nın genel ithalatına ilişkin söz konusu veriler incelendiğinde 2020 yılında Covid-19 salgınının etkisiyle tüm dünyada olduğu gibi Avustralya ekonomisinde de görülen yavaşlamanın ardından, 2021 yılında salgının etkisinin azalması ve ekonomik hayatın tekrar canlanmaya başlaması ise birlikte, 2020 yılında 202,4 milyar \$ olan ithalatın 2021 yılında %22,4 oranında artışla 247,3 milyar \$'a yükseldiği,

2021 yılında ülke genel ithalatının yaklaşık %37'sini rafine petrol, binek otomobiller, cep telefonları, ticari taşıtlar, bilgi işlem makinaları, ilaç ve eczacılık ürünleri, ham petrol, altın ve mobilya ithalatının oluşturduğu ve söz konusu ürünlerden 2021 yılında bir önceki yıla göre sadece altın ithalatının gerilediği, buna karşın özellikle rafine petrol, motorlu taşıtlar, ham petrol ve eczacılık ürünlerinde bir önceki yıla göre %35-75 oranları gibi yüksek artışlar yaşandığı,

İhracattan farklı olarak ithalattaki ürün grubundaki çeşitliğe paralel olarak, ülke bazında ihracatta olduğu gibi çok yüksek oranda bağımlılık olmamakla birlikte, Avustralya'nın 2021 yılında yapmış olduğu 247,3 milyar \$'lık ithalatın %69 gibi çok büyük orandaki kısmını sırasıyla Çin, ABD, Japonya, Almanya, Tayland, Malezya, Singapur, Güney Kore, Hindistan ve İtalya'dan yaptığı,

Ülkenin 2021 yılında 247,3 milyar \$ olan ithalatının 2022 yılında %16,9 oranında artışla 289,3 milyar \$'a yükseldiği,

Ülkenin 2022 yılı ithalat artışında, ithalatı bir önceki yıla göre %92,1 oranında artarak 19,1 milyar \$'dan 36,8 milyar \$'a yükselen rafine petrol ile %31,7 oranında artarak 5,4 milyar \$'dan 7,2 milyar \$'a yükselen ham petrolün etkili olduğu, yanı sıra tedavide kullanılan ilaçlar, inşaat makine ve cihazları, vitamin, hormonlar, binek otomobiller, telefon ve aksamı, ticari taşıtlar ve bilgi işlem makineleri de dahil olmak üzere dünyadan ithalatında ilk on ürün grubu içerisinde yer alan ürünlerin tamamına yakınının anılan dönemde ithalatında artış gerçekleştiği, buna karşın altın ithalatının %1,1 oranında azaldığı,

Avustralya'nın 2022 yılı ithalatında yaklaşık %71 paya sahip ilk on ülkenin tümünden ithalatının arttığı, iki ülke arasındaki siyasi gerileme rağmen ithalatta ilk sırada yer alan Çin'den yapılan ithalatta bu dönemde de geçen yılın aynı dönemine göre %13,2 oranında artış yaşandığı, buna karşılık Çin'in Avustralya'nın ithalatı içindeki payını %3,2 azalttığı görülmektedir.

5.4. Serbest Ticaret Anlaşmaları (STA)

Avustralya'da mevcut politik anlayış, dış ticaretin Serbest Ticaret Anlaşmaları (STA) vasıtasıyla ülke ekonomisinin lehine şekillendirilebileceği yönündedir. Avustralya, STA'ların sadece tarifeleri değil tarife dışı önlemleri de kaldırdığını, bu durumun ülke ekonomisinin üretkenliğine katkı sağlayarak ekonomik büyümeyi arttırabileceğini, bölgesel düzeyde gerçekleşen ticari yakınlaşmaların yatırım olarak da geri dönüşleri olacağını, ayrıca iç reformların yapılması ve ticaretin serbestleşmesinin kolaylaşmasını sağlayacağını düşünmektedir.

Avustralya, genel itibarıyla STA müzakerelerinde tarım ve hayvancılık ürünleri ihracatına açılım elde etmeyi amaçlamaktadır. Diğer taraftan, Avustralya sanayi ürünlerinde halihazırda tüm ülkelere karşı düşük seviyede (%0-5 aralığında) gümrük vergileri uygulamakta ve tarım ve hayvancılık sektörünü de gümrük vergileri yerine ağırlıklı olarak gıda güvenliği kontrolleri ile korumaktadır. Bu çerçevede, Avustralya'nın gümrük vergileri anlamında verebileceği tavizlerin sınırlı olması nedeniyle, özellikle yeni nesil STA'larda gümrük vergisi tavizleri yanında, hizmet sektörü, eğitim sektörü, Avustralya'nın kritik minerallerine erişim gibi başlıklara yer verilmektedir.

5.4.1. Yürürlükteki Serbest Ticaret Anlaşmaları

- Avustralya-Yeni Zelanda Serbest Ticaret Anlaşması (ANZCERTA veya CER) – 1 Ocak 2003
- Singapur-Avustralya Serbest Ticaret Anlaşması (SAFTA) – 28 Temmuz 2003
- Tayland-Avustralya Serbest Ticaret Anlaşması (TAFTA) – 1 Ocak 2005
- Avustralya-ABD Serbest Ticaret Anlaşması (AUSFTA) – 1 Ocak 2005
- Avustralya-Şili Serbest Ticaret Anlaşması (ACI-FTA) – 6 Mart 2009
- ASEAN-Avustralya-Yeni Zelanda Serbest Ticaret Anlaşması (AANZFTA) – 1 Ocak 2010
- Malezya-Avustralya Serbest Ticaret Anlaşması (MAFTA) – 1 Ocak 2013
- Kore-Avustralya Serbest Ticaret Anlaşması (KAFTA) – 12 Aralık 2014
- Japonya-Avustralya Serbest Ticaret Anlaşması (JAEP) – 15 Ocak 2015
- Çin-Avustralya Serbest Ticaret Anlaşması (ChAFTA) – 20 Aralık 2015
- Trans-Pasifik Ortaklık Kapsamlı ve Kademeli Ortaklık Anlaşması (CPTPP) – 30 Aralık 2018
- Avustralya -Hong Kong Serbest Ticaret Anlaşması (A-HKFTA) – 17 Ocak 2020
- Peru-Avustralya Serbest Ticaret Anlaşması (PAFTA) – 11 Şubat 2020

- Endonezya-Avustralya Kapsamlı Ekonomik Ortaklık Anlaşması (IA-CEPA) – 5 Temmuz 2020
- Pasifik Yakın Ekonomik İlişkiler Anlaşması (PACER) – 13 Aralık 2020
- Bölgesel Kapsamlı Ekonomik Ortaklık Anlaşması (RCEP) – 1 Ocak 2022
- Avustralya-Hindistan Ekonomik İşbirliği ve Ticaret Anlaşması (ECTA) – 29 Aralık 2022

5.4.2. İmzalanan Ancak Henüz Yürürlüğe Girmemiş Olan Serbest Ticaret Anlaşmaları

- Avustralya-Birleşik Krallık Serbest Ticaret Anlaşması (A-UKFTA)
- Trans Pasifik Ortaklığı (TPP)

5.4.3. Avustralya-AB Serbest Ticaret Anlaşması Müzakereleri

Avustralya ile AB arasında Serbest Ticaret Anlaşması (STA) akdedilmesine yönelik sonuncusu 6-10 Şubat 2023 tarihlerinde olmak üzere 14 tur müzakere gerçekleştirilmiştir.

Söz konusu müzakereler kapsamında, mal ve hizmet ticaretinin yanı sıra doğrudan yabancı yatırımlar, kamu alımları, fikri mülkiyet hakları, coğrafi işaretler, rekabet, dijital ticaret, KOBİ'ler, yolsuzlukla mücadele, sürdürülebilir kalkınma, tarife dışı önlemler, teknik düzenlemeler ve standartlar, sağlık ve bitki sağlığı önlemleri, ticaret politikası savunma araçları ile enerji ve hammaddelere yönelik ticaret ve yatırıma ilişkin hükümler görüşülmektedir.

14 üncü müzakere turu itibarıyla gelinen aşamada, devam eden pazara girişe ilişkin görüşmeler kapsamında ihracat izin prosedürleri, menşe işaretlemesi, ulusal muamele ve gümrük ücretleri gibi konular ele alınmış; hizmetler ve yatırımlar, ticaretin önündeki teknik engeller, ticaret ve sürdürülebilir kalkınma, coğrafi işaretler dahil fikri mülkiyet hakları, sağlık ve bitki sağlığı önlemleri gibi birçok alanındaki müzakerelerde ilerleme kaydedilmiş ve mesleki hizmetler bölümü geçici olarak tamamlanmıştır. Müzakerelerde en önemli başlık olarak Avustralya, üretimini ve ihracatını yaptığı bazı alkollü içkiler ve hayvansal ürünlerde AB'nin coğrafi işaretler konusundaki tutumunda yumuşama beklemekte, AB ise Avustralya'nın otomotiv ithalatında uyguladığı Lüks Araba Vergisinde açılım talep etmektedir. Bir sonraki müzakere turunun 2023 yılı sonbaharında yapılması planlanmaktadır.

6. DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE UYGULAMALARI

6.1. Dış Ticaret Mevzuatı (İhracat-İthalat Rejimi)

Avustralya'ya kişi veya şirketlerce gerçekleştirilecek ithalat için genel olarak ithalat lisansı uygulaması bulunmamasıyla birlikte, bazı malların ithalinde eşyanın özelliğine göre çeşitli kamu kurum ve kuruluşlarından izin alınması gerekmektedir.

Avustralya, özellikle kamu güvenliğine zarar verebilecek, çevre kirliliğine neden olabilecek eşya ile insan, bitki ve hayvan sağlığını tehdit edebilecek bazı tarım ürünlerinin ithalatına yasaklama veya karantina uygulaması getirebilmektedir.

İlaçlar, ateşli silahlar, antika eşya, iletişim malzemeleri, taşıtlar, gıda ürünleri, canlı bitki ve canlı hayvan ve hayvansal ürünler ile uluslararası kısıtlamaya tabi ülkelerden gerçekleştirilen ithalat için ilgili kuruluştan izin alınması gerekmekte veya bu ürünler ithalatta kontrole tabi tutulmaktadır.

Avustralya, taze meyve ve sebze ile kırmızı ve tavuk eti ithalatına sıkı gıda kontrol tedbirleri uygulamaktadır (İthal Gıda Kontrol Kanunu - Imported Food Control Act 1992).-İhracatçıların, gıda ürünlerine ilişkin sağlık gerekliliklerine, etiketlemeye ilişkin kurallara ve standartlara hakim olmadan Avustralya'ya yönelik imalat ve sevkiyat yapmaması önem arz etmektedir. İthalatta

uygulanan sağlık kurallarına ve uygulanan ürünlere ilişkin liste ve detaylar sürekli değişiklik gösterdiğinden sevkiyat yapılmadan önce, Avustralya Tarım Bakanlığı Avustralya Biyogüvenlik İdaresi'nin (Biosecurity Australia) <https://www.awe.gov.au/biosecurity-trade/policy> adresli internet sitesinden ithalat için gerekli bilgi, belge ve şartlar kontrol edilmelidir. Anılan sitede <https://bicon.agriculture.gov.au/BiconWeb4.0> adresinde yer alan BICON (Biosecurity Import Conditions Database) isimli veri tabanı üzerinden madde ismi veya gümrük tarife pozisyonu girilmesi suretiyle arama yapılabilir ve eşya bazında ithalatta aranan şartlara ulaşılabilir.

Ürünlerini gümrükten çekmek isteyen Avustralya'daki ithalatçıların, gümrük işlemleri ve şartları konusunda bilgi almak için en yakın gümrük bilgi merkezlerine başvurmaları gerekmektedir. Bununla birlikte, gümrük idarelerinin, gümrük giriş beyannamelerini ithalatçı adına doldurma yetki ve görevi bulunmamaktadır.

Gümrük beyanname işlemleri firmanın beyanı esas alınarak yapılmakta olup, firmanın bu husustaki sorumluluğunun bilincinde olmasının ve aksi halde yanlış veya yanıltıcı bilgi vermenin ağır cezai yaptırımlara sebep olacağına farkında olması gerekmektedir. Bu nedenle, hukuki bir zorunluluk olmamakla beraber, ithalatçıların, gümrük işlemlerini gümrük komisyoncuları/müşavirleri aracılığıyla yapmaları tavsiye edilmektedir.

Gümrük Komisyoncuları, ithal malların gümrükten çekilmeleri konusunda uzmanlaşmış kişilerdir ve kendilerine Gümrük İdaresi tarafından lisans verilmiştir. Bu kişilerin adreslerine, telefon rehberi olan "Yellow Pages"deki "Customs Brokers" başlığından veya Avustralya Gümrük Komisyoncuları Birliği'nin mahalli temsilciliklerinden ulaşılabilir. Ayrıca, gümrük müşavirliği yetkisini haiz şirketler Avustralya Sınır Gücü'nün (Australian Border Force) web sayfasında (<https://www.abf.gov.au/licensing/brokers/brokerages>) yer almaktadır.

Bütün gümrük işlemlerinin %98'inin yapıldığı elektronik gümrük sistemi, resmi tatil günleri dışında, günün en az 15 saati kesintisiz hizmet vermekte ve küçük bir oran dışında bütün gümrük komisyoncuları bu sisteme elektronik olarak bağlı bulunmaktadır. Bireysel ithalatçılar da internet ortamında bu sisteme giriş yapabilmektedirler.

Kendi gümrük işlemlerini yapma yolunu seçen ithalatçılar, malı ithal ettikleri eyaletin gümrük işlem bölümlerinden, elle girilen gümrük beyanamesi doldurarak da gümrük işlemlerini yapabilmektedir. Standart çalışma saatleri, hafta içi 8:30 ile 17:00 arasındadır.

Daha geniş bilgi almak isteyenler, 1300 363 263 veya +61 2 6196 0196 numaralı telefonlara başvurabilirler. Gümrükle ilgili diğer bilgiler ise Avustralya Gümrük İdaresinin <http://www.abf.gov.au> adresli web sayfasından temin edilebilmektedir.

6.2. İthalat için Gerekli Belgeler

Gümrük Giriş Beyanamesi veya Gayri Resmi Giriş Beyanamesi ile birlikte Gümrük İdaresine verilmesi gereken belgeler asgari şunlardan oluşmaktadır:

- Konşimento (Bill of Lading veya Air Waybill)
- Fatura
- Paketleme listeleri ve sigorta belgeleri gibi diğer belgeler

Avustralya Gümrük İdaresi, özel bir formda fatura talep etmemektedir. Normal ticari faturalar ve konşimentolar gümrük beyanı esnasında kabul edilmektedir. Bu belgeler şu bilgileri içermelidir:

- Fatura şartları (FOB, CIF gibi)
- Faturadaki para birimi (AUD gibi)
- Ürünü satan firmanın (Consignor) adı ve adresi

- Ürünü satın alan firmanın (Consignee) adı ve adresi
- Ürünün tam tanımı
- Ürünü Avustralya'ya getiren gemi veya uçak şirketinin ismi
- Ürünün menşei ülke (tercihli gümrük vergisi söz konusu olması halinde, buna ilişkin üretici beyanını içermelidir)
- Ürün paketlerinin sayısı ve her pakette yer alan ürün sayısı
- Ürünün miktarı
- Ürünün alıcıya satış fiyatı
- Ürünün dış ambalajı için katlanılan işgücü maliyeti
- Dış ambalajın değeri
- Varsa telif ücretleri
- Nakliye ve sigorta ücretleri

1901 sayılı Gümrük Kanunu'na göre, ithalatçıların bir ithalat işlemiyle ilgili ticari belgeleri, talep edildiğinde Gümrük İdaresine sunulmak üzere, gümrük giriş tarihinden itibaren beş yıl süre ile saklamaları zorunludur. Bu belgelerin istenildiğinde sunulmaması halinde 2.000 AUD ceza uygulanmaktadır.

6.3. Gümrük Giriş Beyannamesi, Gümrük Değeri ve Gümrük Vergileri

Avustralya'ya ithal edilecek bütün ürünler, gümrükten geçmek durumundadır. İthalatçılar, 1.000 AUD'nin üzerinde değere sahip tüm işlemler için resmi Gümrük Giriş Beyannamesi ibraz etmek zorundadırlar. Bu değerlerin altındaki mallar, basitleştirilmiş prosedürle gümrükten çekilebilmektedir.

Gümrük Giriş Beyannamesinin ücreti, elektronik giriş veya elle giriş yapılmasına bağlı olarak değişmektedir.

Avustralya Gümrüğü, ithal edilen ürünlerin gümrük vergisine esas kıymetinin tespitinde, Dünya Ticaret Örgütü'nün Kıymet Anlaşması'nın kriterlerini esas almaktadır. İthal edilen ürünün kıymetinin tespitinde, başka bir ifade ile malın gümrük değerinin tespitinde, birden fazla yöntem olmakla birlikte, en çok kullanılan yol "alım değeri" (transaction value) metodudur. Bu değer, mal için ödenen gerçek değerdir. Bu metodun ana şartı, alıcı ile satıcı arasında malın fiyatını etkileyebilecek bir ilişki bulunmamasıdır. Matrah tespiti teknik ve detaylı bir konu olduğu için, bu hususta sorunla karşılaşan ithalatçıların Gümrük İdaresi yetkilileri veya gümrük müşavir/komisyoncuları ile görüşmelerinde fayda görülmektedir.

Avustralya'ya ithal edilen malın gümrük değerinin tespitinde, ithalatçı tarafından beyan edilen fiyat esas alınmakta ve gümrük idaresi, genellikle bu fiyatın doğruluğunun tespiti amacıyla ithalatçıdan ticari belgeleri talep etmemektedir. Ancak, gümrük idaresi beyanın doğruluğu konusunda şüphe duyarsa ilave bilgi ve belge talep etmekte, ithalatçının yanlış bilgi verdiği tespit edilirse cezai müeyyide uygulanmaktadır.

Bu bağlamda, beyana dayalı sistemin gereği ithalatçının bu sorumluluğunun farkında olmasında ve çıkabilecek sorunları dikkate alarak ithal eşyaya ilişkin bilgi ve belgeleri beş yıl süreyle saklamalarında yarar görülmektedir.

Avustralya'nın harmonize sistemi esas alan gümrük tarife cetvelinde ithalatta uygulanacak gümrük vergileri gösterilmekte olup, söz konusu cetvelde yer alan gümrük vergilerinin çok büyük bir kısmı ithal fiyatı üzerinden verginin belirlendiği "ad valorem" nitelikli vergilerdir. Bu kapsamda, peynir ve lor hariç olmak üzere tarife cetvelinde yer alan ürünlerin tamamında %0 ila %5 seviyesinde değişen oranlarda gümrük vergisi uygulanmaktadır. (Peynir ve lorda ton başına uygulanan 1.220 AUD gümrük vergisi yaklaşık %20'ye denk gelmektedir).

Dünya Ticaret Örgütü 2020 yılı Ticaret Politikaları Gözden Geçirme Raporuna göre, basit bir gümrük vergisi yapısına sahip Avustralya'nın Gümrük Tarife Cetvelinde sekiz haneli olarak yer alan 6.474 adet tarife pozisyonunun yaklaşık %50'sinde gümrük vergisi tüm ülkelere karşı "muaf" olarak uygulanmaktadır. Tarım ürünlerindeki basit ortalama koruma oranı %1,2, sanayi ürünlerdeki ortalama koruma oranı %2,6 seviyesinde iken, tüm ithalat rejimi için ortalama koruma oranı %2,4 seviyesinde olmaktadır.

Diğer taraftan, bazı durumlarda, anti-damping ve karşılıklı alınan önlemler çerçevesinde ürün veya ülke bazlı olmak üzere ek vergiler de uygulanabilmektedir. Avustralya gümrük tarife cetvelinin online versiyonuna <https://www.abf.gov.au/importing-exporting-and-manufacturing/tariff-classification/current-tariff/schedule-3> adresinden ulaşmak mümkün bulunmaktadır.

Gümrük vergileri, ürünün çeşidi ve menşe ülkeye göre değişiklik gösterebilmektedir. Örneğin, Avustralya, GSP (Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi) kapsamında, DC olarak sınıflandırılan az gelişmiş ülkeler ile DCS olarak isimlendirilen gelişme yolundaki ülkelere yapılan bazı ürünlerin ithalatında normal tarifeye göre daha düşük gümrük vergisi uygulamaktadır. Türkiye de DCS grubuna giren ülkelere DC grubuna tanınan miktar kadar olmasa da bazı malların ithalatında normal tarifeden daha düşük gümrük vergisi alınmaktadır. Bu itibarla, ihracatçılarımızın, Avustralya'ya ihraç etmek istedikleri ürünlerin bu kapsama girip girmediğini tespit etmelerinde yarar bulunmaktadır.

Tarife Taviz Programı, bazı belirli şartlar altında, bazı ürünlerin gümrük vergisinden muaf olarak veya indirimli vergi uygulanarak ithal edilmesine imkân vermektedir. İthalatçılar, iç piyasada üretilen aynı veya benzer ürün bulunmaması durumunda, ithal ettikleri ürünler için gümrük vergisinin kaldırılması talebinde bulunabilmektedirler. Konuya ilişkin detaylı bilgi <https://www.abf.gov.au/importing-exporting-and-manufacturing/importing/cost-of-importing-goods/concession-schemes> adresinden temin edilebilir.

The Project By-Law Programı da (PBS), Avustralya'da üretilen benzer ürünlerin bulunmaması halinde, tarım ve altyapı gibi önemli projelerde kullanılmak üzere ithal edilen sermaye mallarının gümrüksüz ithaline izin vermektedir. Bu durumda ithal edilecek ekipmanların toplam değerinin 10 milyon AUD'den fazla olması gerekmektedir.

6.4. İç Vergiler ve Oranları

Avustralya'ya ithal edilecek ürünler, gümrük vergisinin yanısıra katma değer vergisi (GST) ile diğer vergi veya ücretlere tabi olabilmektedir. İthal edilen ürüne, bir veya birden fazla vergi uygulanabilmektedir. Bu vergiler, mal ve hizmet vergisi, lüks araba vergisi ve şarap muadele vergisinden oluşmaktadır.

Mal ve Hizmet Vergisi-Goods and Services Tax (GST): GST vergisi ithal edilen ürünlerin büyük çoğunluğuna uygulanmaktadır. İthal edilen bazı ürünler GST'den muaf tutulmuştur. Bunlar:

- Temel gıda maddeleri,
- Bazı tıbbi yardımlar ve cihazlar,
- Engelliler tarafından kullanılacak arabalar,
- Kıymetli metaller,
- Gümrük vergisi ayrıcalığı tanınan ürünler¹dir.

¹ Denizaşırı yolcular tarafından getirilen ürünler; Avustralya'dan götürülüp herhangi bir değişikliğe uğramadan tekrar getirilen ürünler; garanti kapsamında tamir veya değiştirilme amacıyla getirilen ürünler; ürün güvenliği kapsamında satıcı tarafından talep edilen ürünler; tamir, yenileme veya bir işleminden geçirilerek ihraç edilmek üzere ithal edilen ürünler, miras kalmış ürünlerin ithali, ödülleri

GST, mevcut durum itibariyle, %10 nispetinde uygulanmaktadır. İthalat söz konusu olduğunda, GST vergisinin uygulanacağı matrah ‘vergiye tabi ithalat değeri’ olarak isimlendirilmekte ve şu şekilde hesaplanmaktadır.

$$\text{GST vergi matrahı} = \text{Malın Gümrük Değeri} + \text{Alınan Gümrük Vergisi}^2 \\ + \text{Nakliye} + \text{Sigorta} + \text{Şarap muadele vergisi}^3$$

GST ile ilgili daha ayrıntılı bilgi Avustralya Vergi Ofisi’nin www.ato.gov.au adresinden alınabilir.

Şarap Muadele Vergisi-Wine Equalisation Tax (WET): WET aşağıdaki alkollü içeceklere uygulanmaktadır.

- Köpüklü şarap ve alkolü arttırılmış şaraplar dahil olmak üzere, üzüm şarapları,
- Marsala, vermut şarap kokteyli gibi üzüm şarabı ürünleri,
- Diğer meyve ve sebze şarapları,
- Cider ve Perry,
- Bal likörü ve hatır (sake)

$$\text{WET} = \%29 * (\text{Malın Gümrük Değeri} + \text{Alınan Gümrük Vergisi}^4 \\ + \text{Nakliye} + \text{Sigorta})$$

Lüks Araba Vergisi-Luxury Car Tax (LCT): LCT, dokuz kişiden ve iki tondan daha az yük taşımak için imal edilen ve tespit edilen miktarın üzerinde değeri olan motorlu araçlara uygulanmaktadır. LCT oranı %33’tür.

Yolcu taşıma kapasitesi ne olursa olsun, limuzin arabalara LCT uygulanmaktadır. 2022/2023 mali yılı için, lüks kategorisinde değerlendirilen arabalar için LCT eşik değeri, GST eklenmiş haliyle ithal veya satış fiyatıyla yakıt tasarruflu araçlar için 84.916 AUD, diğer araçlar için 71.849 AUD’dır.

6.5. Ürün Standartları ile İlgili Uygulamalar

Avustralya’da işletmelerin başarılı olmasına yardımcı olacak bilgi, hizmet ve destek için temel ve pratik bilgiler Avustralya devleti tarafından “Australia Business” isimli resmi web sitesinde yayımlanmaktadır. Buna göre <https://business.gov.au/legal/fair-trading/product-safety-rules-and-standards> adresinde yer aldığı üzere Avustralyalı tüketicilere gerek mağaza gerekse çevrimiçi platformlarda ürün tedariklerinde bulunan tüm işletmeleri ilgilendiren, uymaları gereken ürün güvenliğine yönelik kural ve zorunlu standartlar mevcuttur.

Diğer yandan yasaklatılan ürünler ve geri çağırılmalar gibi ürün güvenliğine yönelik diğer zorunluluklara da uyulması esastır. Burada tedarikçilerden kasıt perakendeciler, toptancılar, distribütörler, ithalatçılar veya üreticilerdir.

Buna göre iki tür zorunlu ürün standardı vardır: ürünün performans, kompozisyon, içindekiler, üretim veya işleme yöntemleri tasarımı, yapımı, kaplama veya ambalajına dair güvenlik standartları ve belirli ürünleri satın aldıklarında tüketicilere verilmesi gereken bilgilerle ilgili bilgi standartlarıdır. Kozmetikler için içerik etiketleri, tütün ürünleri için sağlık uyarı etiketleri ve giyim ve tekstil ürünleri için bakım etiketlemesi bu örnekler arasında sayılabilir.

² Gümrük vergisine tabi ise

³ Ürün bu gruba giriyorsa

⁴ Gümrük vergisine tabi ise

Avustralya'da genel tüketim malları için ürün güvenliği düzenlemesi, Avustralya Rekabet ve Tüketici Komisyonu (ACCC) ile eyalet ve bölgesel ürün güvenliği otoriteleri arasında bir sorumluluk paylaşımı esasına göre yürür.

Farklı birtakım ürün çeşitlerine göre ürün güvenliğinden sorumlu otoriteler farklılaşabilmektedir. Bu kamu kurumları ACCC'nin web sitesinde detaylı olarak paylaşılmaktadır.

Genel tüketim mallarına yönelik;

- Avustralya Başkent Bölgesi Adil Ticaret - Adil Ticaret ve Uyum, Başbakan, Hazine ve Ekonomik Kalkınma Direktörlüğü
- Avustralya Rekabet ve Tüketici Komisyonu
- Victoria Tüketici İşleri - Adalet ve Toplum Güvenliği Bakanlığı
- Yeni Güney Galler Adil Ticaret - NSW Müşteri Hizmetleri Departmanı
- Queensland Adil Ticaret - Adalet Bakanlığı ve Başsavcılık
- Güney Avustralya Tüketici ve İşletme Hizmetleri - Başsavcılık Departmanı
- Tüketici, İnşaat ve Mesleki Hizmetler - Adalet Bakanlığı
- Batı Avustralya Tüketicinin Korunması - Maden, Sanayi Düzenleme ve Güvenlik Bakanlığı ürün güvenliğinden sorumludur.

Yanı sıra, Avustralya'da belirli ürünlerin güvenliği ve piyasa gözetimine ilişkin olarak bazı kamu kurumları sorumlu kılınmıştır. Bu kurum ve kuruluşlar şu şekildedir:

- ✓ Tarım alanında Avustralya Pestisitler ve Veteriner İlaçları Kurumu - veterinerlik ürünleri hakkında güvenlik bilgileri,
- ✓ Kimyasallar alanında, Terapötik Ürünler İdaresi - terapötik ürünlerde kullanılan kimyasallara ilişkin güvenlik bilgileri ve Avustralya Endüstriyel Kimyasallar Tanıtım Programı (AICIS) - endüstriyel kimyasallar hakkında güvenlik bilgileri,
- ✓ İlaç ve tıbbi cihazlar alanında Terapötik Ürünler İdaresi - terapötik ürünler hakkında güvenlik bilgileri,
- ✓ Elektrikli cihazlar alanında Elektrik Düzenleme Otoriteleri Konseyi - eyaletinizdeki veya bölgenizdeki elektrikli ekipmanlar hakkında güvenlik bilgileri,
- ✓ Gıda ürünlerinde Avustralya Yeni Zelanda Gıda Standartları - gıda ve market ürünleri hakkında güvenlik bilgileri,
- ✓ Gazlı cihazlarda Gaz Teknik Düzenleyiciler Komitesi - eyaletinizdeki veya bölgenizdeki gaz cihazları hakkında güvenlik bilgileri ve
- ✓ Taşımacılık alanında ise Altyapı, Ulaştırma, Bölgesel Kalkınma ve İletişim Bakanlığı - karayolu taşıtları hakkında güvenlik bilgileri açısından ürün güvenliği ve piyasa gözetiminden sorumludur.

6.6. Test Etme, Muayene ve Belgelendirme

Ürün testi, tedarikçilerin Avustralya pazarına sundukları ürünlerin zorunlu güvenlik standartlarını karşıladığından ve haklarında yapılan iddiaları karşılayabildiğinden emin olmalarına yardımcı olan bir mekanizmadır. ACCC ürünlere ilişkin test, muayene ve belgelendirmeye yönelik bilgileri <https://www.productsafety.gov.au/product-safety-laws/compliance/product-testing> üzerinden tedarikçi ve üreticiler başta olmak üzere kamuoyu ile paylaşmaktadır.

Ürünler neden test edilir?

Ürün testi, güvenli olmayan ürünlerin Avustralya pazarına girmesini önlemenin ve tedarikçi sorumluluklarının yerine getirilmesini sağlamanın bir yoludur.

Tedarik ettikleri ürünlere ilişkin aşağıda yer alan hususlardan emin olmak tedarikçinin sorumluluğundadır:

- yasaklı olmama
- kusurlardan arındırılmış olma
- zorunlu güvenlik standartlarını karşılama
- haklarında yapılan iddiaları karşılama.

Test seçenekleri

Ürünlerin güvenliğe ilişkin yasal mevzuata uygunluk açısından firmaların;

- Uygun kurum içi uzmanlık ve tesisleri kullanarak kendi testlerini gerçekleştirmeleri,
- Ürünleri değerlendirmek ve güvenlik standartlarına uygunluğunu yazılı olarak belgelendirmek için bir belgelendirme kuruluşunu görevlendirmeleri, bu sayede ilgili ürünlerde sertifika etiketinin kullanılmasını sağlama,
- Ürünleri test etmek ve size test raporları düzenlemek üzere güvenilir, bağımsız ve tercihen akredite laboratuvarlar görevlendirilmesi,
- Tedarikçilerden, tercihen akredite test kuruluşları veya laboratuvarlardan alınan test raporlarının kopyaları da dahil olmak üzere, üçüncü taraf ürün sertifikasyonu veya ürün testi yoluyla güvenlik uyumluluğuna ilişkin yazılı kanıt talep edilmesi ve
- Herhangi bir standarttaki teknik performans spesifikasyonlarını karşılamak için bağımsız, uzman test kuruluşları veya laboratuvarlar tarafından test yaptırma gibi seçenekleri bulunmaktadır.

Test laboratuvarları ve akreditasyon

Ürün testi yaptırırken akredite bir laboratuvar kullanmak tercih edilebilecektir. Akredite laboratuvarlar bağımsız bir kurum tarafından düzenli ve güçlü bir değerlendirmeye tabi tutulur ve bir dava durumunda bu laboratuvarlardan alınan raporlar daha fazla güvenilirlik taşıyabilir.

Avustralya'da Ulusal Test Otoriteleri Birliği ve uluslararası karşılıkları, belirli güvenlik standartlarına göre test etme yeterliliği için katı bağımsız değerlendirmeler ve akreditasyon sağlar.

Bununla birlikte, test laboratuvarlarının akreditasyona sahip olması zorunlu değildir.

Laboratuvar akreditasyonunun kontrol edilmesi

Bir laboratuvarın bir standart veya standardın bir kısmı için test yapmak üzere akredite olması, tüm standart veya farklı bir standart için test yapmak üzere akredite olduğu anlamına gelmemektedir.

Bunun yanında, bir standardın ilgili tüm bölümleri de dahil olmak üzere gereken belirli testler için akreditasyonun kontrol edilmesi hayati önem taşımaktadır.

Bir test laboratuvarının akreditasyonunu kontrol ederken aşağıdaki hususların sorgulanması önemlidir:

- ✓ akreditasyonun neleri kapsadığı
- ✓ laboratuvarın hangi belirli standartları veya standartların hangi bölümlerini test etmek için akredite olduğu
- ✓ akreditasyonun doğrudan gerekli testlerle ilgili olup olmadığı
- ✓ akreditasyon referans numarası
- ✓ akreditasyonun güncel olup olmadığı
- ✓ akreditasyonun sınırlı olup olmadığı ve sınırlıysa nasıl olduğu ve
- ✓ uygulanacak diğer ilgili ayrıntıların neler olduğu.

6.7. İthalat Lisansları ve İthalatı Kontrolle Tabi Ürünler

Avustralya Gümrük İdaresi, kişi veya şirketlerden mal ithalatında lisans talep etmemektedir. Bununla birlikte, ürünün yapısına bağlı olarak, bazı izinlerin alınması gerekmektedir.

Avustralya’da bazı ürünlerin ithalatı kontrolle tabi tutulmaktadır. İthalat kontrolüne tabi ürünleri ithal edecek ithalatçıların, ithalat izni almak için, ilgili kuruluşlara başvurmaları gerekmektedir. İthalat izninin, ürün Avustralya’ya gelmeden önce alınması gerekmektedir.

İthalat aşamasında kontrolle tabi ürün grupları ile kontrolden sorumlu kuruluşların isimleri ve iletişim bilgileri aşağıda yer almaktadır.

Tablo 12: İthalat Kontrolüne Tabi Ürünler ve Sorumlu Kuruluşlar

Ürün Grubu	Sorumlu Kuruluş
Bazı ilaçlar ve bu ilaçları içeren ürünler	Therapeutic Goods Administration GPO Box 100 Woden ACT 2606 Telephone: 1800 020 653 Internet: http://www.health.gov.au
Hayvan ve hayvansal ürünler	Biosecurity Australia GPO Box 858 Canberra City ACT 2601 Telephone: 02 6272 3933 Facsimile: 02 6272 5161 https://www.agriculture.gov.au/biosecurity
Gıda ve bitki	Imported Food Inspection Service GPO Box 858 Canberra City ACT 2601 Telephone: 02 6272 5027 Facsimile: 02 6272 3682 https://www.agriculture.gov.au/import/arrival/clearance-inspection
Ateşli silahlar ve diğer silahlar	Firearms Team, Department of Home Affairs PO Box 25 Belconnen ACT 2616 Telephone: 02 6152 2661 Email: firearms.enquiries@homeaffairs.gov.au
Koruma altındaki yabancı hayvanlar ve ilgili ürünler	Environment Australia John Gorton Building, King Edward Terrace Parkes ACT 2600 GPO Box787 Canberra City ACT 2601 Telephone: 02 6274 1111 Facsimile: 02 6274 1123 email: cui@environment.gov.au http://www.environment.gov.au/
Koruma altındaki kültürel miraslar	Dept of Communication and the Arts

Ürün Grubu	Sorumlu Kuruluş
	Secretariat National Cultural Heritage Committee GPO Box 2154 Canberra City ACT 2601 Telephone: 02 6271 1610 Facsimile: 02 6271 1599 Internet: https://www.arts.gov.au/what-we-do/cultural-heritage/movable-cultural-heritage/national-cultural-heritage-committee Email: movable.heritage@arts.gov.au
Motorlu araçlar	Vehicle Safety Standards Branch GPO Box 594, Canberra City ACT 2601 Attention: Administrator, Motor Vehicle Standards Vehicle Safety Standards Branch Department of Transport and Regional Services Telephone: 1800 815 272 Facsimile: 02 6274 6013 Email: vimports@dotrs.gov.au Int: http://www.dotrs.gov.au/land/Imports_Certif/imp-cert.htm
Bazı ülkelere uygulanan kısıtlayıcı ticaret konusu ürünler	Dept of Foreign Affairs & Trade RG Casey Building, John McEwen Crescent BARTON ACT 2601 Telephone: 02 6261 1111 Facsimile: 02 6261 3111 Web Site: www.dfat.gov.au
Ürünlerin etiketlenmesi	Federal Bureau of Consumer Affairs 40 Allara Street, GPO Box 9839 Canberra City ACT 2601 Telephone: 02 6213 6000 Facsimile: 02 6213 6159

Bunlar dışında, ithalatı yasak olan veya kısıtlamaya tabi bulunan değişik ve fazla sayıda ürün bulunmakta olup, güncel liste <https://www.abf.gov.au/importing-exporting-and-manufacturing/prohibited-goods/list-of-items> adresinde yayımlanmaktadır. Bunlar şu şekilde özetlenebilir:

- Bazı hayvan, deniz ürünleri ve bitkiler ile bunların ürünleri
- Resmi amblem ve işaretler taşıyan ürünler
- Kimyasallar, radyoaktif maddeler gibi sağlık açısından tehlike oluşturacak maddeler
- Yanlış veya insanları yanıltacak işaret ve ambalajlı ürünler
- Ticari marka veya telif haklarını ihlal eden ürünler
- Kültürel mirasla ilgili bazı ürünler
- Karantina kontrolüne tabi ürünler
- Ozon tabakasını inceltici maddeler
- Silahlar
- Narkotik ve fizyoterapik ürünler
- Sansür kontrolüne tabi ürünler

Bu ürünleri veya bunlara benzer ürünleri ithal etmek isteyen ithalatçıların, en yakın gümrük bilgi merkezleri ile temasa geçmelerinde büyük yarar bulunmaktadır. Ülkede yürürlükte olan Customs (Prohibited Import) Regulation 1956 isimli mevzuata ise http://www8.austlii.edu.au/cgi-bin/viewdb/au/legis/cth/consol_reg/cir1956432/ adresinden erişmek mümkündür.

6.8. Sağlık/Bitki Sağlığı

Avustralya, özellikle kamu güvenliği için tehlikeli olduğu düşünülen ürünlerle haşere ve hastalık taşıma potansiyeli bulunan tarımsal ürünlere sıkı yasaklama ve karantina uygulamaktadır. Kısıtlamaya tabi ürünler, ilaçlar, steroidler, silahlar, kültürel-tarihi ürünler, gıdalar, bitkiler ve hayvanlar ve koruma altındaki yaban hayatından oluşmaktadır. Önemli olan bir husus da bazı ürünlerin ithal edilmesine karşın, bazı eyaletlerde kullanımı yasaklanabilmektedir.

Avustralya'nın sıkı bir şekilde uyguladığı sağlık/bitki sağlığı kısıtlamaları, taze meyve-sebze ile et ve kümes hayvancılığı ürünlerinin ithalatını etkilemektedir. Avustralya karantina ve kontrol mevzuatına göre, ithal tarımsal ürünler ithal risk analiz (IRA) raporu taşımak zorundadır.

Avustralya'nın söz konusu ürünlerde koruma seviyesinin oldukça yüksek olduğu söylenebilir. Zira bu uygulama ürünlerin Avustralya pazarına girişini çoğu zaman zorlaştırmakta, maliyeti artırmakta, zaman harcanmasına yol açmakta ve bazı durumlarda ticareti imkânsız hale getirmektedir.

Avustralya'da bitkiler için ithalat aşamasında Avustralya ithalat izni ve menşe ülke bitki sağlığı sertifikası aranabilmektedir. İthalat izni, Tarım, Su ve Çevre Bakanlığı'ndan veya ilgili Eyaletin Tarım Kuruluşlarından alınabilmektedir. Alınan izin, spesifik ilave belgeleri belirtebilmektedir. Bu konuda ayrıntılı bilgi <https://www.agriculture.gov.au/import/goods/plant-products> adresli internet sitesinde bulunabilir.

6.9. Ambalaj, Paketleme ve Etiketleme

İhracatçıların, bazı özel ürünlerin paketlenmesi, etiketlenmesi, bileşimleri, pazarlanması ve satışı ile ilgili kurallar ile genel ağırlık ve ölçü birimleri ile ilgili hususları düzenleyen mevzuata dikkat etmeleri gerekmektedir.

Genel olarak, ithal edildiği şekildeki ambalajı ile tüketicilere satılan veya satışa sunulan paketlenmiş ithal ürünlerin, doğru bir şekilde tanımlanması ve imal edildiği ülkenin belirtilmesi gerekmektedir. Ticari tanımlama, görülebilir ve okunabilir bir şekilde ambalaj üzerine yazılmalıdır. Ambalaj üzerine konulan diğer ilave bilgiler ve/veya etiketlemeler doğru olmalı ve ticari tanımlamanın bir parçası olarak konulması zorunlu olan bilgilerle ters düşmemelidir.

Bir paket içerisinde satılan bir ürünün miktarı, metrik sistem birimleri ile olmak üzere, ambalajın ana teşhir paneli üzerinde tam olarak belirtilmelidir. Miktarı belirtirken "net" kelimesi mutlaka yazılmalıdır.

İthalatçı, Avustralya'ya ithal edeceği ürünün doğru işaretlenmesinden sorumludur. Yanlış işaretleme; ürünün ağırlığı, menşei, üreticisi, hazırlanması, içeriği ve telif hakkı gibi hususlarda kişileri yanıltabilecek herhangi bir ekleme, silme veya diğer işlemler anlamındadır.

Yazı ve işaretlemeler şu özellikte olmalıdır:

- İngilizce olmalı,
- Okunaklı olmalı,
- Ürüne iliştirilmiş etiket veya marka üzerinde ve kullanışlı olmalı ve
- Bazı durumlarda menşe ülkeyi içerecek şekilde olmalıdır.

İhracatçılar sipariş aldıkları safhada iş yaptıkları firmadan ürünlerinin Avustralya federal ve eyalet hükümetleri, paketleme, etiketleme ve ölçüler mevzuatına uygun olup olmadığını mutlaka öğrenmelidirler.

İthalatçılar; Ticari Tanımlamalar Kanunu (Commerce -Trade Descriptions-Act 1905) ve Ticaret –İthalat- Mevzuatına (Commercial –Imports- Regulations), Ticari Uygulamalar Kanunu’na (Trade Practices Act), Ticari Ölçü Kanunu’na (Trade Measurements Act 1989)-Miktar beyanı: malın ağırlık, yoğunluk, uzunluk, alan veya sayısı ve paketleyenin unvan ve adresi-, Gıda Standartları Kodu ve Gıda Kanunu’na (Food Act 1989)- paketlenen malın etiketinde gıdanın adı; üreten, paketleyen, satan veya ithal edenin unvanı- menşe ülke, sevkiyat no, gıdanın yapımında kullanılan malzeme, yapım ve son kullanım tarihi- göre Avustralya’ya giren malların doğru bir şekilde etiketlenmesini sağlamakla yükümlüdürler. Etiketleme menşe ülke ile malların terkiibini göstermelidir. İthal edilen malların sahte ticari tanımlamalar taşıması kanuna aykırıdır. Sahte ticari tanımlama; ağırlık, menşe, üretici, malın terkiibi vs. hakkında herhangi bir tanımda ekleme, çıkarma, silinti yaparak veya başka yollarla yanlış bilgi vermektir.

6.10. Geçici İthalat

Avustralya Gümrük Kanunu’na göre, 12 aya kadar bir süre için gümrük vergisi veya diğer vergiler ödenmeden ürün ithalatı yapılabilmektedir. Buna geçici ithalat ismi verilmektedir. Ayrıca, ürünlerin uluslararası pasaportu olan karne kapsamında da geçici ithalat yapılabilmektedir. Bütün geçici ithalatlar belirtilen tarih içerisinde tekrar ülke dışına çıkarılmalıdır. Bu çerçevede, Avustralya geçici ithalatta iki karne kabul etmektedir. Bunlardan biri ATA karnesi, diğeri FIA/AIT karnesi ismiyle de bilinen CPD karnesidir.

ATA karnesi sadece, Avustralya Gümrük İdaresi tarafından onaylanmış ticari fuarlarda-sergilerde teşhir edilmek amacıyla geçici bir süre için ithal edilen ürünlerin gümrük vergisinden muaf olarak ithal edilebilmesine imkân tanımaktadır. Avustralya bu konuda ATA Karnesini uygulayan 46 ülkeden biridir.

CPD karnesi ise, Özel Karayolu Taşıtlarının Geçici İthaline İlişkin Gümrük Sözleşmesine istinaden yayımlanan ve özel motorlu araç ve aksesuarlarının geçici ithaline izin veren bir dokümandır.

Fuar vb amaçlarla geçici ithalat için karne almak için, yerel ticaret ve sanayi odasına veya Victorian Chamber of Commerce and Industry (<https://www.victorianchamber.com.au>), özel motorlu araçların geçici ithalatı için Avustralya Otomobil Birliği’ne (www.aaa.asn.au) başvurulması gerekmektedir.

Karneli ürün Avustralya’ya geldiğinde, karneyi elinde bulunduran kişinin, gümrük işlemleri için karneyi ve ürünü Gümrük İdaresine ibraz etmesi gerekir. Aynı ibrazın, ürünün tekrar ihracı için de yapılması gerekir. Bu ibraz yapılmazsa, gümrük vergisi ve diğer vergilerin tahsili yoluna gidilecektir.

Geçici ithalat kapsamında ithal edilmek istenen ürünler için resmi bir gümrük girişine gerek bulunmamaktadır. Sadece, malın limana gelmesinden sonra, ürünlerin detaylı bir listesinin Gümrük Güvenlik bölümüne verilmesi yeterlidir.

Karne olmayan ürünlerin geçici ithalat kapsamında ithalatı için, fatura, paketleme listeleri, konşimento, karantina belgeleri ve diğer nakliye belgeleri gibi normal ticari evrakların kopyaları ile

birlikte Form 46AA (gümrük vergilerinin ödenmesini garanti altına alan ve ürünün gümrükten çekilmesi için izin başvuru formu) düzenlenerek Gümrüğe verilir.

6.11. Menşe Ülke

Bazı ülkelerden ithal edilen bazı ürünlere, normal tarifeden daha düşük gümrük vergisi uygulanmaktadır. Tavizli gümrük vergisi oranından yararlanmak isteyen ithalatçı, ithal edilen ürünün “rules of origin” (ROO) gereklerini karşıladığını belirten ve ürünün imalatçısı tarafından düzenlenen belgeye sahip olmalıdır.

Bu kapsamda, Avustralya, GSP (Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi) kapsamında, DC olarak sınıflandırılan az gelişmiş ülkelere uygulanan kadar düşük olmasa da, Türkiye’nin de içerisinde yer aldığı ve DCS olarak isimlendirilen gelişme yolundaki ülkelerden yapılan bazı ürünlerin ithalatında normal tarife göre daha düşük gümrük vergisi uygulamaktadır. Bu itibarla ihracatçılarımız ürünün bu kapsama girip girmediğini, APEC ülkelerine ilişkin bilgilerin yer aldığı <https://www.apec.org/> başlıklı web adresinden tespit edebilirler.

6.12. Devlet Alımları

ADASA Avustralya, DTÖ Devlet Alımları Anlaşmasına taraf değildir. Bunun anlamı da ihalelerde iç piyasada üretilen ürünlerin spesifikasyonlarını yasaklayan şartlara uymak zorunda olmadığıdır.

Bu itibarla, Avustralya federal, eyalet ve bölge hükümetleri tarafından yapılacak alımlarda, alıma ilişkin yayınlanan dokümanların dikkatle incelenmesi gerekmektedir. İhaleye girmek isteyen Türk firmalarının ihale dokümanlarında yer alan şartları ve varsa kısıtlamaları dikkate alması önem arz etmektedir. Söz konusu şart ve kısıtlamalar, firmalarımızın özellikle ihaleye tek başına mı yoksa Avustralyalı bir ortakla mı girmesi konusunda etkili olabilmektedir.

Avustralya artık offset sistemine sahip değildir. Bununla birlikte, yabancı firmaların büyük devlet ihalelerini alabilmeleri için, yerel satın alımlar konusunda bazı yükümlülükleri yerine getirmeleri gerekmektedir. Yabancı firmanın katılımını önerdiği yerel sanayinin ihaledeki payı ile ihaleye konu işin tamamlanması sonucunda Avustralya’da yapılacak araştırma ve geliştirme ile yatırım faaliyetlerinin büyüklüğüne göre ihale sonucu belirlenebilmektedir.

Avustralya federal, eyalet ve bölge hükümetleri, satın alma politikaları ve ihale evraklarında yer alan bazı hükümler yoluyla, yerli firmaların devlet alımlarına katılmalarını teşvik edebilmektedir.

Avustralya federal, eyalet ve bölge hükümetlerinin ihalelerini ilan etmekte oldukları internet adresleri aşağıda yer almaktadır.

6.13. İhracat Yardımları

Avustralya, ihracatçıların yurt dışı piyasalarda gelişmesini desteklemek için, ihracat pazar geliştirme teşvikleri sağlamaktadır. Bu teşvikler, Avustralyalı ihracatçıların pazarlama maliyetlerinin bir kısmının ödenmesini karşılamaktadır. Bu konudaki daha geniş bilgiye, Avustralya Ticaret Komisyonu AUSTRADE’ın www.austrade.gov.au adresinden ulaşılabilir. Anılan sayfada yer alan **For Australian Exporters** isimli linkin altında yer alan **Export Grants** isimli linke girildiğinde, İhraç Pazarı Geliştirme Yardımı ve bu yardıma nasıl başvurulacağına ilişkin özet bilgiye ulaşılabilir.

Öte yandan Avustralya Gümrük Ofisi'nin de firmalara bazı destekleri söz konusudur. Bunlar kısaca şöyledir:

Vergi iadesi programı, ihracat amaçlı ürünlere ilişkin bileşenler üzerindeki gümrük vergisi veya dolaylı vergilerin iade edilmesi suretiyle ihracatçıyı desteklemek için oluşturulmuştur. İade, ürünler ihraç edildikten sonra talep edilebilmektedir. Bu kapsamda katma değer vergisi GST'nin iadesi mümkün değildir. Bununla birlikte, ihracatçı ithalat üzerinden bir girdi vergi kredisi talep edebilmektedir. Vergi iade programı ile ilgili daha ayrıntılı bilgi Gümrük Bilgi Merkezlerinin 1300 363 263 nolu telefonundan temin edilebilmektedir. Ayrıca, <https://www.business.gov.au/Grants-and-Programs/Duty-Drawback-Scheme> adresinde de konuya ilişkin bilgi yer almaktadır.

Gümrük Antreposunda İmalat-Manufacturing in Bond (MiB), gümrük vergisi ödenmemiş ithal bileşenlerin kullanılması suretiyle Gümrük İdaresi tarafından lisans verilmiş depolarda imalat yapmaya izin veren bir uygulamadır. Bu uygulamadan yararlanmak isteyen girişimciler önce, ihracat yapacaklarını açıkça delillendirerek Sanayi, Bilim ve Doğal Kaynaklar Bakanlığı'nın Gümrük Politikaları Birimi'nden bir onay almak mecburiyetindedirler.

Tarife İndirim Sistemi, Avustralya'da benzeri bulunmayan ürünlerin ithalatında indirimli gümrük vergisi uygulamak için oluşturulmuştur.

6.14. Teknik Engeller

Avustralya GATT Standartlar Kodunu imzalamış olmasına ve DTÖ Ticarete Teknik Engeller Anlaşmasına taraf olmasına rağmen, ürünlerin serbest dolaşımına etki edebilecek bazı kısıtlayıcı standart uygulamaları ve kuralları devam ettirmektedir.

Ülkede ISO 9000 serisi gibi kalite standartlarının kullanımını artmaktadır. Milli standart kurumu olan Standards Australia, bir Kalite Değerlendirme bölümüne sahiptir.

Avustralya hala ürün girişini zorlaştırabilen bazı standartlara sahiptir. Özellikle telekomünikasyon, otomotiv, beyaz eşya alanında bu standartlara rastlamak mümkündür. Ayrıca bazı tıbbi cihazların, kullanımdan önce onaylanması gerekmektedir.

Avustralya elektrik voltajı 220-240 Volt ve 50 devirdir. Buna göre, buna uymayan makina ve elektrikli cihazların buna uygun hale getirilmesi gerekmektedir. Elektrikli cihazlar için transformatörler satılmaktadır ancak çok yaygın değildir.

Çoğunu gıda maddelerinin oluşturduğu ithal tüketim ürünlerinin eyaletlerin ambalajlama mevzuatına uyması gerekmektedir. Bununla birlikte, eyaletler diğer bir eyaletin mevzuatına uyan ürünlerin kendi eyaletlerinde de satılmasına müsaade etmektedir. Eyalet tarım karantina servisleri, bazı ürünlerin eyaletler arası ticaretini yasaklayabilmektedir.

7. TÜRKİYE İLE EKONOMİK VE TİCARİ İLİŞKİLERİN GELİŞİMİ

7.1. Ekonomik ve Ticari İlişkiler

Ülkemizin son yıllarda komşu ülkelerin yansıra yeni pazarlar bulma çabası, Avustralya ile olan ekonomik ve ticari ilişkilerin geliştirilmesine katkı sağlamaktadır. İthalatının %70'ini imalat sanayi ürünlerinin, ihracatının ise yine %70'lik bölümünü hammadde ve tarımsal ürünlerin oluşturduğu Avustralya'nın, son yıllarda etkin ikili ve çok taraflı bir ticaret politikası izlemesi ve her iki ülke ekonomilerinin birbirlerini tamamlayıcı bir nitelik taşıması, ekonomik ve ticari

ilişkilerin geliştirilmesi açısından uygun bir ortam yaratmaktadır. Ancak ikili ticaret rakamlarımıza bakıldığında, iki ülkenin de bu fırsatlarından verimli şekilde yararlanamadığı görülmektedir.

Avustralya'ya ihracatımız, 2020 yılında bir önceki yıla göre %2,3 artışla 782 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. 2021 yılında ise ihracatımız bir önceki yıla göre %26,2 artışla 987 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. 2022 yılında kaydedilen ihracat ise 661 milyon dolardır. 2022 yılına gelindiğinde ise Avustralya'ya ihracatımız bir önceki yıla göre %6,8 artış göstererek 1 milyar 54 milyon dolara ulaşmıştır.

Avustralya'dan ithalatımız ise, 2020 yılında bir önceki yıla göre %19,2 azalarak 275 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. 2021 yılında ise ithalatımız bir önceki yıla göre %216,5 artışla 871 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. 2022 yılına gelindiğinde ise ithalatımız bir önceki yıla göre %17 artış göstererek 1 milyar 54 milyon dolara ulaşmıştır.

Geçmiş yıllara bakıldığında 2018 yılında Avustralya'dan ithalatımızda yaklaşık %51'lik azalmanın altın alımlarımızdaki büyük düşüşten kaynaklandığı görülmektedir. Ülkemiz tarafından 2017 yılında bir önceki yıla göre %549 artışla 1,5 milyar dolarlık altın ithalatı gerçekleştirmişken; 2018 yılında %75 düşüşle 388 milyon dolar; 2019 yılında ise altın ithalatımız 300 milyon dolar düzeyine inmiştir. Diğer yandan, 2020 yılında ise kömür ithalatımızda %82'lik bir azalma gerçekleşmiştir.

Başlıca İhraç Ürünlerimiz: İnşaat malzemeleri, kuru gıda, doğal taş, ticari taşıtlar, mücevher, elektrikli ev eşyaları, halı ve hazır giyim ürünleri

Başlıca İthal Ürünlerimiz: Taş kömürü, pamuk, ilaç, kuru meyve, demir, kağıt, makina, altın, ısıtıcı ve soğutucu cihazlar

İlk zamanlarda Avustralya'ya yerleşen vatandaşlarımız daha ziyade emek yoğun sektörlerde çalışmış olmalarına karşın, günümüzde Türk toplumu Avustralya ekonomisinde esnaf, iş insanı ve sanayici olarak çok çeşitli alanlara yayılan etkin bir rol almaktadır. Avustralyalı Türk iş insanları esas olarak, MÜSİAD Sidney, Avustralya Türk İş Konseyi (Melburn merkezli), Avustralya Türk Sanayiciler ve İşadamları Derneği (Melburn merkezli) adı altında üç ayrı grup halinde örgütlenmişlerdir.

Avustralya, GSP (Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi) kapsamında, en az gelişmiş ve gelişme yolundaki ülkelere, bazı ürünlerin ithalatında normal tarifeye göre daha düşük gümrük vergisi uygulamaktadır. Türkiye, bu kapsamda, gelişmekte olan ülkeler grubuna girmekte olup, ülkemiz menşeli bazı malların ithalatında, en az gelişmiş ülke grubuna tanınan orandan daha yüksek fakat normal tarifeden daha düşük gümrük vergisi alınmaktadır.

Avustralya Ticaret Komisyonu, "Austrade", Avustralya Hükümetinin ticaret ve yatırım geliştirme ajansıdır. 50'den fazla ülkedeki ofisleri bağlantısıyla "Austrade", Avustralya şirketlerinin uluslararası iş piyasasında işlerini geliştirmelerine yardımcı olup, verimli doğrudan yabancı yatırımları Avustralya'ya çekmeye çalışmakta ve Avustralya'nın eğitim sektörünü uluslararası düzeye ulaştırmak için çaba harcamaktadır. İstanbul'da bulunan ve Türkiye'nin yanı sıra Azerbaycan'dan da sorumlu olan "Austrade Ofisi" Aralık 2021'de faaliyetlerini sonlandırmıştır.

7.2. Türkiye-Avustralya Dış Ticareti

7.2.1. Yürürlükte Olan Anlaşma ve Protokoller

Tablo 13: Yürürlükteki Anlaşmalar

Anlaşma Adı	İmza Tarihi	RG Tarih ve No'su
Ticaret, Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşması	21/11/1988, Ankara	16 Ocak 1989-20051
Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması	16/06/2005, Kanberra	29 Haziran 2009-27263
Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşması	28/04/2010, Ankara	31 Ocak 2013-28545
Türkiye-Avustralya 5. Dönem KEK Protokolü	15/11/2005, Ankara	
Türkiye-Avustralya 6. Dönem KEK Protokolü	23/02/2009, Kanberra	10 Temmuz 2009-27284

İki ülke yatırım ilişkilerinin yasal altyapısını oluşturan Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması 2005 yılında imzalanmış, 29 Haziran 2009'da yürürlüğe girmiştir. TCMB istatistiklerine göre, Avustralyalı firmaların ülkemizde 2021 yılı sonu itibarıyla 7 milyon ABD Doları düzeyinde doğrudan yatırımları bulunmaktadır. Ülkemizden ise muhtelif firmalar açtıkları şubeler, temsilcilikler ve mağazalar ile Avustralya'da faaliyet göstermektedir. Ayrıca, Avustralya'da yerleşik Türk vatandaşlarının inşaat malzemeleri, doğal taş ve gıda başta olmak üzere muhtelif sektörlerde orta ve büyük ölçekte işletmeleri ve hizmet sektöründe küçük ölçekli birçok işletmesi bulunmaktadır.

7.2.2. Müzakeresi Süren Anlaşma ve Protokoller

7.2.2.1. Türkiye – Avustralya Serbest Ticaret Anlaşması

Malumları olduğu üzere, ülkemiz STA müzakerelerinde genel itibarıyla gümrük birliği kapsamında Avrupa Birliği STA müzakerelerine paralel bir süreç takip etmektedir. Bu çerçevede, Avustralya ile AB arasındaki STA müzakereleri halihazırda devam etmektedir. Ayrıca, Avustralya'nın genel itibarıyla STA müzakerelerini yıllar alan uzun süreçler sonunda neticelendirdiği bilinmektedir. Buna ilaveten, konuya ilişkin olarak bugüne kadar kurulan diplomatik temaslarda, Avustralya'nın ülkemiz ile STA'ya öncelik derecesinde hevesli olmadığı görülmüştür.

Bunun yanında, Avustralya, imalat sanayisinin güçlü bir konumda olmamasının da bir sonucu olarak, sanayi ürünlerinde düşük koruma oranlarına ve tarife dışı engellerden uzak bir ithalat rejimine sahiptir. Öte yandan, ülkenin, tarım ve hayvancılık ürünleri ithalatında, ülkemizin de tabii olduğu sıkı bir izin/belgelendirme mekanizması bulunmaktadır. Nitekim, söz konusu düzenlemeler nedeniyle ülkemiz Avustralya'ya yaş meyve ve sebze ile kanatlı eti ihracatı

gerçekleştirememektedir. Bunun yanında, Avustralya'nın ülkemiz ile muhtemel bir STA müzakerelerinde, ihracatının güçlü olduğu, ülkemiz açısından ise hassas olan tarım ve hayvancılık sektörlerinde açılım istemesi kuvvetle muhtemeldir.

Bu itibarla, halihazırdaki düşük gümrük vergileri nedeniyle Avustralya'nın ülkemiz sanayi ürünleri ihracatına yönelik olarak verebileceği tavizlerin sınırlı olacağı ve Avustralya'nın hassas ürünlerde taviz talep edeceği göz önüne alındığında, Avustralya ile muhtemel STA müzakerelerine başlangıç aşamasında, yaş meyve sebze ile kanatlı eti ihracatımız, yatırımlar, hizmet sektörü, eğitim ve istihdam ve Avustralya'nın, kritik mineraller dahil, hammadde kaynaklarına öncelikli erişim gibi başlıkların eklenmesinde yarar görülmektedir.

7.2.3. Karma Ekonomik Komisyon Mekanizması

İki ülke arasındaki Karma Ekonomik Komisyonu (KEK)'i kuran Ticaret, Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşması, 21 Kasım 1988 tarihinde Ankara'da imzalanmıştır.

Türkiye-Avustralya 6. Dönem Karma Ekonomik Komisyon Toplantısı, 22-25 Şubat 2009 tarihleri arasında 60. Dönem Hükümeti Devlet Bakanı Mehmet Şimşek'in eş-başkanlığında Kanberra'da gerçekleştirilmiştir.

7. Dönem Toplantısı'nın 2016 ve 2019 yıllarında gerçekleştirilmesi yönünde girişimlerde bulunulmuş ancak toplantı gerçekleştirilememiştir.

7.2.4. İş Konseyi

Türk-Asya Pasifik İş Konseyleri Seçimli Genel Kurulu'nun 5 Kasım 2012 tarihli toplantısı sonucunda, Türk-Avustralya İş Konseyi'nin kurulması kararı alınmıştır. 21 Şubat 2014 tarihinde Avustralya Endüstri Grubu (AIG) ve DEİK işbirliğinde düzenlenen "Avustralya - Türkiye Yuvarlak Masa İş Toplantısı" vesilesiyle iki ülke arasında İş Konseyi kurulması yönünde AIG ile TOBB ve AIG ile DEİK arasında Mutabakat Muhtıraları imzalanmıştır. Böylece İş Konseyinin Avustralya kanadı AIG tarafından üstlenilmiş olup her iki taraf da ticari diplomasi faaliyetlerinin yürütülmesinde aktif rol oynamaktadır.

İş Konseyi eşbaşkanlıkları, Türk tarafında Steven Young, (Dalgakıran Makine Sanayi A.Ş., Yönetim Kurulu Üyesi & İcra Kurulu Başkanı), Avustralya tarafında Louise McGrath (The Australian Industry Group Ülke Müdürü) tarafından deruhte edilmektedir.

7.2.5. Uzak Ülkeler Stratejisi

Avustralya, ihracatımızın arttırılması, ticaretimizde pazar çeşitliliğinin sağlanması ve farklı ülkelere yönelik ticaretimizin geliştirilmesini teminen geleneksel pazarların dışında kalan uzak ülkelerle ticaretin geliştirilmesine yönelik olarak Ticaret Bakanlığımızca 2022 yılında uygulamaya konulan Uzak Ülkeler Stratejisi kapsamında yer alan 18 ülke arasında bulunmaktadır. Bu çerçevede, ülkemizde yerleşik ihracatçı firmalarımıza sağlanan ihracatta ve e-ihracatta devlet yardımları, Uzak Ülkeler Stratejisi kapsamında Avustralya'ya yönelik olarak arttırılmış oranlarda uygulanmaktadır. Aynı zamanda, strateji kapsamında oluşturulan eylem planı doğrultusunda, Avustralya ile ikili ticaret ve yatırım ilişkilerimizin kalıcı şekilde güçlendirilmesine yönelik kapsamlı bir faaliyet takvimi yürütülmektedir.

Bu çerçevede, özellikle Avustralya’da birçok sektörde alıcı firmaların ve nihai tüketicilerin ürün satıcılarının ülkede yerleşik olması yönündeki beklentisi göz önüne alındığında, ihracatçı firmalarımızın, başta mağaza/showroom/ofis/depo kiralama yoluyla olmak üzere, Avustralya’ya dönük faaliyetlerini ülke içinde sürdürmelerinin, ülkeye ihracatımızın artışında önemli bir rol oynayabileceği değerlendirilmektedir.

7.3. Türkiye’nin Avustralya’ya İhracatında Başlıca Ürünler

- Avustralya’ya ülkemizden yapılan ithalatın 2021 yılında 2020 yılına göre %26,3 oranında artarak 782 milyon \$’dan 987,7 milyon \$’a yükseldiği,
- Avustralya’nın ülkemizden gerçekleştirdiği ithalat genel ithalatta olduğu gibi çeşitlilik arz etmekle birlikte, 2021 yılında ülkemizden gerçekleştirdiği 987,7 milyon \$’lık ithalatın 444,4 milyon \$ ile yaklaşık yarısını demir-çelikten eşya (gizli açıklanmamakla birlikte), ticari taşıtlar, fındık dahil kuru meyveler, inşaat malzemeleri, mücevherat, halılar ve yer kaplamaları, elektrikli ve elektriksiz ev eşyası, giyim eşyası ve plastik borular ve bağlantı elemanlarının oluşturduğu,
- Ülkenin 2022 yılında ülkemizden yaptığı ithalatın 2021 yılına göre %6,8 oranında artışla 987,7 milyon \$’dan 1 milyar 54 milyon \$’a yükseldiği,
- Avustralya’nın ülkemizden 2022 yılında ürün bazında ithalatı incelendiğinde, ülkemizin bu dönemde Avustralya’ya gerçekleştirdiği 1 milyar 54 milyon \$’lık ihracatın yaklaşık yarısını oluşturan ilk on üründen, demir-çelikten eşya (gizli/açıklanmayan ürünler), taze meyvalar, inşaat malzemeleri, mücevherat, giyim eşyası ve demir, çelik, alüminyum yapılar ihracatımızın arttığı buna karşın, ticari taşıtlar, elektrikli ve elektriksiz ev eşyası ile halılar ve yer kaplamaları ihracatımızda ise düşüş yaşandığı görülmektedir.

7.4. Türkiye’nin Avustralya’dan İthal Ettiği Başlıca Ürünler

- Avustralya’nın 2021 yılında ülkemize olan ihracatının 2020 yılına göre %218,4 oranında artışla 275,4 milyon \$’dan 871,6 milyon \$’a yükseldiği,
- 2021 yılında Avustralya’nın ülkemize yönelik ihracat artışında, ihracatı bir önceki yıla göre %631,9 oranında artarak 82,5 milyon \$’dan 603,8 milyon \$’a yükselen taş kömürü, %2.112,8 oranında artarak 4,6 milyon \$’dan 102 milyon \$’a yükselen pamuk, %235,8 oranında artarak 7,5 milyon \$’dan 25,1 milyon \$’a yükselen sebzeler, %10,7 oranında artarak 10,7 milyon \$’dan 11,9 milyon \$’a yükselen meyveler olduğu, genel ihracatındaki yapıya benzer olarak ülkemize ihraç ettiği ilk 10 kalem eşyanın toplam ihracatı içindeki payının 2021 yılında yaklaşık 836,5 milyon \$ ile %95,4 gibi çok yüksek seviyede olduğu,
- Avustralya’nın 2022 yılında ülkemize olan ihracatının ise 2021 yılına göre %16,9 oranında artışla 871,5 milyon \$’dan 1 milyar 19 milyon \$’a çıktığı,
- Avustralya’nın 2022 yılında ülkemize yönelik ihracatında, en önemli kalemi oluşturan taş kömürü ihracatının bu dönemde de artış gösterdiği, ayrıca pamuk, meyve, makineler, kağıt ve kartonlar ile deri kösele ve kırpıntıları ihracatında da artış görüldüğü, buna karşılık altın

ve ilaç ihracatında gerileme yaşandığı, diğer yandan 2021 yılında ülkemize yönelik herhangi bir ihracat yapılmamakla birlikte 2022 yılında demir cevheri ile demir çelik yassı hadde mamulleri alanında ihracat gerçekleştirildiği görülmektedir.

7.4. Ticari İlişkilerde Bilinmesi Gereken Hususlar ve İş Kültürü

Avustralya'nın büyük ve dağınık coğrafi yapısı ve oldukça rekabetçi pazarında ihtiyatla hareket edilmeli ve bütün satış yöntemlerinde ürün güvenliği, kalitesi, taahhütlerin zamanında yerine getirilmesi, şirket dürüstlüğü ve hizmetin devamlılığına gerekli hassasiyetin gösterilmesi gerekmektedir. Avustralya'da ürün kalitesinin ve fiyatlandırmanın, talep yapısına ve hedef kitleye göre yapılması önem taşımaktadır. Piyasada her kalite ve fiyat aralığında ürün satılmakta olup, ülkemiz ihracatçısının sunduğu benzer fırsatları sunan Asya ülkelerinin yoğun rekabeti ile karşılaşmak mümkün bulunmaktadır. Küçük fakat rekabetin oldukça yüksek olduğu Avustralya pazarına girişte, esnek bir fiyat politikası izlenmesi, küçük sipariş miktarlarını kabul edilmesi gerektiği değerlendirilmektedir. Diğer ülkelere olan coğrafi uzaklık nedeniyle Avustralyalılar aldıkları ithal ürünlerin kaliteli olması yanında, gerektiğinde bakım ve onarımın da üstlenilmesini beklemektedirler.

Avustralya piyasasına arz edilecek tüm ithal ürünlerin ilgili mevzuatına uygun olmasından ithalatçı sorumlu bulunmaktadır. Pazar girişte herhangi bir teknik engelle karşılanmaması için ürünün tabii olduğu standartlar, teknik düzenlemeler konusunda ithalatçıdan detaylı bilgi istenmeli veya bu raporun ekinde yer alan ilgili kurumların web sitelerinden detaylar kontrol edilmelidir. Genel olarak, ambalaj içinde satışa sunulan ithal ürünlerin ambalajlarında doğru tanımlamaların bulunması ve imal edildiği ülkenin belirtilmesi gerekmektedir. Ticari tanımlama, görülebilir ve okunabilir bir şekilde İngilizce olarak, ambalaj üzerine yazılmalıdır. Ambalaj üzerine konulan diğer ilave bilgiler ve/veya etiketlemeler doğru olmalı ve ticari tanımlamanın bir parçası olarak konulması zorunlu olan bilgilerle ters düşmemesi gerekmektedir. Avustralya Gıda Kodu çerçevesinde gıda ürünlerinin sözkonusu kodda belirtilen bilgileri içeren etiketi taşımasını zorunludur. Ürünün ağırlığı, menşei, üreticisi, içeriği ve telif hakkı gibi hususlarda tüketiciyi yanıltabilecek herhangi bir ekleme, silme veya yanlış işaretlemeler yapılmamalıdır.

Diğer taraftan, Avustralya firmaları ürün ve hizmetlere göre ihracatçıdan belirli süre için ürün garantisi, eğitim, ilan ve promosyon için destek beklemektedirler. Ticari ilişkilerde ürünlerin ve yedek parçaların zamanında teslimi, alıcıya verilen tüm taahhütlerin zamanında yerine getirilmesi çok önemli görülmektedir.

Avustralya'nın dağıtım ve satış kanalları diğer gelişmiş ülkeler ile benzerlik arz etmektedir. Dağıtım kanalları doğrudan satış, distribütör veya acente kullanımı, franchising, doğrudan yatırımlar yoluyla oluşturulmaktadır. NSW Ticaret Odası tarafından Avustralya'da yaklaşık 62,000 ticari franchise birimlerinin olduğu tahmin edildiği açıklanmıştır. Avustralyalı distribütörler için yabancı bir firmanın ürünlerini bir coğrafi bölgede pazarlamak amacıyla münhasır hak talep etmek normal bir uygulamadır. Distribütörlük, pazarın coğrafi büyüklüğünden dolayı genelde birkaç eyalet, hatta bazen tüm ülke için verilebilmektedir. Taraflar, bir anlaşma kaleme alırken Avustralya veya bir başka ülke kanunları arasında tercih yapabilirler.

Diğer taraftan, yabancı bir kanunun seçilmesi Avustralya kanununun zorunlu hükümlerinin uygulanmasına engel oluşturmamaktadır. Yasal hüküm olmaması halinde, Avustralya Mahkemeleri acente veya distribütörün çalıştığı yerin kanununu (Avustralya federal kanunu veya ilgili Eyalet

veya yerel kanun) uygulamaktadır. Bu nedenle, acentelik verilmesi, bir yıldan fazla bir süre içinde ve acentenin komisyon alım şeklini belirtiyorsa, çeşitli eyalet kanunlarına uygunluğu sağlanarak yapılmalıdır. Ayrıca, Avustralya firmalarıyla ortak yatırım yoluyla iş birliğine gidilebilir. Ortak yatırım Avustralya'da olabileceği gibi, Türkiye veya üçüncü bir ülkede de olabilir.

Genelde Avustralya'da lisans alanında çok az kanuni ve idari yükümlülük bulunmaktadır. Patentlerin, copyright'ların ve diğer kanuni hakların özel lisanslarını almak için çok küçük formalitelerin yerine getirilmesi gerekmektedir. Ticari Marka Kanunu (the Trade Mark Act) lisans alanların veya kanunda belirtildiği şekliyle "kullanıcıların" kayıt olmalarını zorunlu kılmaktadır. Bir lisans anlaşmasının; verilen lisansın türü, izin verilen bölge, lisans ücreti veya telif hakkı, lisans alanın görevleri ve yükümlülükleri, sözkonusu teknolojinin kullanılacağı saha ve süresi, kalite kontrolünün devamlılığı, lisans alan tarafından yapılan yenilikler ve geliştirmelerin mülkiyet hakları, garantiler ve sorumluluklar, teknik yardım ve gizlilik, alt-lisanslar ve görevlendirme ile lisansın sona erme koşullarını ihtiva etmesi gerekmektedir. Lisans anlaşması yapmadan önce her iki tarafın, lisans verilecek ürün veya hizmetin Avustralya'da başka bir şirket adına kayıtlı olup olmadığını araştırması gerekmektedir.

Avustralya'da yapılacak iş görüşmelerinde randevu saatine ve belirlenen görüşme süresine dikkat edilmesi gerekmektedir. Avustralyalılar, rahat, iletişim kurulması kolay, iyi konuşmacı, esprili ve pratik insanlardır. İş görüşmelerinde karşı tarafın görüş ve taleplerini dikkatli dinleyerek, analiz ederler pratik sonuca odaklanırlar. Her görüşmede kendileri için optimal sonuç elde etmek, özgür iradeleriyle hızlı ve pratik kararlar almak isterler, kendilerine hayır denmesinden rahatsız olmazlar. Fakat taahhüt edilen her şeyin zamanında eksiksiz yerine getirilmesini beklemektedirler. İş görüşmelerinde aynı kademedeki insanların buluşturulmasına dikkat edilmeli, ticari kart değişimi yapılmalıdır. Kart değişiminin iki el kullanılarak yapılması daha uygun olmakla birlikte, sağ elle de alışveriş yapılabilmektedir. Avustralya'nın stratejik ortaklarını oluşturan İngiltere, Kanada ve ABD ile ticari faaliyetin bulunmasının çok önemli bir referans olduğu ve varsa görüşmelerde belirtilmesinde fayda görülmektedir. Avustralya iş kültüründe hediye alıp vermek çok yaygın olmamakla birlikte, iş ziyaretlerinin sonunda karşılıklı kültürel motifli hediye takdimi yapılmaktadır. Ayrıca, Avustralya iş kültüründe resmi iş ortamının dışında iş hayatı ile bağlantılı sosyal iletişimin geliştirilmesini yönelik yemek, kokteyl gibi toplantılar yaygın olarak kullanılmaktadır. Diğer taraftan firmaların ürünlerini tanıtmaları açısından fuarlara katılmaları ve ürünlerini sergilemeleri önem taşımaktadır. Avustralya'da düzenlenen genel ve sektörel fuar ve sergilerinin tam listesi Exhibition and Event Association of Australia'nın www.eeaa.com.au web sitesinde yayınlanmaktadır.

8. ÖNEMLİ ADRESLER VE İLETİŞİM BİLGİLERİ

Avustralya'daki ilgili kurum ve kuruluşlara ait linkler aşağıda sunulmaktadır.

8.1. Büyükelçilik, Başkonsolosluk ve Müşavirlik İletişim Bilgileri

T.C. Canberra Büyükelçiliği

Adres : 6 Moonah Place, Yarralumla A.C.T. 2600 Canberra
Tel : +61 (2) 62 34 00 00
Faks : +61 (2) 62 73 44 02
E-posta : embassy.canberra@mfa.gov.tr

T.C. Melburn Başkonsolosluğu

Adres : Level 8, 24 Albert Road, South Melbourne 3205 Victoria, Australia
Tel : +61 (3) 96 96 60 66, +61 (3) 96 96 60 46
Faks : +61 (3) 96 96 61 04
E-posta : consulate.melburn@mfa.gov.tr

T.C. Sidney Başkonsolosluğu

Adres : 66 Ocean Street, Woollahra NSW 2025 Australia
Tel : +61 (2) 9302 4600
Faks : +61 (2) 9362 4533
E-posta : consulate.sydney@mfa.gov.tr

T.C. Melburn Başkonsolosluğu Ticaret Ataşeliği

Adres : Level 8, 24 Albert Road, South Melbourne 3205 Victoria, Australia
Tel : +61 (3) 9682 5448
E-posta : melburn@ticaret.gov.tr

T.C. Sidney Başkonsolosluğu Ticaret Ataşeliği

Adres : Level 7 Suite 7.02 25 Bligh Street NSW 2000 Australia
Tel : +61 (2) 9233 3494
E-posta : sydney@ticaret.gov.tr

Avustralya'ya gelecek olan Türk vatandaşları Türkiye'deki Avustralya temsilciliklerinden vize almak zorundadırlar.

Avustralya Büyükelçiliği

Adres : MNG Binası. Uğur Mumcu Cad. No. 88 Kat. 7 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara
Tel : 0312 459 9500
Faks : 0312 446 4827
İnternet : <http://www.turkey.embassy.gov.au/>

8.2. Sanayi ve Ticaret Odaları**Victoria****VCCI-Victorian Chamber of Commerce and Industry**

Adres : Level 3, 150 Collins Street, Melbourne Victoria 3000, Australia
Tel : +61 (3) 8662 5333
Facsimile : +61 (3) 8662 5462
E-posta : info@victorianchamber.com.au
Web : www.victorianchamber.com.au

New South Wales**State Chamber of Commerce**

Adres : Level 12, 83 Clarence Street, Sydney NSW 2000, Australia
Tel : +61 (2) 9350 8100
Facsimile : +61 (2) 9350 8199
E-posta : enquiries@businesssydney.com
Web : www.thechamber.com.au

Queensland

Queensland Chamber of Commerce and Industry Ltd

Adres : Industry House, 375 Wickham Terrace, Brisbane QLD 4000, Australia
Tel : +61 (7) 3842 2244
Facsimile : +61 (7) 3013 3405
E-posta : info@cciq.com.au
Web : <http://www.cciq.com.au>

South Australia

Business SA

Adres : 136 Greenhill Road, Unley SA 5061, Australia
Tel : +61 (8) 8300 0103
Facsimile : +61 (8) 8300 0204
E-posta : trade@business-sa.com
Web : <http://www.business-sa.com>

Western Australia

Chamber of Commerce and Industry of Western Australia

Adres : 180 Hay Street, East Perth, WA, 6004, Australia
Posta Adresi : Post Office Box 6209, East Perth, WA, 6892, Australia
Tel : 1300 4 CCIWA (1300 4 22492), +61 8 9365 7555 (International Trade Dep.)
Facsimile : +61 (8) 9365 7550
E-posta : trade@cciwa.com
Web : <http://www.cciwa.com>

Tasmania

Tasmanian Chamber of Commerce and Industry – (Southern Office)

Adres : **Southern Office** Industry House 309 Liverpool Street, Hobart 7000
Posta Adresi : GPO BOX 793H, Hobart TAS 7001, Australia
Tel : +61 (3) 6234 5933 - 6236 3600
Facsimile : +61 (3) 6231 1278
E-posta : admin@tcci.com.au
Web : <http://www.tcci.com.au>

Australian Capital Territory

The ACT & Region Chamber of Commerce & Industry

Confederation of ACT Industry

Adres : 12a Thesiger Court Deakin ACT 2600, Australia
Posta Adresi : P.O. Box 192, Deakin West ACT 2600, Australia
Tel : + 61 (2) 6283 5200
Facsimile : + 61 (2) 6282 2436
E-posta : info@canberrabusiness.com
Web : www.canberrabusiness.com

Northern Territory

Northern Territory Confederation of Industry and Commerce

Adres : Suite 1, 2 Shepherd St., Darwin NT 0800, Australia
Posta Adresi : GPO Box 1825, Darwin NT 0801, Australia
Tel : +61 (8) 8982 8100
Facsimile : +61 (8) 8981 1405
E-posta : darwin@chambernt.com.au
Web : <https://www.chambernt.com.au/>

8.3. İthalat ve İhracat ile İlgili Kurum ve Kuruluşlar

Resmî Kurumlar

Department of Foreign Affairs and Trade – DFAT

Adres : R.G. Casey Building John McEwen Crescent Barton ACT 0221
Tel : +61 (2) 6261 1111
Faks : +61 (2) 6261 3111
Web : www.dfat.gov.au

Department of Industry

Adres : Industry House 10 Binara Street Canberra ACT 2600
Tel : +61 (2) 6213 6000
Faks : +61 (2) 6213 7000
Web : www.industry.gov.au

Australian Industry Group

Adres : Level-2, 441 St. Kilda Road, Melbourne Vic 3004
Posta Adresi : PO Box 7622, Melbourne, Vic, 8004, Australia
Tel : +61 (3) 9867 0111
Facsimile : +61 (3) 9867 0199
Free call : 1800 136 103
E-posta : info@aigroup.com.au
Web : <http://www.aigroup.com.au/>

Ticaret ve Turizm Bakanlığı (Federal)

Adres: RG Casey Building John McEwen Crescent Barton ACT 0221 Australia
Telephone : +61 (2) 6277 7420
Web : <https://www.trademinister.gov.au/>

The Treasury

Adres : Langton Crescent Parkes ACT 2600
Tel : +61 (2) 6263 2111
Faks : +61 (2) 6273 2614
Web : <http://www.treasury.gov.au/>

Foreign Investment Review Board

Tel : +61 (2) 6263 3795
E-posta : firbenquiries@treasury.gov.au
Web : <http://www.firb.gov.au/>

Department of Finance

Adres : King Edward Terrace Parkes ACT 2600
Tel : +61 (2) 6215 2222
Web : www.finance.gov.au

Australian Securities and Investments Commission (ASIC)

Tel : +61 (3) 5177 3988
Faks : +61 (3) 5177 3999
Web : www.asic.gov.au/

Australian Taxation Office

Tel : +61 (2) 6216 1111
Faks : +61 (2) 6216 2830
Web : www.ato.gov.au/

Austrade (Australian Trade and Investment Commission)

Adres : Levels 1-2, Nishi Building, 2 Phillip Law Street, Canberra ACT 2601
Tel : +61 (1) 3 28 78
E-posta : info@austrade.gov.au
Web : www.austrade.gov.au

Australian Government Business Portal

Web : www.business.gov.au

Export Council of Australia

Adres : Level 17/9 Castlereagh Street, Sydney NSW 2000
Tel : +61 (2) 8243 7400
Contact : <https://export.org.au/contact-us/>
Web : <https://export.org.au/>

Global Victoria

Adres : Level 33, 121 Exhibition St., Melbourne, Victoria 3000
Tel : +61 (3) 9651 9178
Contact : <https://global.vic.gov.au/contact-us>
Web : <https://global.vic.gov.au/>

Invest NSW

Adres : NSW, GPO Box 5341, Sydney NSW 2001.
Tel : +61 (2) 4908 4800
Contact : <https://www.investment.nsw.gov.au/contact-us/>
Web : www.investment.nsw.gov.au/

8.4. İş Dernekleri**MÜSİAD Melbourne**

Adres : 2 Motto Drive Coolaroo VIC 3048
E-posta : jemalhasan@gmail.com
Web : <https://www.facebook.com/MusiadAu/>

MÜSİAD Sydney

Adres : Unit 2, 92 Bryant Street Padstow NSW 2211
E-posta : hasan.gencturk@musiadsydney.com
Web : <https://www.musiadsydney.com/>

Türkiye Avustralya İş Konseyi

Adres : Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu River Plaza Büyükdere Cad.
Bahar Sokak No: 13/9 Şişli İstanbul
Tel : +90 (212) 339 50 00
E-posta : asyapasifikbolgesi@deik.org.tr

ATBC (Australian Turkish Business Council)

E-posta : atbcsecretary@atbc.org.au
Web : <https://www.atbc.org.au/>

Australian Chamber of Commerce and Industry

Adres : Industry House Level 3, 486 Albert Street East Melbourne VIC 3002
Tel : + 61 (3) 9668 9950
Faks : + 61 (3) 9668 9958
Web : <https://www.australianchamber.com.au/>

Australian Industry Group

Address : 20 Queens Road Melbourne VIC 3004
Tel : +61 (3) 9867 0111
Faks : +61 (3) 9867 0199
Web : <http://www.aigroup.com.au/contact>

8.5. Basın ve Yayın Kuruluşları

- Sydney Morning Herald: <http://www.smh.com.au/>
- The Age (Melburn): <http://theage.com.au/>
- The Australian: <http://www.theaustralian.com.au>
- Herald Sun: <https://www.heraldsun.com.au/>
- Australian Financial Review: <http://afr.com/>
- Haber sitesi: <http://www.news.com.au/>
- The Canberra Times: www.canberratimes.com.au
- Courier Mail (Brisbane): www.couriermail.com.au
- Adelaide Advertiser: www.adelaidenow.com.au
- The West Australian (Perth): <https://thewest.com.au/>
- The Mercury (Tasmania): <https://www.themercury.com.au/>

8.6. Ulusal Sanayi Birlikleri

ACCORD - Advocate for the Consumer, Cosmetic, Hygiene and Specialty Products Industry
Tel: +61 2 9281 2322 / Faks: +61 2 9281 0366
E-posta: emifsud@accord.asn.au
<http://www.accord.asn.au/>

<p>Agribusiness Employers' Federation Tel: +61 8 8212 0585 / Faks: +61 8 8212 0311 E-posta: aef@aef.net.au</p>
<p>Air Conditioning and Mechanical Contractors' Association Tel: +61 3 8831 2800 / Faks: +61 3 9888 8459 E-posta: natamca@amca.com.au www.amca.com.au/vic</p>
<p>Australia Industrty and Defence Network Tel: +61 3 9885 0907 / Faks: +61 3 9885 0448 www.aidn.org.au</p>
<p>Australian Beverages Council Ltd Tel: +61 2 9662 2844 / Faks: +61 2 9662 2899 E-posta: info@australianbeverages.org www.australianbeverages.org</p>
<p>Australian Construction Association Tel: +61 2 9466 5522 / Faks: +61 2 9466 5407 www.constructors.com.au</p>
<p>Australian Dirilling Industry Association Tel: +61 3 9770 4000 / Faks: +61 3 9770 4030 E-posta: ua.moc.aida@aida www.adia.com.au</p>
<p>Australian Gas Association Tel: +61 3 9580 4500 / Faks: +61 3 9580 5500 E-posta: jsmith@aga.asn.au www.aga.asn.au</p>
<p>Australian Home Entertainment Distrubitors Association Tel: +61 2 9258 1971 / Faks: +61 2 9258 1111 www.aheda.com.au</p>
<p>Australian Information Industry Association Tel:+61 2 9281 9400 / Faks: +61 2 6285 1408 www.aiia.com.au</p>
<p>Australian Interactive Media Industry Association Tel: +61 2 9248 7900 E-posta: info@aimia.com.au www.aimia.com.au</p>
<p>Australian Made Campaign Limited Tel: +61 3 9686 1500 / Faks: +61 3 9686 1600 E-posta: info@australianmade.com.au www.australianmade.com.au</p>
<p>Australian Mines and Metals Association Tel: +61 3 9614 4777 / Faks: +61 3 9614 3970 E-posta: membership@amma.org.au www.amma.org.au</p>
<p>Australian Paint Manufacturers' Federation Inc Tel: +61 2 9876 1411 / Faks: +61 2 9876 1433 E-posta: office@apmf.asn.au www.apmf.asn.au</p>
<p>Australian Retailers' Association Tel: +61 1300 368 041 / Faks: +61 3 8660 3399 E-posta: info@retail.org.au http://www.retail.org.au</p>
<p>Consult Australia Tel: +61 2 8252 6708 / Faks: +61 2 9957 2484</p>

E-posta: nsw@consultaaustralia.com.au http://www.consultaaustralia.com.au
Energy Supply Association Tel: +61 3 9205 3100 www.esaa.com.au
Financial Services Council Tel: +61 2 9299 3022 / Faks: +61 2 9299 3198 E-posta: info@fsc.org.au www.fsc.org.au
Food and Beverage Importers' Association FIBA Tel: +61 3 9639 3644 / Faks: +61 3 9639 0638 E-posta: admin@fbia.org.au http://www.fbia.org.au
Franchise Council of Australia Tel: +61 3 9508 0888 / Faks: +61 3 9508 0899 www.franchise.org.au
Housing Industry Association Tel: +61 3 9280 8200 / Faks: +61 3 9280 8280 E-posta: enquiry@hia.com.au http://hia.com.au
Insurance Council of Australia Tel: +61 2 9253 5100 / Faks: +61 2 9253 5111 E-posta: ica@ica.com.au http://www.insurancecouncil.com.au
Communication Alliance Ltd. Tel: +61 2 9959 9111 / Faks: +61 2 9954 6136 E-posta: hritchie@kreab.com www.commsalliance.com.au
Master Builders Australia Inc. Tel: +61 2 6202 8888 / Faks: +61 2 6202 8877 E-posta: enquiries@masterbuilders.com.au www.masterbuilders.com.au
Master Plumbers' and Mechanical Services Association of Australia (The) Tel: +61 3 9329 9622 / Faks: +61 3 9329 5060 E-posta: melissa.chrys@plumber.com.au www.plumber.com.au
Medical Technology Association of Australia Tel: +61 2 9900 0650 / Faks: +61 2 9900 0655 E-posta: Reception@mtaa.org.au www.mtaa.org.au
Minerals Council of Australia Tel: +61 2 6233 0600 / Faks: +61 2 6233 0699 www.minerals.org.au
National Electrical and Communications Association Tel: +61 2 9439 8523 / Faks: +61 2 9439 8525 E-posta: necanat@neca.asn.au www.neca.asn.au
National Retail Association Ltd Tel: +61 7 3240 0100 / Faks: +61 7 3240 0152 Email: info@nra.net.au http://www.nra.net.au/
NSW Farmers Industrial Association Tel: +61 2 9478 1000 / Faks: +61 2 8282 4500 E-posta: emailus@nswfarmers.org.au http://www.nswfarmers.org.au/

Pharmacy Guild of Australia Tel: +61 2 6270 1888 / Faks: +61 2 6270 1800 E-posta: guild.act@guild.org.au www.guild.org.au
Plastics And Chemicals Industries Association Inc Tel: +61 3 9611 5400 / Faks: +61 3 9611 5499 E-posta: info@pacia.org.au www.pacia.org.au
Printing Industries Association of Australia Tel: +61 2 8789 7300 / Faks: +61 2 8789 7387 E-posta: nsw@printnet.com.au www.printnet.com.au
Restaurant & Catering Australia Tel: +61 1300 722 878 / Faks: +61 1300 722 396 E-posta: restncat@restaurant.asn.au http://rca.asn.au/rca/
Standards Australia Tel: +61 2 9237 6171 / Faks: +61 2 9237 6010 E-posta: mail@standards.org.au www.standards.org.au
Technology Industry Association Tel: +61 8 8272 5222 E-posta: admin@tia.asn.au www.tia.asn.au
Tractor and Machinery Association Tel: +61 3 9867 4289 www.tma.asn.au

8.7. Sektörel Birlikler

- **APMA - Avustralya Paketleme Makinaları Birliği** (Australian Packaging and Processing Machinery Association, <http://www.appma.com.au/>) Kazanç amacı taşımayan bir sanayi birliği olup, Avustralya paketleme makineleri sanayii ile buna bağlı yan sanayilerin çıkarlarını temsil etmektedir. Aynı zamanda Avustralya'daki en önde gelen paketleme makineleri fuarı AUSPACK'ın sahibi ve temsilcisidir. Australian Paketleme Makineleri Katalogu ve CD-ROM'un da yayımcısıdır.

- **AIG - Avustralya Sanayi Grubu Birliği** (Australian Industry Group) 11.500 Avustralyalı imalatçı şirketi temsil eden bir birliktir. Üyesi olan şirketlere danışmanlık, ticaret ve dış ticaret konularında yardımcı olmaktadır.

- **APPITA - Avustralasya Kağıt Sanayi Teknik Birliği** (Australasian Pulp and Paper Industry Technical Association) Sektör ile ilgili tüm şirket ve kuruluşların çıkarlarını korumak üzere kurulmuştur. Konunun teknik ve ticari yönlerine yönelik olarak seminerler de düzenlemekte, üniversitelerde sektör konusunda ders vermekte, üyelerine uluslararası fuarlarda destek sağlamaktadır.

- **PACIA - Plastik ve Kimyasallar Sanayileri Birliği** (Plastics and Chemicals Industries Association, <http://www.pacia.org.au/>) Avustralya kimyasal maddeler, petrokimyasallar, resinler, plastik ürünler, yapıştırıcı üreticilerinin ve aynı zamanda kimyasal ve kimyasal ürün ithalatçılarının çıkarlarını korumak üzere kurulmuştur.

- **APIA - Avustralya Boru Hattı ve Gaz Sanayii Birliği** (Australian Pipelines and Gas Industry Association, <http://www.apga.org.au/>) Avustralya'nın boru hattı altyapı sektörünü temsil eden en üst kuruluştur.

- **ACDC - Avustralya Ticari Anlaşmazlıklar Merkezi** (Australia Commercial Disputes Centre, <https://disputescentre.com.au/>) Kazanç amacı taşımayan bir birlik olup, oluşabilecek uyumsuzlukları eğitim ve öğretim ile olumlu bir yaklaşım getirmeyi taahhüt eden bir kuruluştur.

Diğer Sanayi Birlikleri:

- **CEC - Temiz Enerji Konseyi** (The Clean Energy Council, <http://www.cleanenergycouncil.org.au>) CEC, yenilenebilir enerji ve enerji etkinliği konularında faaliyet gösteren 350 den fazla kuruluşun üye olduğu bir oluşumdur.

- **AIP - Avustralya Petrol Enstitüsü** (Australian Institute of Petroleum, <http://www.aip.com.au/>) Avustralya petrol sanayiini temsil etmektedir.